Mula sa Uplook, 2004

J. B. Nicholson Jr.

Salin sa Tagalog ng “From Uplook, 2004”

© Uplook Ministries. Ginamit nang may pahintulot. Isinalin sa Tagalog ng KEE Philippine Missions.

KEE Ministry Library · Faithful Men
kee-ministry-library.netlify.app/tagalog/

Dumating Nawa ang Kaharian Mo! (Enero 2004)

Mula sa Uplook, Enero 2004. Editoryal.

Ang paksa ng pagbabalik ng Panginoon ay madalas isipin na pag-asa lang ng matatanda, na tinatamasa lamang ng mga tapos na ang gawain sa buhay. Inaakala na ang mga nakatatandang banal na ito ay wala nang dahilan para manatili pa rito sa lupa; nakita na nila ang lahat. Langit na ang susunod sa listahan. Pero ang mga masigla pa ang hakbang, na may plano pang mag-asawa, magkapamilya, magtrabaho, maglingkod—sa madaling salita, ang mga kapana-panabik na pakikipagsapalaran na naghihintay sa atin dito sa mundo bago ang Rapture—ay nararamdamang medyo maaga pa para sabihin ang, "O Panginoon, hanggang kailan?" At tiyak na hindi mali na hangarin nating "tapusin ang gawain" na ibinigay sa atin dito sa lupa, gaya ng ginawa ng ating Tagapagligtas (Jn. 17:4). Nang tanungin ang isang mananampalataya, "Ayaw mo bang pumunta na sa langit ngayon din?" sumagot siya, "Hindi pa sa ngayon. Doon na ako magpakailanman; may mga gagawin pa ako para sa Panginoon bago ako umalis."

Makikita ang ganitong pag-aalangan sa tapat na pag-amin ni Pablo sa mga banal sa Filipos: "Sapagka't ako'y nagigipit sa dalawa, na ako'y may nasang umalis at suma kay Cristo; sapagka't ito'y lalong mabuti: datapuwa't ang manatili sa laman ay lalong kinakailangan dahil sa inyo" (1:23-24).

At hindi lang ang gawain sa gitna ng mga Kristiyano ang nagpapanatili sa atin dito. Nakikita rin natin ang

ganitong tensiyon sa sagot sa “hula tungkol sa Duma”: “Bantay, anong oras na ng gabi? Bantay, anong oras na ng gabi? Sinabi ng bantay, Ang umaga ay dumarating, at gayon din ang gabi…” (Isa. 21:11-12). Kung ang walang-hanggang umaga, ang Araw na walang paglubog, ay tiyak na pag-asa ng bawat taong nabubuhay sa lupa, purong kagalakan sana ang Rapture. Pero sino sa atin ang walang mahal sa buhay na naroroon pa sa mga anino? Para sa kanila, may paparating na gabi na ang “kaitiman ng kadiliman” (Jude 1:13) ay hindi kailanman tatagusan ng kahit isang sinag ng liwanag, magpakailanman. Nananabik tayong magkaroon pa sila ng isa pang araw, isa pang pagkakataon.

Kung ganito ang nararamdaman mo, ganoon din ang nararamdaman ng iyong Ama (pero walang-hanggang mas higit pa!). Hindi pa tumutunog ang trumpeta; hindi pa ibinibigay ng arkanghel ang kanyang utos; nakaupo pa at naghihintay ang Anak habang nagpapatuloy ang Panahon ng Biyaya. Bakit? Dahil “ang Panginoon ay… hindi nagnanais na ang sinoman ay mapahamak, kundi ang lahat ay magsipagsisi” (2 Pet. 3:9).

Pero ang ating mapagpahinuhod na Panginoon ay nagtuturo pa rin sa ating manalangin, “Dumating nawa ang kaharian mo. Gawin nawa ang iyong kalooban, kung paano sa langit, gayon din naman sa lupa” (Mt. 6:10). Maaari rin nating itanong ang malungkot na tanong noong panahon ni David: “Bakit nga kayo'y hindi nagsasalita ng isang salita na ibalik ang hari?” (2 Sam. 19:10). Dahil tiyak na wala sa lugar ang lahat ng bagay, at mananatiling ganoon, hanggang ituwid Niya ang mga ito.

Wala sa lugar ang diyablo; gumagala, naghahanap ng masisila, dapat sana'y nakagapos siya at itinapon na. Wala sa lugar ang Israel; buntot sila ng mga bansa, pero dapat sana'y sila ang ulo. Wala sa lugar ang Iglesia; makalangit na bayan sila, dapat sana'y kasama na nila ang kanilang Kasintahang Lalaki—hindi na tinutukso, inuusig at pinangangalat dito sa lupa. At paano naman si Cristo Mismo? Ang “pinakananasa ng lahat ng bansa” ay ginagawang mura ng mga tao. Ang lupang ito ay Kanyang mana; dapat sana'y naghahari na Siya rito, at “ang lupa ay mapupuno ng kaalaman ng kaluwalhatian ng Panginoon, gaya ng tubig na tumatakip sa dagat” (Hab. 2:14).

Maghahari Siya rito sa lupa, huwag kang magkamali riyan. Kahit matagal na ang paghihintay, hindi Siya mahuhuli. Tayong mga “iniligtas…sa kapangyarihan ng kadiliman, at inilipat sa kaharian ng Anak ng Kanyang pag-ibig” (Col. 1:13) ay makikita sa araw na iyon na ang ating Manunubos, na ngayo'y nilalait, ay mapapatunayang tama sa harap ng buong sansinukob.

Kaya patuloy tayong nananalangin: “Dumating nawa ang kaharian mo!”

Nasa Kaharian na ba Tayo? (Enero 2004)

Mula sa Uplook, Enero 2004. Artikulo.

Ang maikling sagot—hindi, at oo.

Kung ang ibig sabihin ng tanong ay kung nasa panahon na ba tayo ng kaharian na karaniwang tinatawag na milenyo, ang sagot ay “Hindi.” At may magagandang dahilan para rito:

1. Hindi magkakaroon ng milenyo hangga't hindi bumabalik si Cristo. Kahit hindi ka naniniwala na mauuna ang Rapture ng Iglesia (at ako'y talagang naniniwala riyan), paano ka maniniwala sa isang kaharian sa lupa nang walang Hari? Hindi basta mahuhulog ang kahariang ito sa kandungan ng Tagapagligtas; kailangan Siyang dumating bilang isang makapangyarihang mandirigma at agawin ito mula sa kamay ng “malakas na tao.” Inilalarawan ito sa atin sa Pahayag 19. Saka darating ang maluwalhating araw na binanggit ni Pablo kay Timoteo: “…ating Panginoong Jesucristo: na sa Kanyang mga panahon ay Kanyang ipakikilala, na siyang mapalad at tanging Makapangyarihan, ang Hari ng mga hari, at Panginoon ng mga panginoon” (1 Tim. 6:14-15).

2. Hindi magkakaroon ng milenyo hangga't hindi natatalo ang Antikristo at hindi nagagapos si Satanas. Tungkol sa Antikristo, pansinin ang mga salitang ito: “At kung magkagayo'y mahahayag ang tampalasan, na papatayin ng Panginoon sa pamamagitan ng hininga ng Kanyang bibig, at lilipulin sa pamamagitan ng kaningningan ng Kanyang pagparito” (2 Thess. 2:8).

At kailan naman gagapusin si Satanas? Kahit masasabing hindi lahat ng bahagi ng aklat ng Pahayag ay sunud-sunod ayon sa panahon, dapat malinaw na ang mga pangyayari sa Pahayag 20 ay agad na sumusunod sa mga nasa kapitulo 19. Sa kapitulo 19 ipinakikita sa atin ang pagdating ni Cristo na “paghaharian sila ng isang tungkod na bakal: at Kanyang niyuyurakan ang pisaan ng alak ng bangis ng poot ng Diyos na Makapangyarihan sa lahat” (v. 15). At paano nagsisimula ang kapitulo 20? “At” isang anghel mula sa langit ang “…sumunggab sa dragon, ang matandang ahas, na siyang Diyablo at Satanas, at ginapos siya nang isang libong taon” (v. 2).

3. Pero hindi rin magkakaroon ng milenyo hangga't hindi nababali ang kapangyarihan ng mga Gentil sa mundo at hindi naibabalik ang tunay na bansang Israel, hindi lang sa Jerusalem kundi kay Jehova. Ang dalawang pangyayaring ito ay mangangailangan ng pagbabalik ni Cristo.

Ipinahayag ni Daniel “na may isang bato na natibag, hindi ng mga kamay, na tumama sa larawan sa kanyang mga paa na bakal at putik, at dinurog ang mga iyon” (Dan. 2:34). Ang pagbabalik ni Cristo ang magwawakas sa “mga panahon ng mga Gentil” (Lk. 21:24). At ang ikalawang pagdating din ng Mesiyas ng Israel, na minsan nilang tinanggihan, ang magiging dahilan para isilang ang isang bansa sa loob ng isang araw (Isa. 66:8). Sa wakas, mauunawaan na ng maliit na nalabing mga Judio na tumanggi sa panunuyo ng Anti-mesiyas. “…Sila'y titingin sa Akin na kanilang inulos” (Zech. 12:10), sabi ng Panginoon, at sisigaw sila, “Nguni't siya'y nasugatan dahil sa ating mga pagsalangsang, siya'y nabugbog dahil sa ating mga

kasamaan; ang parusa ng ating kapayapaan ay nasa kanya; at sa pamamagitan ng kanyang mga latay ay nagsigaling tayo” (Isa. 53:5).

4. Siyempre, hindi magkakaroon ng milenyo hangga't hindi nabubuhay na muli ang mga banal na namatay na at hindi pa tayo nabibigyan ng bagong katawan. Paano “maghahari na kasama Niya” ang mga banal na matagal nang pumanaw kung hindi muna Siya darating para buhayin sila? Ito ang kinatakutan ng mga taga-Tesalonica, na pinayapa ng matagumpay na mga salita ni Pablo sa 1 Tesalonica 4. Sa panahon ng milenyo maririnig ng mga naging tapat sa buhay na ito ang sinabi ng kanilang Panginoon: “Sapagka't ikaw ay naging tapat sa lubhang kakaunti, magkaroon ka ng kapamahalaan sa sampung bayan” (Lk. 19:17). Pero bago tayo mailagay sa ganitong pananagutan, tayo ay “…palalayain sa pagkaalipin sa kabulukan tungo sa maluwalhating kalayaan ng mga anak ng Diyos. Sapagka't tayo…ay dumaraing din sa ating sarili, na naghihintay ng pagkukupkop, sa makatuwid baga'y ang pagtubos sa ating katawan” (tingnan ang Rom. 8:21-24). Kakailanganin ang mga bagong katawang ito para sa mga bagong pananagutan sa ating bagong daigdig.

Ako ay isang Canadian. Hindi ako nakatira roon ngayon, pero doon ako ipinanganak at doon ang aking pagkamamamayan. Ganoon din sa kaharian na doo'y inaalok tayo ng “isang masaganang pagpasok.” 2 Peter 1:11

Hindi kailanman tinawag ang Panginoong Jesus na Hari ng Iglesia; tayo, bilang Kanyang Kasintahang Babae, ay magiging kasamang tagapamahala Niya. Gayunman, itinuturo ng Bagong Tipan na tayong nasa Iglesia ay

kusang nagpasakop sa Kanya na siyang Hari. Kaya nga, ang Diyos ay “nagligtas sa atin sa kapangyarihan ng kadiliman, at naglipat sa atin sa kaharian ng Anak ng Kanyang pag-ibig” (Col. 1:13). Ang isang reyna ay dapat maging mabuting halimbawa kung paano dapat kumilos ang mga nasasakupan. May mas mataas siyang dahilan kaysa batas kaya siya nagpapasakop; mahal niya ang hari. “Kaya't yamang tumatanggap tayo ng isang kaharian na hindi matitinag, magkaroon tayo ng biyaya, na sa pamamagitan nito'y makapaglingkod tayo sa Diyos nang may kasiyahan, na may paggalang at banal na takot” (Heb. 12:28). Muli tayong sumisigaw, “Dumating nawa ang kaharian mo!”

Ang Dahilan (Marso 2004)

Mula sa Uplook, Marso 2004. Editoryal.

Kailangan natin ng ilang David na magpapalakas ng loob ng mga sundalo.

Patas ang laban—walang gumagalaw. Ang mga nakatatandang anak ni Isai, kasama ang buong hukbo ni Saul, ay “nanglupaypay, at lubhang natakot” (1 Sam. 17:11) sa walang-hiyang pagyayabang ng kampeon ng mga Filisteo. At hindi nakapagtataka, dahil si Goliat ay parang isang bundok ng tao. Sa sentido komun, malinaw na walang sinuman sa panig ng Israel sa lambak ang makapantay sa kanya. Nagtago sa takot ang mga Judio sa kanilang mga tolda.

Ang Wadi Elah ang dinadaanan ng tubig mula sa mga burol sa kanlurang gilid ng Bethlehem, ang bayan ni David. Paikot-ikot itong dumaraan sa Shephela, ang mababang kaburulan na nasa pagitan ng kabundukan ng Judea at ng Kapatagan ng Filistia, at pinagdurugtong ng lambak ng Elah ang mga bayan ng Judea na Bethlehem at Socoh (Shochoh) at ang Gath at baybayin ng Mediterranean. Malapit sa Socoh nakita ng dalawang hukbo na ang mga gumugulong na burol ay magandang upuan para panoorin ang labanan. Pero walang makitang handa o kayang magpatahimik sa paghamon ng Filisteo sa kanila at sa kanilang Diyos sa kampo ng Israel.

Dumating si David. Pinadala siya na may sariwang baon para sa kanyang mga kuya, dahil apatnapung araw nang nanunuya si Goliat sa lambak at nanginginig naman ang Israel sa kanilang mga tolda. Dumating siya mismong

nag-iipon na ang mga sundalo para sa susunod na round, “habang ang hukbo ay lumalabas sa pakikipagbaka” (v. 20), at natuklasan ni David na digmaan lang pala ito ng salita. Narinig niya ang lapastangang hamon ni Goliat at, bumaling sa ilang nakatayo roon, nagtanong, “Sino ba itong Filisteong hindi tuli, na kanyang hahamunin ang mga hukbo ng buhay na Diyos?” (v. 26).

Sobra na ito para kay kuya Eliab, na nakarinig. Galit na galit, ibinuga niya ang mga salitang: “Bakit ka bumaba rito?…Kilala ko ang iyong kapalaluan at ang kasamaan ng iyong puso, sapagkat bumaba ka para manood ng labanan” (v. 28, NKJV). Maaari sanang sumagot si David, “Anong labanan? Sino ang lumalaban, Eliab?” Sa halip, nagtanong siya: “Wala bang dahilan?” Mayroon nga—gaya ng mayroon din ngayon. At muli, parang nagtatago na naman ang bayan ng Diyos sa kanilang mga tolda, nanginginig sa isip pa lang ng malalaking taong iyon na humahamon sa buhay na Diyos at sa Kanyang bayan. Nasaan ang mga batang kampeon na isusugal ang buhay at katawan para sa dahilang ito? Sino ang magsasantabi sa ipinagmamalaking baluti ni Saul at sa halip ay sasabak sa labanan “…sa pangalan ng Panginoon ng mga hukbo, ang Diyos ng mga hukbo ng Israel” (v. 45)?

Habang isinusulat ko ito, puspusan ang mga caucus ng Democratic party. May nakita akong mag-asawang ininterbyu na pumunta sa Iowa para kumatok sa mga pinto kahit -5 degrees ang lamig. Nagmaneho sila ng 1300 milya sa gitna ng taglamig mula Massachusetts. Sa sarili nilang gastos. At anibersaryo pa ng kasal nila! Sumama sila sa tatlong libong iba pang boluntaryo para gawin ang lahat ng kaya nila para sa dahilang mahal nila. Nang tanungin kung sa palagay nila ay may

nagagawang pagkakaiba ang kanilang sakripisyo, sumagot ang asawang lalaki, “Kung bawat isa sa amin ay makapagpabago ng isip ng dalawang botante, iyon ang magpapanalo.”

Maglalakbay ba tayo sa sarili nating gastos sa gitna ng taglamig at tatawirin ang kontinente, isasantabi ang sariling plano at ginhawa para iharap sa mga tao ang tanging kandidatong karapat-dapat na maging Tagapagligtas? Iisipin ba nating sulit ito kung dalawa lang ang tumugon? Ano ang nagtulak kay David—at magtutulak din sa atin—na pumunta sa gitna ng putukan? Iyon ang dalawang lihim na “ang labanan ay sa Panginoon, at ibibigay Niya [ang kaaway] sa ating mga kamay” (v. 47). Garantisado ang presensya ng Panginoon at tiyak ang tagumpay para sa mga handang patunayan ang Diyos sa malaking labanan para sa mga kaluluwa ng tao.

Wala bang dahilan? Ano kaya ang mangyayari kung bawat mananampalataya sa darating na taon ay makakita ng dalawang tao lang na lalapit kay Cristo? Mag-iitriple ang laki ng bawat assembly. Mababawi natin ang pag-atake ng ebanghelyo. Tatakbo ang kaaway. At “ipahahayag” ng mundo “na tunay na ang Diyos ay nasa gitna ninyo” (1 Cor. 14:25).

Tanong at Sagot: Sino ang Sumulat ng Hebreo? (Marso 2004)

Mula sa Uplook, Marso 2004. Artikulo.

Ilang siglo nang pinagtatalunan ang tanong na ito. Kaya sulit pa bang itanong: Sino ang unang nakadama ng ihip ng hangin ng pagkasi ng Espiritu sa kanyang espiritu at napakagandang pinagbulay-bulayan ang nangingibabaw na kaluwalhatian ng Bagong Tipan at ng mapalad nitong Tagapamagitan?

Alam ko ang sagot—at alam mo rin. Hindi na ito maaaring maging mas malinaw pa, dahil makikita ito sa unang pangungusap ng aklat. “Ang Diyos, na nagsalita nang unang panahon sa mga magulang sa pamamagitan ng mga propeta sa iba't ibang panahon at sa iba't ibang paraan, ay nagsalita sa atin sa mga huling araw na ito sa pamamagitan ng Kanyang Anak…” (Heb. 1:1-2). Iyan ang tiyak na sagot. Paano man Siya gumawa at sinuman ang Kanyang ginamit, sa huli ay “sinalita ng Diyos ang lahat ng salitang ito” (Ex. 20:1).

Siyempre, angkop pa ring itanong ito. Ang Diyos na nagsalita ay piniling gawin ito sa pamamagitan ng mga banal na tao, hindi sila ginamit bilang mga sekretaryang dinidiktahan Niya nang salita por salita, kundi sa pamamagitan ng supernatural na pagliliwanag sa kanila. Bawat piniling instrumento ay may kanya-kanyang istilo ng pagsulat, bokabularyo, karanasan sa buhay at personalidad na madalas lumilitaw sa kanyang sinulat, kaya ang Biblia ay sabay na isang pinagtulungang akda pero buong-buo pa ring dalisay na Salita ng Diyos.

Napakarami ng mungkahi kung sino ang taong sumulat ng aklat: si Timoteo o si Bernabe (isang paikot na pagkilala sa impluwensya ni Pablo); si Apolos (“makapangyarihan sa mga kasulatan,” Acts 18:24); si Priscila (isang babaeng kandidato na, kasama ng kanyang asawa, ay nagturo kay Apolos); si Clemente o isa sa “ikalawang henerasyon” ng mga mananampalataya. Ang Diyos lamang ang nakaaalam.

Siyempre, ang paborito sa lahat ng panahon ay si Pablo mismo. May mga tumututol na iba ang istilo nito kumpara sa iba niyang sinulat, pero ganoon nga dapat. Aasahan mong iba ang paraan niya kapag sumusulat siya bilang “ministro ni Jesucristo sa mga Gentil” (Rom. 15:16) o sa kanyang “mga kapatid, [kanyang] mga kamag-anak ayon sa laman” (Rom. 9:3). Pero si William Kelly, isang tanyag na iskolar ng Griego, ay walang nakitang problema sa istilo para sabihing si Pablo ang sumulat ng aklat:

Ang sulat sa mga Hebreo ay naiiba sa ilang mahahalagang paraan sa lahat ng iba pang sulat ni Pablo, kaya marami ang nagduda kung ito nga ba ay isinulat ni Apostol Pablo…Tungkol dito, walang duda sa isip ko. Naniniwala ako na si Pablo, at wala nang iba, ang sumulat nito, at taglay nito ang pinakamalakas na likas na tatak ng kanyang doktrina (Introductory Lectures, p. 3).

Ipinaliwanag pa ni Kelly ang makatwirang mga dahilan kung bakit iba ang istilo.

Bakit si Pablo?

Hayaan ninyong magbigay ako ng limang dahilan.

1. Dahil si Pablo ang pinakakwalipikadong sumulat ng ganitong sulat. Gaya ng isusulat niya: “Kung ang ibang tao ay nag-aakalang may dahilan siyang magtiwala sa laman, lalo na ako” (Phil. 3:4), dahil dalubhasa siya sa wika at mga pananalita ng mga Judio, sa kautusan at seremonya—“tinuruan ayon sa mahigpit na paraan ng kautusan ng mga magulang” (Acts 22:3).

2. Sinasabi sa atin ni Pedro na sumulat si Pablo ng isang sulat sa mga Hebreo (2 Pet. 3:15-16; kasama ang 1 Pet. 1:1 para makita kung sino ang tinutukoy ni Pedro kapag sinasabi niyang “kayo”) at iniugnay niya ito sa “lahat ng kanyang mga sulat” na isinama naman niya sa “ibang mga Kasulatan.” Tiyak na ang Hebreo ay may “mga bagay na mahirap unawain” (tingnan halimbawa ang Heb. 5:11-14).

3. “Ang biyaya ay sumainyo nawang lahat. Amen,” ang pagtatapos ng sulat (13:25), ang tatak ni Pablo na nagpapatunay na tunay ang sulat, gaya ng sinabi niya mismo: “Ang pagbati ko, ni Pablo, sa aking sariling kamay, na siyang tanda sa bawat sulat: ganito ako sumulat. Ang biyaya ng ating Panginoong Jesucristo ay sumainyo nawang lahat. Amen” (2 Thess. 3:17-18; tingnan ang babala tungkol sa mga pekeng sulat na nagpapanggap na kay Pablo, 2 Thess. 2:2).

4. Ang Hebreo ang ikatlong kawing sa isang kadena ng banal na paliwanag sa Habakkuk 2:4. Si Pablo ang sumulat ng dalawa pa (Rom. 1:17, kung saan idinidiin niya ang “ang ganap”; Gal. 3:11, na idinidiin ang “mabubuhay”). Makatwiran na siya rin ang sumulat ng ikatlo—Hebreo 10:38—kung saan ang tema ay “sa pananampalataya.” Puwede ko bang gamitin dito ang “ang panaling tatlong pisi ay hindi agad napapatid”?

5. Sa praktikal na paraan, makatwiran na itago ni Pablo na siya ang sumulat mula sa mga Judiong hindi pa nakapagpapasya, na kung hindi ay baka husgahan na agad ang usapin. At sa doktrina, ang isang aklat na nagpapakita ng kahigitan ng Anak ng Diyos sa lahat ng iba ay hindi maaaring magsimula sa salitang “Pablo”! Sa halip, nagliliyab ang matayog nitong tema mula sa unang pangungusap: “Ang Diyos…ay…nagsalita sa atin sa pamamagitan ng Kanyang Anak…na siyang ningning ng Kanyang kaluwalhatian at tunay na larawan ng Kanyang pagka-Diyos…nang magawa na Niya ang paglilinis ng mga kasalanan, ay umupo…na naging lalong mataas…kung paanong Kanyang…minana ang isang pangalang lalong marilag kaysa sa kanila” (1:1-3).

Paghuhukay: Arkeolohiya at ang Aklat (Marso 2004)

Mula sa Uplook, Marso 2004. Artikulo.

Mababasa natin sa 2 Sam. 5:8, “Sinabi ni David nang araw na iyon, Sinumang umakyat sa daluyan ng tubig at matalo ang mga Jebuseo…siya'y magiging pangulo at pinuno.” Ang bayan ng Jebus ay nakapuwesto sa daan sa kabundukan na tumatawid sa gitna ng Israel. Gusto ni David na gawing kabisera ang Jebus; ito ang “dakong pipiliin ng Panginoon mong Diyos para ilagay doon ang Kanyang pangalan” (Deut. 16:11).

Pero napakatibay ng depensa nito kaya ipinagyabang ng mga Jebuseo na kaya itong ipagtanggol kahit ng kanilang mga pilay at bulag. Pero ang malapit nang tawaging Jerusalem ay may isang mahinang bahagi sa depensa nito—ang pinagkukunan ng tubig sa labas ng pader ng lungsod. Ang bukal ng Gihon (ang tanging pinagkukunan ng malinis na tubig ng lungsod) ay itinago, ang tubig ay pinadaloy pabalik sa ilalim ng burol, at isang daluyan o shaft ang ibinaba mula sa isang daanan sa ilalim ng lupa para ligtas na makaigib ang mga tao kapag kinukubkob ang lungsod (tingnan ang diagram). Pero natagpuan ni Joab ang nakatagong pasukan nito, “unang umakyat, at naging pangulo” (1 Chron. 11:6).

Matagal nang pinagtatalunan ang Warren's Shaft—ipinangalan sa British na inhinyerong nakatuklas nito noong 1867—kung ito nga ba ang daluyan ng tubig noong panahon ni David o hindi. Nitong mga nakaraang taon, ikinaila pa ng mga Biblical minimalist na ginamit

kailanman ang shaft para umigib ng tubig. Pero kamakailan, nagbago iyon. Inilahad ng arkeologong si Avraham Faust ang kanyang paliwanag sa isang artikulo sa Biblical Archeology Review ng Sep/Oct 2003. Kahit ikinakaila niyang ginamit ito noong panahon ni David, sulit pa ring basahin ang artikulo. Sino ang nakaaalam? Baka magbago na naman ang isip nila. Kung tutuusin, iilan lang naman ang paraan para makadaan sa matigas na bato papunta sa tubig. Anuman ang kaso, ang paikot-ikot na tunel na nakakabit dito na nagdurugtong sa bukal at sa Tangke ng Siloe ay napatunayang tunel ni Hezekias, isang kahanga-hangang gawa ng inhinyeriya kung mayroon man.

100 Taon Lang?

Kahit libu-libong taon nang naghuhukay ang mga tao sa paligid ng burol, ipinagdiwang ng mundo ng arkeolohiya ang ika-100 taon ng paghuhukay sa Megiddo nitong nakaraang Abril lang. Nagsimula ang paghuhukay doon noong 1903 sa pangunguna ni Gotlieb Schumacher, na medyo minamaliit na inilarawan ng magasing Biblical Archeology Review (BAR) bilang “isang relihiyosong Kristiyano na ang paghuhukay sa Megiddo ay udyok ng pananabik na patunayang totoo ang Biblia.” Tsk-tsk.

Nagkaroon ng kaunting talakayan sa pagdiriwang tungkol sa pagbanggit sa Megiddo sa aklat ng Pahayag, at binanggit ang kaugnayan nito sa Zacarias 12, “At mangyayari sa araw na iyon, na aking sisikaping lipulin ang lahat ng bansang dumarating laban sa Jerusalem… Sa araw na iyon ay magkakaroon ng malaking pananangis sa Jerusalem, gaya ng pananangis sa Hadadrimmon sa libis ng Megiddon” (vv. 9, 11). Kaya ang editoryal na puna ng BAR, “kahit ang apokaliptikong

labanan ay ipinropesiyang mangyayari sa Jerusalem, ang lugar nito ay naiugnay na sa Tel Megiddo dahil sa pagbanggit sa ‘Megiddon.’”

Nakakatawang isipin, sinasabi pa ng balita na may binasang sulat mula kay Lord Allenby ng Megiddo, na ang lolong tiyuhin, si Field Marshall Edmund Allenby, ang unang nanguna sa mga sundalong British para agawin ang Jerusalem mula sa mga Turko at pagkatapos ay tinalo ang natitirang kaaway sa Megiddo. Pamilyar ba? Mukhang ganoon din ang mangyayari sa Huling Labanan, sa kabila lang ng lambak mula sa Nazaret, kapag natupad na ang huling linya ng Isaias 61:1-2 —“ang araw ng paghihiganti ng ating Diyos.”

Nang bigyan si Edmund Allenby, isang mananampalataya, ng titulong “Lord of Megiddo,” sinasabing sinabi niya na inaasahan niyang babalik siya sa Megiddo, pero sa pagkakataong iyon ay hindi na siya ang Komandante.

Apolohetika (Marso 2004)

Mula sa Uplook, Marso 2004. Artikulo.

Ano ang papel nito sa pagpapatotoo?

Ang Apologia, ang salitang Griego na ugat ng Apolohetika, ay hindi nangangahulugan dito ng pag-amin ng kasalanan o ng paghingi ng tawad kundi ng pagnanais na linawin ang sariling paniniwala o posisyon (Webster). Sa gawain ng ebanghelyo, ito ay ang paggamit ng paliwanag kasabay ng pangangaral sa pagsisikap na “mahikayat ang mga sumasalansang” (Titus 1:9), ibig sabihin, ang mga hindi sumasang-ayon.

Pero sa unang tingin ay parang tinatanggihan ni apostol Pablo ang paggamit ng apolohetikong paraan sa pag-eebanghelyo:

At ako, mga kapatid, nang ako'y pumariyan sa inyo, ay hindi ako pumariyan na may kagalingan sa pananalita o sa karunungan…Sapagka't ipinasya kong walang maalaman anoman sa gitna ninyo, maliban na si Jesucristo, at Siya na napako sa krus…At ang aking pananalita at ang aking pangangaral ay hindi sa mga salitang kahali-halina ng karunungan ng tao…upang ang inyong pananampalataya ay huwag masalig sa karunungan ng mga tao, kundi sa kapangyarihan ng Diyos (tingnan ang 1 Cor. 2:1-5).

Gayunman, hindi ito maaaring maging pangkalahatang pagtanggi sa matalino at makatwirang paglapit sa katotohanan ng Biblia, dahil mababasa natin na siya ay “nakipagkatwiranan” sa mga Judio at sa mga Gentil (Acts 18:4).

Maaaring sabihin na nakipagkatwiranan lamang siya “mula sa mga kasulatan” (17:2). Tiyak na ito ang pangunahin niyang pinagkukunan at awtoridad, pero alam din natin na bumanggit siya ng mga akdang pampanitikan (17:28), mga karaniwang tinatanggap na pamantayang moral (24:25), at personal na karanasan (26:4-23). Siyempre, isa sa pinakamabisang paraan ng pangangatwiran na ginamit ng mga unang Kristiyano ay ang mga natupad na hula tungkol sa Mesiyas (2:17-28). At alam natin na ginamit ng Panginoong Jesus ang mga kasalukuyang pangyayari (Lk. 13:1-4) at mga simpleng kuwento (mga talinghaga) para ihatid ang Kanyang mensahe.

Walang sinumang nagpapatotoo ang dapat maging napakahangal para isiping ang isang naliligaw na kaluluwa ay mahihikayat na sumunod kay Cristo sa pamamagitan lamang ng mga argumento ng isip. Hindi rin natin dapat maliitin ang malinaw at simpleng pangangaral ng ebanghelyo mula sa Salita. Pero maraming halimbawa sa Bagong Tipan ng matalinong paggamit ng iba pang ebidensya—mula sa teksto, sa hula, sa karanasan, sa lohika, at sa kasaysayan, para bumanggit ng ilan—para anyayahan ang mga tao na “magkatwiranan tayo, sabi ng Panginoon” sa tapat na pagsisikap na ipakita sa kanila na “bagaman ang [kanilang] mga kasalanan ay maging gaya ng matingkad na pula, ay magiging kasimputi ng niebe” (Isa. 1:18). Kaya maging “laging handa tayong sumagot…ng katwiran tungkol sa pag-asang” nasa atin (1 Pet. 3:15).

Ikinagagalak naming ipakilala sa inyo ang Christian Evidences Ministries, isang ministeryo sa web, na ang pangunahing layunin ay magbigay ng mga dahilan para maniwala sa Biblia. Huwag kang magkamali, ang

Pananampalatayang Kristiyano ay nakatayo o babagsak depende sa pagiging maaasahan ng Biblia. Salamat sa Diyos, maraming ebidensya ang nagpapakita na ang Kasulatan ay lubos na mapagkakatiwalaang pinagmumulan ng katotohanan. Karamihan sa impormasyong ito ay tinipon at inilahad na nasa isip ang mga estudyante sa kolehiyo o high school. Pero makikita ng lahat na napakapakinabang ng materyal.

Para maisaayos ang patuloy na dumaraming materyal na may kinalaman sa apolohetika, bumuo sila ng balangkas gamit ang acronym na M-A-P-S:

Manuscript Evidence (Ebidensya mula sa mga Manuskrito): Patunay na Tunay ang Biblia Archeological Evidence (Ebidensya mula sa Arkeolohiya): Patunay na Makasaysayan ang Biblia Prophetic Evidence (Ebidensya mula sa mga Hula): Patunay na Tumpak ang Biblia Scientific Evidence (Ebidensya mula sa Agham): Patunay na Maaasahan ang Biblia

Bisitahin ang web-site ng Christian Evidences sa www.christianevidences.org para malaman kung paano makatutulong ang balangkas na ito sa pagtupad ng ating pananagutang magbigay ng dahilan para sa ating pinaniniwalaan.

Kung minsan mong ninais na maging tulad ni “Indiana Jones” at maghanap ng mga artifact ng kasaysayan, ang site na ito ay para sa iyo. Alam mo ba na sa pagitan ng mga paa ng Great Sphinx ay may ebidensya ng Paskuwa na inilarawan sa Exodo 12? Alam mo ba na ang mga bagong tuklas tungkol sa taong “Neanderthal” ay bumabaligtad sa kaisipan ng ebolusyon, at kasabay nito ay nagpapatunay na ang mga sinaunang tao ay nabuhay hanggang sa edad na inilarawan sa Genesis 5? Alam mo

ba na ang mga sinulat ni Pablo ay nauna nang dalawampung siglo sa ilang aspeto ng teorya ng relativity ni Einstein? Kung hindi, ang site na ito ay para sa iyo. Pagkatapos mong bisitahin ang site na ito, sa tingin namin ay sasang-ayon ka—napakarami ng ebidensya para sa Biblia!

Nike (Abril-Mayo 2004)

Mula sa Uplook, Abril-Mayo 2004. Editoryal.

Swoosh. Hindi lubos na tama ang kilalang gumagawa ng sapatos sa buong mundo.

Noong 1957, nakilala ni Bill Bowerman, track coach ng University of Oregon, ang isang middle distance runner na si Phil Knight. Pagkatapos makapagtapos ng MBA sa Stamford, nagsimulang mag-angkat si Knight ng mga sapatos pang-atleta mula sa Japan, at ibinebenta niya ang mga ito mula sa trunk ng kanyang kotse. Dumating ang una niyang padala na 200 pares noong 1963. Nang sumunod na taon, nag-ambag sina Bowerman at Knight ng tig-$500 at bumuo ng partnership na magiging Nike Inc., na ipinangalan sa Griegong diyosa ng tagumpay. Binayaran nila ng $35 ang isang estudyante ng sining para sa sikat na disenyong swoosh na naging logo nila. Ang mga eksperimento ni Bowerman sa “rubber spikes” ang nagpabago sa industriya ng sapatos pang-atleta at sa disenyo ng running shoes. Ginawa niya ito sa pamamagitan ng pagbuhos ng goma sa waffle iron ng kanyang asawa! Ang korporasyon ngayon ay nagkakahalaga ng bilyun-bilyon at kilala sa slogan nitong “Just Do It.”

Ang totoo, ang nike (na ang tamang bigkas ay nee'-kay) ay isang salita sa Biblia. Ang mga kaugnay nitong salita na nikao at nikos ay isinasalin sa iba't ibang paraan bilang lupigin, pagtagumpayan, manaig, at magtamo ng tagumpay.

Sa Mateo 12:19-20, may napakagandang pangako mula sa unang Awit ng Lingkod sa Isaias (kap. 42) na iniuukol

sa ating Panginoon. Nakatutuwa na sa halip na Just Do It, sinasabi nito sa atin ang pitong bagay na hindi gagawin ng Panginoong Jesus: “Hindi Siya makikipagtalo, ni sisigaw man; ni maririnig man ng sinoman ang Kanyang tinig sa mga lansangan. Ang tambong gasgas ay hindi Niya babaliin, at ang timsim na umuusok ay hindi Niya papatayin, hanggang sa pagtagumpayin Niya ang paghatol (nikos).”

At paano makakamtan ang tagumpay na ito? O ang maluwalhating pagtatagumpay ng ating Panginoon sa ganap na pagkatalo ng ating kaaway! Napakakapana-panabik nito kaya ginamit ni Pablo ang salita hindi lang minsan kundi tatlong beses nang sunud-sunod: “Datapuwa't pagka itong may kabulukan ay magbihis ng walang kabulukan, at itong may kamatayan ay magbihis ng walang kamatayan, ay mangyayari nga ang wikang nasusulat, Nilamon ang kamatayan ng pagtatagumpay (nikos). Saan naroon, Oh kamatayan, ang iyong tibo? Saan naroon, Oh libingan, ang iyong pagtatagumpay (nikos)?…Datapuwa't salamat sa Diyos, na nagbibigay sa atin ng pagtatagumpay (nikos) sa pamamagitan ng ating Panginoong Jesucristo” (1 Cor. 15:54-55, 57).

Nalampasan pa siya ni Juan, na ginamit ang salita nang apat na beses sa dalawang talata. Muli, ang tagumpay na binabanggit ay atin, pero gaya ng sinabi ni Pablo, atin sa pamamagitan ni Cristo. “Sapagka't ang lahat ng ipinanganak ng Diyos ay dumadaig (nikao) sa sanglibutan: at ito ang pagtatagumpay (nike) na dumadaig (nikao) sa sanglibutan, sa makatuwid baga'y ang ating pananampalataya. At sino ang dumadaig (nikao) sa sanglibutan, kundi siya na sumasampalatayang si Jesus ay Anak ng Diyos?” (1 Jn. 5:4-5). Muli, kulang ang slogan na Just Do It ni Phil

Knight sa lihim ng tunay na tagumpay. Wala ito sa paggawa ng sariling pagsisikap kundi sa pananampalataya, sa paglalagay ng ating buong katapatan kay Jesus bilang Anak ng Diyos, at iyon ang nagdadala sa atin sa tagumpay.

Sa Pahayag, isinasama tayo ni Juan sa isang paglilibot sa mga bagay na darating. Sa langit, nakikita niya ang mga tunay na nagwagi mula sa pinakamadilim na kabanata ng kasaysayan ng Planetang Lupa. Hindi sila ang mga matagumpay na itinatampok sa mga ad ng Nike. Walang banggit tungkol sa kanilang sapatos. Pero sinasabi sa atin kung saan sila nakatayo. Matapos nilang dumaan sa apoy at sa tubig, isinulat ni Juan tungkol sa kanila: “At nakita ko ang gaya ng isang dagat na bubog na may halong apoy: at ang mga nagtagumpay (nikao)…” (Rev. 15:2). Sila, tulad ng mga banal mula sa ibang panahon, ay natuklasan na ang lihim ng tunay na tagumpay ay matatagpuan sa ligtas na pagtawid kasama ng Mananagumpay Mismo. Siya na dumaan sa mga alon ng poot sa Kalbaryo, na ibinigay ang Kanyang sarili bilang sukdulang Handog na Susunugin, ay nangako sa mga sumusunod sa Kanya, “Pagka ikaw ay dumaan sa tubig, ako'y sasaiyo; at sa mga ilog, hindi ka aapawan ng mga yaon: pagka ikaw ay lumakad sa apoy, hindi ka masusunog; o magniningas man ang liyab sa iyo” (Isa. 43:2). Ito nga ang tunay na tagumpay!

Ang Panata ni Jefte para sa Tagumpay (Abril-Mayo 2004)

Mula sa Uplook, Abril-Mayo 2004. Pag-aaral sa Biblia.

Malinaw ang pangunahing balangkas ng kuwento sa Mga Hukom 10–11. Pagkamatay ng hukom na si Jair, muling bumaling ang mga Israelita sa pagsamba sa diyus-diyosan sa pinakamasamang anyo nito. Kaya inalis ng Panginoon ang Kanyang pag-iingat sa kanila at nagbanta ang mga Ammonita na sasalakayin ang Israel mula sa kabila ng Jordan. Nang tumawag ang Israel sa Diyos, sinabi Niyang wala Siyang interes na tawagin lamang kapag sila'y nasa kagipitan. “Yumaon kayo at dumaing sa mga diyos na inyong pinili” (10:14), ang sagot Niya. Hindi natinag, bumaling ang Israel kay Jefte, ang anak sa labas ng isang patutot, para humingi ng tulong. Dahil dati na siyang “itinaboy” ng kanyang mga kapatid, mukhang sumama siya sa ilang hindi kanais-nais na mga lalaki ng “wild east” sa kabundukan ng Gilead.

Kahit noong una ay tumanggi siya sa parehong dahilan ng Diyos (“Hindi ba kinapootan ninyo ako, at pinalayas ako sa bahay ng aking ama? at bakit kayo naparito sa akin ngayon na kayo'y nasa kagipitan?,” 11:7), pumayag din siya kalaunan. At bakit? Dahil ipinangako nila na, kung magtatagumpay siya, siya ang magiging “pangulo” nila. Hindi tulad ng ibang mga hukom na mukhang kuntento nang gawin ang kanilang gawain para sa Diyos at mawala sa eksena, mukhang may mas malaking plano si Jefte na maging pinuno ng isang naghaharing pamilya. Pero nauwi sa wala ang ganitong mga pangarap ng dinastiya. Ang hukom bago si Jefte ay may 30 anak na

lalaki! Ang hukom pagkatapos niya ay may 30 anak na lalaki at 30 anak na babae! Pero ang kawawang si Jefte ay may iisang anak na babae lamang. Nakasalalay sa kanya ang buong pag-asa nito para sa isang naghaharing pamilya. Pero hindi iyon nangyari. Nang sumalakay ang mga Ammonita (matapos mabigo ang usapang pangkapayapaan), nanata si Jefte na, kung bibigyan siya ng Panginoon ng tagumpay, “anomang lumabas sa mga pintuan ng aking bahay upang ako'y salubungin, pagbalik kong payapa mula sa mga anak ni Ammon, ay magiging sa Panginoon, at aking ihahandog na handog na susunugin” (11:31). Sa kanyang dalamhati, ang nag-iisa niyang anak pala iyon. Malinaw ang bahaging iyon ng kuwento.

Ngayon ang tanong: talaga bang inihandog niya ang kanyang anak na babae sa isang nakapangingilabot na pagtatangkang bayaran ang Diyos sa Kanyang tulong? Kung ganoon, tahasang paglabag ito sa ipinagbabawal ng kautusan (Deut. 18:9), sa kabila ng paghahandog ni Abraham kay Isaac. Iyon ay “iniutos pero hindi kailanman nilayong mangyari”—para patunayan ang katapatan ni Abraham sa Diyos. Dapat halata na ang sagot sa Mikas 6:7, “Ibibigay ko ba ang aking panganay dahil sa aking pagsalangsang, ang bunga ng aking katawan dahil sa kasalanan ng aking kaluluwa?”

Pansinin na ang anak ni Jefte ay hindi humingi ng dalawang buwang palugit para iyakan ang kanyang kamatayan kundi ang kanyang pagkadalaga (Jud. 11:37). At ipinaliwanag ng talatang 39: “ginawa ng kanyang ama…sa kanya ang ayon sa kanyang panata na kanyang ipinanata: at siya'y hindi nakakilala ng lalaki.” Iminumungkahi ng margin ng RV na ganito basahin ang panata, “anomang lumabas sa mga pintuan ng aking

bahay upang ako'y salubungin…ay magiging sa Panginoon, o aking ihahandog na handog na susunugin” (vv. 30-31). At ang parehong bersyon ay nagbibigay ng “ipagdiwang” sa halip na “panangisan” sa talatang 40, at “makipag-usap” bilang basa sa margin, na nagpapahiwatig na taun-taon ay nakikipagkita ang mga dalaga sa kanyang anak para kilalanin ang kanyang magiting na pagpapasakop. Ang mga nagsasabing hindi ito maaaring maging kahanga-hangang gawa ay maaaring basahin muli ang 1 Corinto 7:38.

Kumusta Ba Talaga Tayo? (Hunyo 2004)

Mula sa Uplook, Hunyo 2004. Editoryal.

Ito ang Numero 1 na tanong sa akin saanman ako maglakbay sa North America.

Ang paksang tatalakayin ko sa editoryal na ito ay, sa paniniwala ko, napakahalaga kaya pinayagan ko ang sarili ko ng LIMANG pahina, isang bagay na hindi ko pa nagawa kailanman. Umaasa akong makatutulong ito sa inyo.

Ang pamagat ng editoryal na ito ay isang tanong na madalas itanong sa akin habang naglalakbay ako sa iba't ibang lugar, dumadalaw sa mga nagsisikap magtipon—na may iba't ibang antas ng tagumpay—bilang mga assembly ayon sa Bagong Tipan. Kumusta ang mga assembly ng Bagong Tipan? Unti-unti na ba silang nawawala? Ano ang nakikita mong nangyayari sa iyong paglalakbay? Hayaan ninyong ipaalala ko sa ating lahat ang tatlong mahahalagang bagay na dapat isaalang-alang:

1. Ang North America ay hindi ang buong mundo. Humihingi ako ng paumanhin sa aming mga mambabasa sa mga bansang iba sa U.S. at Canada. Marahil totoo saanman na iniisip natin ang sarili nating bansa na parang ito na ang ating buong mundo. Pero mahalaga na magkaroon tayo ng pananaw na kasinlaki ng nasa Salita. Kapag tinatanong ako ng mga tao sa North America o sa ilang bahagi ng U.K., “Ito na ba ang panahon ng Laodicea?” sinasagot ko, “Hindi sa China. Hindi sa North India. Hindi sa Korea. Hindi sa Kenya.”

Dapat nating tandaan—kung ituturing natin ang mga iglesia sa Pahayag 2 at 3 hindi lang bilang tunay na mga iglesia kundi bilang mga panahon din sa kasaysayan ng iglesia—na ang huling APAT na iglesia ay pinangakuan ng pagdating ng Panginoon. Inaalok ang Tiatira ng “tala sa umaga” (2:28). Binabalaan ang Sardis, “Kung hindi ka magpupuyat, ako'y paririyang gaya ng magnanakaw…” (3:3); mukhang ninakaw ng kanilang teolohiya ang mapalad na pag-asa ng Kanyang napipintong pagbabalik. Naririnig ng Filadelfia ang pangako ng Tagapagligtas: “Ako'y madaling pumaparito: panghawakan mong mahigpit ang nasa iyo, upang huwag agawin ninoman ang iyong putong” (3:11). Sinasabi sa mga nagtatagumpay sa Laodicea na si Cristo ay nasa mismong pintuan na, at pinangakuan sila ng lugar sa mismong trono ng Panginoon! Isang bagay ang ibig sabihin nito: hindi lang mga iglesiang tulad ng Laodicea ang naroroon sa panahon ng Kanyang pagdating, kundi pati mga tulad ng Tiatira, Sardis, at Filadelfia.

2. Ang mga assembly ng Bagong Tipan ay hindi ang buong iglesia. Lubos akong nagpapasalamat sa Panginoon sa malaking pribilehiyo na mapabilang sa mga pagtitipong iyon ng mga mananampalataya na—kahit sa labis na kahinaan—ay nagsisikap sumunod sa Panginoon sa “lahat ng bagay na” iniutos Niya; na naniniwala na ang halimbawa ng Iglesia sa Bagong Tipan ay hindi lamang paglalarawan kundi utos na dapat sundin. Pero ang mga grupo ng mananampalataya na kilala mo ay maliit na bahagi lamang ng “buong angkan sa langit at sa lupa” (Eph. 3:15). Napakaraming tapat na mananampalataya—ang ilan marahil ay may mas kaunting liwanag pero mas maraming init—ang

nabubuhay para sa Kanya sa labas ng iyong abot-tanaw. Pinanghahawakan natin ang katotohanan ng iisang Katawan, na inilahad ni Pablo sa Efeso 4. Mayroong buháy na “pagkakaisa ng Espiritu,” isang tiyak na katotohanan na batay sa makasaysayang bautismo noong Pentecostes. Mayroon ding “pagkakaisa ng pananampalataya” na, ayon sa sinulat ni Pablo, ay ating pinatutunguhan. Mahabang proseso ito, pero mangyayari ito. Panginoon, madaliin Mo ang araw na iyon!

Tulungan nawa ng Diyos ang mga sumusunod sa disenyong ito ng Bagong Tipan na makilala sa kababaang-loob sa halip na kapalaluan, sa pagpapahalaga sa mga katotohanang ito sa halip na sa basta tradisyon lamang, at sa biblikal na pananaw para sa hinaharap sa halip na paatras na paglakad sa buhay.

Habang pinahahalagahan natin “ang alaala ng mga ganap” na nauna sa atin, madalas kong nararamdaman na may agwat sa pagitan ng ating paghanga sa mga pioneer na iyon ng ebanghelyo at sa kahandaan nating sundan ang kanilang landas.

Iyon ay landas ng walang-kompromisong paghiwalay sa sanlibutan. (Hindi ko tinutukoy ang mahihigpit na legalistang ginaya ang kanilang pamumuhay pero walang pag-ibig sa Panginoon na tulad nila.) Ang mga pioneer, kahit kilalang-kilala sila sa kanilang komunidad (hindi nila ipinagkakamali ang paghiwalay sa pag-iisa), ay hinding-hindi mo makikita sa loob ng sinehan o umiinom kahit pakikisama lang. Siyempre, pakiramdam natin ay mas sopistikado na tayo ngayon, na nalampasan na natin ang ganoong makitid na pag-iisip. Pero para sa mga banal na iyon, mabuting bagay ang makitid na pag-

iisip—iyon mismo ang uri ng pag-iisip na bagay sa mga nasa makitid na daan patungong kaluwalhatian. Sa dami ng bayan ng Diyos na nadudulas sa kanal ngayon, baka gusto nating pag-isipang muli ang mas makitid na pokus sa ating daan pauwi sa Tahanan.

Iyon din ay landas ng simpleng pamumuhay. Pinili nilang bawasan ang kanilang mga gusto at ibuhos ang kanilang yaman sa gawain ng Panginoon. Naniniwala silang seryoso ang Panginoon nang sabihin Niyang huwag mag-ipon ng kayamanan sa lupa. Sineryoso nila ang utos na huwag bumili ng mamahaling damit. Natagpuan nila ang kanilang kasiyahan sa kabilang mundo. At kaming nakakilala sa kanila ay nakakita na wala silang nakaligtaang anumang bagay na sulit makamtan. Isinabuhay nila ang talata: “Ang kabanalan na may kasiyahan ay malaking pakinabang” (1 Tim. 6:6).

Iyon ay landas ng maalab na pag-eebanghelyo. Magugulat sila sa ating kakarampot na paghahasik ng binhi. Umaasa kayo ng ani riyan? baka itanong nila. Namigay sila ng milyun-milyong tract; nagsimula ng mga programa sa radyo; nagbukas ng mga bahay-ampunan; nagpadala ng daan-daang misyonero; nagkaroon ng mga gawain ng ebanghelyo sa mga silid-aralan, kulungan, portable hall, tolda, at sa mga kanto ng kalye. Hindi sila tumigil sa pag-eebanghelyo. Iniwan nila ang kanilang kinalakhan at lumipat sa ibang lugar para magbukas ng mga bagong “gawain,” gaya ng tawag nila rito, dahil iyon mismo ang kinailangan. Nakita nila ang daan-daang assembly na nagsimula sa loob lamang ng ilang dekada. Hindi iyon nagkataon lang. Inialay nila ang kanilang buhay para sa Layunin. Hindi nila opsyon ang basta umupo sa upuan ng isang simbahan kung saan walang pakialam ang iba na

alalahanin ang Panginoon linggu-linggo. Kung walang grupo sa bayan na sumusunod sa mga prinsipyo at gawain ng Bagong Tipan ayon sa pagkaunawa nila, sa tulong ng Diyos, sila ang nagsimula ng isa! Sino ang susunod sa kanilang yapak?

3. Walang sinuman sa atin ang may hawak ng buong kuwento. Kaya nga dapat tayong “huwag humatol ng anoman bago dumating ang panahon, hanggang sa pumarito ang Panginoon…” (1 Cor. 4:5). Isasagawa ng Panginoon ang pinakamalaking rescue mission sa kasaysayan. Nabasa mo na ba kamakailan ang dulo ng Awit 22? “Ang lahat ng wakas ng lupa ay aalala at babalik sa Panginoon: at ang lahat ng angkan ng mga bansa ay sasamba sa harap Mo. Sapagka't ang kaharian ay sa Panginoon: at Siya ang nagpupuno sa mga bansa” (Ps. 22:27-28). Sinabi ni Cristo na hindi mananaig ang mga pintuan ng impiyerno. Naniniwala ako sa Kanya. Marami ba ang mapapahamak? Nakalulungkot, oo. Pero marami bang milyun-milyon pa ang maliligtas kaysa sa alam natin? Tiyak na tiyak. Sa ngayon, naniniwala ang bawat Kristiyano na “Siya ay lubos na kaibig-ibig.” Sa Araw na iyon, maniniwala rin sila na “mabuti ang pagkagawa Niya sa lahat ng bagay.”

Madalas nating magawa ang mali—at nakapanghihinang-loob—na akala na ginawa ni Elias. Kung wala akong naririnig na may nangyayari, wala sigurong nangyayari. Ikaw na lang ang natitira, Elias? Humigit-kumulang 7,000 pa! At hindi pa kasama sa 7,000 na iyon si Eliseo, o si Nabot, o si Micaias, o ang paaralan ng mga propeta, o ang babae sa Sunem, o…. Lubos nating minamaliit ang gawaing ginagawa ng Diyos.

Ilang Pangkalahatang Obserbasyon

Matapos sabihin ang lahat ng iyan, paano ko sasagutin ang tanong na binanggit sa simula? Kumusta ang mga assembly ng Bagong Tipan na alam natin sa North America?

Ito ay opinyon lamang ng isang tao; wala akong kinakatawang pangkat o paaralan ng kaisipan. May ilang bahagi ng bansa na hindi ko pa nabibisita kailanman. Alam ng sinumang matagal nang nagbabasa ng Uplook na mas konserbatibo ang posisyon ko kaysa sa ilan; para sa iba naman, mas hindi gaano. Pero sa kabila ng mga limitasyong ito, baka may makatagpo ng tulong, lalo na para sa inyong oras ng pananalangin, sa mga sumusunod na obserbasyon.

1. May magagandang gawaing ginagawa pero madalas ay hindi ito alam, kahit ng mga lokal na mananampalataya. Minsan ay ako pa ang nagbabalita sa mga banal tungkol sa magagandang nangyayari sa harap mismo ng kanilang ilong. Bakit? Dahil saanman ako pumunta ay nagtatanong ako sa mga tao ng balita tungkol sa mga nakapagpapalakas-loob na gawain na alam nila. Kumpara sa mabilis kumalat na tsismis, sa ilang kadahilanan ay mabagal kumilos ang mabuting balita. Tumulong kayong ipakalat ang mabuting balita.

2. Napakaraming pagkakataon saanman. Naririnig kong dumaraing ang ilan sa lumiliit nating mga kalayaan, pero napakalaki pa rin ng ating kalayaan. Halos hindi natin alam kung saan magsisimula: mga ospital, home Bible study, lokal na cable TV, mga kampus ng kolehiyo. Nagbubukas pa rin ang Diyos ng mga pintuang hindi maisasara ng sinumang tao. Pero handa ba tayong

pumasok sa mga ito kapag binigyan Niya tayo ng pagkakataon?

3. Maraming lugar ang may magandang ani ng mga kabataan. Ano ang malaking hamon? Bawat henerasyon ay may kanya-kanyang kalakasan at kahinaan. Ang henerasyong ito, dahil nakikita ang kawalang-katiyakan ng buhay sa pangkalahatan, ay mukhang ayaw gumawa ng pangmatagalang pangako. Tumulong sa isang weekend? Masaya nilang ibinubuhos ang sarili rito. Hawakan ang isang klase sa Sunday School habambuhay o mangako sa isang mission field sa natitirang bahagi ng kanilang buhay? Sa isip pa lang, marami na ang parang nasasakal. Kailangan nilang malampasan iyon kung gusto nilang magamit ng Panginoon sa makabuluhang paraan. “Tayo'y aani kung hindi tayo manghihimagod.” Ang pagtitiis ay nagbubunga ng karanasan at ang karanasan ay nagbubunga ng pag-asa, ang prosesong nagdudulot ng bunga (Rom. 5:3-5).

At kung iniisip mong bata ka pa sa edad na 35, hayaan mong putukin ko ang lobo. Kalahati na ng iyong pitumpung taon ang lumipas. Sa edad na 35, ang mga lalaking tulad nina T. E. Wilson at David Long ay pabalik na sa kanilang larangan ng paglilingkod mula sa kanilang ikatlong limang-taong furlough! Mga beterano na sila. Kailangan nating ipanalangin ang henerasyong ito para mangako, at ipangaral sa kanila ang mensaheng ibinigay kay Josue: “Ikaw ay magpakalakas at magpakatapang na mabuti; huwag kang matakot, ni manglupaypay man: sapagka't ang Panginoon mong Diyos ay sumasaiyo” (Josh. 1:9). Kapag bumibisita sa Ireland si Bobby Wright, isang misyonero sa Japan, lalapit siya nang pasimple sa isang binata at itatanong,

“Saan ka nanggaling at umuwi ka rito nang naka-furlough?” Magandang tanong.

4. Marami ang hindi magkasundo tungkol sa daan pasulong. May malakas pa ring kilusan na magpasok ng malalaking pagbabago (na sa paniniwala ng ilan sa atin ay salungat sa Biblia) sa buhay ng assembly. May mapilit na panawagan sa mga madaling madala na kumuha ng isang mahusay na kapatid na lalaki para maging kanilang teaching elder. Walang dapat tumutol sa kahalagahan, o sa pagiging ayon sa Kasulatan, ng mga lalaking sumusunod sa mga pioneer ng ebanghelyo para pastulan ang mga bagong tupa hanggang makita nilang may mga matandang lalaking naitatayo sa gitna nila. Ganito gumawa sina Pablo at Timoteo. Pero ibang-iba iyon sa ideya ng pagluluklok ng isang lalaki sa posisyon bilang “full-time worker” o “teaching elder” sa isang matatag nang assembly. Kumuha kayo ng isa kung gusto ninyo (ang salitang “kumuha” o “umupa” ay hindi akin kundi ang karaniwang maling paggamit ng dalawahang paglalarawan sa 1 Timoteo 5:18—ang lingkod ng Panginoon ay hindi dapat maging upahan, kung paanong hindi rin siya baka!), pero sasabihin ko sa inyo kung ano ang mangyayari kapag ginawa ninyo iyon. Ang mga nasa fellowship na bago pa iniluklok ang kapatid ay makapananatili ng kaunting pagkakaiba sa pagitan ng “clergyman” at “pastor-teacher.” Pero ang karamihan na magsisimulang dumalo pagkatapos ay magtitipon sa paligid ng lalaki at ng kanyang ministeryo. Paano ko nalaman? Dahil saksi natin ang kasaysayan ng Iglesia, at nakita na rin nating mangyari ito sa ating panahon.

Pero ang ilan ay malayo na ang narating sa daang iyon. Isang kamakailang job posting sa magasing Thinking Ahead, ang pahayagan ng Vision Ministries, ang

nagsasabing isa sa mga tungkulin ng hinahanap na “Pastor of Worship Arts and Administration” ay ang “bumuo at magpatupad ng nakaaantig na mga karanasan sa pagsamba na babagay sa pagtuturo-pangangaral.” Hindi ba't ministeryo ng Banal na Espiritu ang pukawin ang ating puso sa pagsamba? Mag-ingat kayo, mga kapatid! Para sa akin, mapanganib na parang “ibang apoy” ito.

Mga kapatid, nasa sangang-daan tayo. Ang mga nagmumungkahi ng ganitong pagbabago sa mga assembly ay maaaring may matatalinong tanong tungkol sa kasalukuyan nating kalagayan. Pero natatakot ako na hindi ko gusto ang mga sagot na inaalok. Ano ba ang kailangan natin ngayon? Saan ang landas sa unahan?

Mangangailangan ito ng tapang. Hindi ito magiging madali. Maraming lupa na ang nawala. At kailangan nating maging tapat tungkol sa ating pananagutan. May ilang matandang lalaki na nawala sa puwesto nila. Maraming assembly ang sumuko na sa ebanghelyo. Dahil kaunti ang naliligtas, nagiging saradong club ang mga assembly kung saan nawawala ang pagpapala, pagkatapos ang pananaw, pagkatapos ang pag-asa. Sa halip na magkaroon ng malawak na pagtuturo ng “buong payo ng Diyos,” nakukuntento tayo sa mga maiikling sermon na hindi pinaghandaan, at pagkatapos, sa kawalan ng pag-asa, ipinapadala natin ang ating mga kabataan sa mga institusyon para matuto ng Biblia. Kahit maraming kabutihan ang maaaring makamtan sa pag-aaral sa mga paaralang ito, ang mga kabataang madaling mahubog ay madalas natututo roon ng mga bagay na hindi nila dapat natutunan, at hindi sana nila natutunan kung tinuruan sila sa sariling assembly sa biblikal na on-the-job training.

Ano ang Nagpapabago? Pag-asa sa Diyos ng Pag-asa

Ang mga assembly na malusog, masaya at mabisa ay mukhang may magkakatulad na katangian: malalim na pagpapahalaga sa espirituwal na pagsamba; tapat na pag-ibig sa isa't isa, na gumugugol ng makabuluhang oras sa tahanan ng isa't isa; gana sa dalisay na Salita ng Diyos, at sa pagsasabuhay nito; puso para sa mga naliligaw, na ipinakikita sa regular na pag-abot sa komunidad at sa mabubuting gawa; at maka-Diyos na matatandang lalaki na nagpapakita sa kanilang araw-araw na buhay ng parehong Kristiyanismo na kanilang itinuturo.

Paano naman ang mga hindi maganda ang kalagayan? Walang dahilan para mawalan ng pag-asa. Kaya ng ating Diyos na gawing tao ang alabok, gawing pagpapala ang sumpa, at gawing banal ang mga makasalanan. Gusto Niyang gumawa sa mga kasong wala nang pag-asa; iyon ang Kanyang espesyalidad. Kung ang inyong assembly ay binubuo ng mga bagay na “mangmang…mahina… hamak…hinahamak…at…wala,” aba, iyan mismo ang uri na hinahanap Niya (tingnan ang 1 Cor. 1:27-29).

Gayunman, kailangan din ng mga mangmang, mahina, hamak, at hinahamak na taong ito ang kabilang panig ng usapin. Dahil lubos tayong kumbinsido sa sarili nating kamangmangan, kailangan tayong kumapit nang walang pasubali sa napakatalinong plano ng Diyos sa Kanyang Salita. Sino ang makapag-iisip na mapabubuti pa natin ito sa pagbabago ng anumang Kanyang inihayag? At mahina? Alam natin na ang tanging paraan para makaraos tayo ay ang lubos na umasa sa Kanya na

nagsabing ang Kanyang kalakasan ay nagiging sakdal sa ating kahinaan.

Dahil alam nating hamak at hinahamak tayo, hindi tayo naghahanap ng makalupang kaluwalhatian, ng mas magandang corporate image para sa isang “kilusan.” Mas gugustuhin pa nating punuin ang langit kaysa punuin ang malalaking gusali. Gusto lang nating mag-isip nang mabuti ang mga tao tungkol kay Cristo. “Upang walang laman na magmapuri sa harapan Niya” (tingnan ang v. 29).

Ang mga assembly na lubhang pinanghihinaan ng loob ay kailangan muna ng muling pagsilang ng pag-asa. Naniniwala kang kaya ng Panginoong baguhin ang mga bagay; naniniwala ka rin bang gusto Niya itong gawin simula sa iyo, at simula ngayon? Nakatayo Siya sa iyong pintuan at handa sa sandaling ito, handang gumawa ng isang bagay na kasinlaki ng Diyos para sa iyo.

Pagkatapos ay kailangan ng muling pagsilang ng pananaw. Ang pananaw ay hindi malikhaing imahinasyon; ito ay ang pagkakita sa mga bagay ayon sa pagkakita ng Diyos. Ito ay pusong handang maging bahagi ng solusyon at humihiling na turuan ng Espiritu kung ano ang susunod na gagawin. Hindi katalinuhan ang kailangan natin—kundi pangako at buong pagtatalaga.

Kaya kailangan din ng muling pagsilang ng pagtatalaga—ang lahat ng ako at ang lahat ng mayroon ako ay nasa altar para sa dakilang gawaing ito. Kung tatanggapin natin ang hamon ng ating panahon, mangangailangan ito sa marami sa atin ng ating buhay, karera at bank account (Acts 15:25; 1 Jn. 3:16). Inisip ni Jesus na sulit iyon.

Huwag kang magkamali, mahal ang proyektong ito. Naisip mo na ba kung paano nakapagbigay si George Müller sa gawain ng Panginoon ng katumbas ng $25 milyon sa pera ngayon? Sasabihin ko sa iyo. Tulad ng mga banal noong unang siglo, pinatunayan ng mga mananampalatayang muling nakatuklas sa napipintong pagbabalik ni Cristo na naniniwala sila rito. Ipinagbili nila ang mga sobrang gamit. Inabot ng tatlong araw ang isang assembly sa pag-auction ng kanilang mga tapestry, pilak at mga painting. Marami ang lumipat sa mas maliit na bahay. Madalas, iniwan ng mga doktor at dentista ang kanilang praktis para maglingkod sa ibang bansa. Ang mga abogadong tulad ni J. N. Darby ay naging naglalakbay na mga ebanghelista. Libu-libo ang naligtas. Daan-daang ulila ang nailigtas. Sumulpot ang mga bagong publishing house at ang mga aklat na punung-puno ng katotohanan ay halos ipinamimigay na lang. Ang mga manunulat ng assembly ang nangibabaw sa Kristiyanong paglalathala sa loob ng ilang dekada. Wala sa mga ito ang mura. Mga kayamanan ang inilagay sa kamay ng hinahamak na Nazareno.

Siyempre, hindi na kailangang ipagbili ang lahat kung balak lang nating panatilihin ang kasalukuyang kalagayan. Ang iilang natitirang pioneer na ebanghelista natin sa North America ay mukhang nakararaos naman sa kakarampot. Ang mga espesyal na proyektong pangmisyon ay mapopondohan ng pinagbilhan ng mga gusaling hindi na kailangan ng mga assembly na nagsara na. Pero malungkot at talunang pananalita ito. Tama na iyan!

Isang Panawagan sa Armas (at sa Pagluhod)

Gusto kong maglahad ng tatlong hamon sa bayan ng Diyos para pag-isipan nang may panalangin.

1. Mga kabataan (gamitin ninyo ang anumang depinisyon na gusto ninyo), tingnan ninyong mabuti kung ano ang maiaalok sa inyo ng buhay na ito. Pagkatapos ay tingnan ang mahal na mga Kristiyanong isinugal ang lahat para sa Panginoon. Umawit nang totoo, “Kuntentong pabayaan ang mundo, na walang kinikilalang pakinabang o kawalan…ang aking kaluwalhatian ay ang krus lamang.” Tingnan ang inyong assembly bilang negosyo ng pamilya, kahit dumaranas pa ito ng mahirap na panahon. Inilagay kayo roon ng Diyos “para sa ganitong panahon.” Tanggapin ang mas malaking hamon kaysa kay Lee Iacocca nang ibangon niya ang Chrysler Corp. Sa biyaya ng Diyos, magpasyang gawin ang kinakailangan, ibigay ang hinihingi, at makuntento lamang sa ngiti ng langit. Para mangyari iyon, “tumakbo kayo nang gayon, upang kayo'y magtamo” (1 Cor. 9:24), hindi sumusuntok sa hangin, kundi ginagawang may saysay para sa Diyos ang bawat suntok (v. 26). Kung ang mga nakatatanda, tulad ni Saul, ay nakaupo sa ilalim ng puno habang gumagala ang kaaway, humanap ng isa pang kabataang sasama sa iyo, tulad ni Jonatan, at ipakita sa mga Filisteo ang “isang bagay” o dalawa (tingnan ang 1 Sam. 14:12). Kailangan ng bawat henerasyon ang sarili nilang mga kuwento ng digmaan. Iisa lang ang paraan para makamtan ang mga iyon.

2. Batay lang ito sa karanasan, pero sa tingin ko ay sangkapat ng mga assembly na kilala ko ang maganda ang kalagayan; ang isa pang sangkapat ay parang naka-

life support; ang natitirang kalahati ay nasa gitna. Paano kung, nang hindi nakikialam sa kanilang pagsasarili, bawat malusog na assembly ay “makipagkambal” sa isang mahinang assembly na malapit dito? Ang ibig kong sabihin ay kontakin ng mga matandang lalaki ang mga kapatid doon, imbitahan sila sa hapunan at sa oras ng pananalangin. Ipahayag ang inyong pagnanais na tumulong sa abot ng inyong makakaya. Hilingin sa kanila na magpadala ng e-mail linggu-linggo bago ang inyong midweek prayer time para maipanalangin ng inyong assembly ang kanila sa harap ng Panginoon nang regular. Marahil ay makatutulong kayo sa kanilang mga gastusin. O ayusin ang kanilang gusali. O magkaroon ng buwanang fellowship nang magkasama, na salitan ang lugar. O dalhin doon ang inyong mga kabataan para kumatok sa mga pinto o para sa kids' club. Kung bawat malusog na assembly ay gagamitin ng Panginoon para tulungang makabangon ang isang naghihirap na assembly, napakalaking tulong iyon sa buong gawain! Hindi ito kasing-radikal ng inaakala. Hinikayat ni Pablo ang mga taga-Corinto na isipin ang assembly sa Jerusalem sa ganitong paraan, na itinuturing ang naghihirap na assembly na iyon na karapat-dapat sa kanilang sakripisyong tulong (2 Cor. 8:14).

3. Sa wakas, ang mga hindi lamang nagmamalasakit sa kanilang lokal na assembly, kundi nakadarama ng “pagmamalasakit sa lahat ng iglesia,” ay mag-isip nawang magdalaw-dalawan nang magkakasama—hindi sa opisyal na paraan, ni para maglahad ng isang bagong modelo ng paglago ng iglesia, kundi bilang mga kapatid na nagmamalasakit—para hanapin ang mukha ng Panginoon para sa Kanyang payo, para mag-isip sa sariwa pero biblikal na mga paraan, at para palakasin

ang ating mga kamay para sa “mabuting gawaing ito” (Neh. 2:18) upang mas mabisa nating mapaglingkuran ang ating henerasyon, gaya ng paglilingkod sa kanilang henerasyon ng mga tapat na mananampalatayang nasa kaluwalhatian na ngayon.

PS Tiyak na may espesyal na gantimpalang naghihintay sa mga nakabasa ng lahat ng ito!

Pagpuntirya sa Hinaharap (Hunyo 2004)

Mula sa Uplook, Hunyo 2004. Artikulo.

Ang inaasahan naming gawin sa magasin sa mga darating na buwan.

Lahat tayo ay may limitadong oras at kakayahan para tuparin ang kalooban ng Diyos para sa atin. Lalo itong totoo sa paghahanda sa mga kabataan sa ating mga assembly. Mula sa kanilang maagang pagkatinedyer, kung kailan dapat na silang maging aktibong kalahok sa buhay ng assembly, hanggang sa marami sa kanila ang lumipat sa ibang lugar para mag-aral o magtrabaho, ilang maiikling taon lamang iyon. May plano ba tayo para patatagin sila sa pananampalataya?

Hindi ko sinasabing kailangan itong pormal na nakalatag tulad ng isang kurso sa kolehiyo. Pero may ideya man lang ba tayo kung anong mga pangkalahatang larangan natin sila dapat ihanda para sa hinaharap?

Balak naming maglahad sa susunod na ilang buwan ng ilang paksa para pukawin ang ating pag-iisip at magbigay ng mga mungkahi tungkol sa pagpapaunlad ng mga kakayahang kailangan ng lumalagong mga batang mananampalataya.

Sa isang kamakailang artikulo sa magasing Precious Seed, isinulat ko ang sumusunod (sipi):

“Kung paano ang mga palaso sa kamay ng isang makapangyarihang lalaki, gayon ang mga anak ng kabataan” (Ps. 127:4). Bawat palaso, tulad ng bawat

buhay, ay may tulis at may layunin. Pero kailangang ihanda ang palaso, saka itago sandali sa lalagyan nito. Sa tamang sandali, pinipili ito, pinupuntirya, at pinakakawalan, at mabilis itong lumilipad patungo sa target.

Tiyak na kailangan nating pag-isipan ang target. Anong mga espirituwal na kakayahan ang gusto nating matutunan ng mga batang alagad at paano natin ituturo sa kanila ang mga bagay na ito? Narito ang ilang mungkahi.

1. Na maging mga lingkod. Karamihan sa mga iglesia sa Sangkakristiyanuhan ay may bayad na mga lingkod o ministro, at idinisenyo para sa mga taong gustong paglingkuran. Pero ang orihinal na disenyo ay ang bawat isa ay maging ministro. Gusto ng Panginoon na palakihin ang sakripisyo para palakihin ang pagpapala. Ang pagtuturo sa ating mga kabataan sa pamamagitan ng halimbawa kung paano maging mga lingkod ay isa sa pinakadakilang bagay na magagawa natin para sa kanila.

2. Na maging mga katiwala. Bawat batang mananampalataya ay dapat matutong pangasiwaan ang mga pag-aari ng Panginoon. Ang kanilang katawan ay hindi kanila, kundi templo ng Espiritu ng Diyos. Ang kanilang mga materyal na pag-aari ay hiram at kailangang panagutan: “Gaya ng walang anoman, at gayon ma'y nasa amin ang lahat ng bagay” (2 Cor. 6:10). Ang kanilang oras ay isa ring banal na ipinagkatiwala.

3. Na maging mga saksi. Ang mga larawan ng pag-eebanghelyo—pagsasaka, pangingisda, at pakikipaglaban—ay mga gawaing mataas ang panganib. Kailangan nating ituro sa mga batang mananampalataya

ang mga mahahalagang bahagi ng ebanghelyo, ang napakahalagang papel ng panalangin at ng patnubay ng Espiritu, at ang mga kakayahang kailangan para mahikayat ang mga kaluluwa kay Cristo. Hindi itinuturing ng Bagong Tipan na libangan lang ang pag-eebanghelyo, at hindi rin dapat natin iturin na ganoon.

4. Na maging mga estudyante. Ang sipag sa pag-aaral ng Salita ay dapat ituro, hindi basta natutunan nang tsamba-tsamba. Ang pagtuturo sa isang batang mananampalataya na wastong hatiin ang Salita ay may panghabambuhay na pakinabang sa kanya at sa iba, iniingatan siya mula sa kamalian, inilalayo sa kasalanan, at sinasangkapan para sa paglilingkod.

5. Na maging mga mandirigma. Napakahalaga nito sa panahong maraming mananampalataya ang nabubuwal sa labanan. Kailangang matutunan kung paano isuot ang baluti, gamitin ang tabak ng Espiritu, at makipaglaban nang nakaluhod sa panalangin.

6. Na maging mga nagbubunga. Kasama rito ang oras na nag-iisa kasama ng Panginoon, ang buong-pusong pagsunod sa Kanya, at ang pagpapahintulot sa makalangit na Hardinero na pungusan tayong lahat upang tayo'y magbunga ng “marami” at upang ang ating bunga ay “manatili.”

Ang isyung ito ay nakatuon sa pag-aaral na maging mga mananamba. Ang mga susunod na isyu, kung loloobin ng Panginoon, ay titingin sa iba pang mahahalagang kurso ng pag-aaral na kailangan para masangkapan ang mga batang banal upang sila'y “lubos na makagawa ng lahat ng mabuting gawa” (2 Tim. 3:17).

Mga Himno at Espirituwal na Awit (Hunyo 2004)

Mula sa Uplook, Hunyo 2004. Artikulo.

Umiinit ang pagtatalo tungkol sa musika sa assembly.

Ang unang larawang pumapasok sa isip kapag naririnig natin ang salitang “pag-awit” ay kadalasang masaya. Pero parami nang parami, ang magkakaibang pananaw tungkol sa musika sa buhay ng assembly ay ginagawang mainit na alitan ang dating magiliw na usapan—at nauuwi pa sa malungkot na pagkakabaha-bahagi. Lalo itong nakababahala dahil ang “Nangagsasalitaan kayo sa inyo-inyo rin sa mga salmo at mga himno at mga awit na ukol sa espiritu, na kayo'y nagsisiawit at nagsisipagpuri ng inyong puso sa Panginoon” (Eph. 5:19) ay nakalista bilang unang patunay ng pagiging puspos ng Espiritu! Ano ang nangyayari?

Sa loob ng maraming siglo, ang pamanang musika ng isang sibilisasyon ay pinagsasaluhan ng lahat ng edad, ipinapasa mula sa ama hanggang sa anak. Ang mga awit ng mga Hebreo, na inaawit sa istilong maririnig pa rin sa mga lansangan ng Israel ngayon, ay binibigkas nang pautal ng kanilang maliliit na anak, ibinubulong ng kanilang mga ina sa tabi ng higaan, at inaawit nang matagumpay ng kanilang mga hukbo habang nagmamartsa papunta sa labanan.

Gayunman, sa nakaraang siglo, nabaligtad ang kultura. Marahil ay palaging nananabik ang kabataan sa araw na makagagawa sila ng malalaking pagbabago sa paraan ng paggawa ng mga bagay, pero ngayon ay hindi na nila kailangang maghintay. Nilaktawan nila ang sistema at

inagaw ang kanilang mga kultura. Ang mga istilo ng musika ng kabataan na ngayon ang nagpapatakbo sa lipunan.

Kasabay nito, ang Kristiyanong musika, na naimpluwensyahan ng mga musikerong tulad ni Keith Green, ay naging halo-halong pag-aasawa—ang maiingay at mabibilis na tunog ng mundo na pinagsama sa mga Kristiyanong liriko. Ganito ang argumento: ang musika ay binubuo ng mga itim na nota; ang mga notang ito ay hindi mabuti ni masama; kaya anumang uri ng musika ay maaaring ikabit sa mga Kristiyanong salita para maging lehitimong anyo ng pagpapahayag ng pananampalataya. Minsan ay isinasama nila ang paggamit daw ni Luther ng mga tono mula sa mga beer hall para sa kanyang mga himno, isang argumentong napatunayan nang mali. Pero kaduda-duda rin ang argumentong “itim na tuldok.” Ang mga pornograpikong larawan ba ay basta pagkakaayos lang din ng mga tuldok? Kailangan natin ng mas mahusay na pangangatwiran kaysa riyan para sa mga sasakyan ng ating pagsamba.

Ang mga walang alam lamang ang basta sasang-ayon sa lahat ng liriko ng himno. Ang “The darkness shall turn to dawning” ay pangunahing halimbawa ng mga liriko na kulang sa pagiging biblikal, bagay na bagay sa mga amillennialist. Gayundin, umaasa kaming walang basta tatanggi, o basta tatanggap, sa bawat kontemporaryong chorus—tulad ng isang nakikiusap sa Panginoon na “huwag kunin” ang Kanyang Espiritu sa atin; mukhang bagay lamang ito sa mga Charismatic na kompositor nito na hindi naniniwala sa walang-hanggang katiyakan ng kaligtasan.

Karamihan sa mga himno at ilang chorus ay maaaring maging angkop at nakatutulong na bahagi ng sama-samang pagsamba. Pero babanggitin ko ang tatlong bagay na dapat ikabahala. Una, dahil ang mga salmo, himno, at espirituwal na awit ay para sa “pagsasalitaan sa inyo-inyo rin” (Eph. 5:19), layunin ng mga ito na painitin ang ating puso para maipahayag natin ang pagsamba sa Panginoon sa sarili nating mga salita. Kaya makatwirang isipin na mababawasan ang bilang ng mga himno habang tumatagal ang pulong, at mas maraming pagsamba ang ibibigay sa binibigkas na pasasalamat, sa halip na hinihiram sa iba.

Ikalawa, dapat nating hangarin ang mga angkop na salita. Maraming chorus ang “espirituwal na awit,” na nakatuon sa sariling damdamin sa halip na sa Kanya, at layuning maglingkod sa mga umaawit sa halip na magdala ng pagsamba sa Panginoon. Kung ang ating pagsamba ay magiging mabangong handog na susunugin—lahat ay para sa Kanya—iiwan natin ang lahat ng ganitong liriko para sa ibang pagkakataon.

Ikatlo, may uso na gumamit ng saliw ng instrumento sa Hapunan ng Panginoon. Maaaring maramdaman ng ilan na pinagaganda nito ang pag-awit at binabanggit nila ang paggamit ng mga instrumento sa Lumang Tipan, pero pansinin: ang pagsamba sa LT ay nasa sinaunang anyo, karamihan ay panlabas at idinisenyo para artipisyal na pukawin ang napakaraming Israelita na magkakaugnay lamang sa likas na kapanganakan at, tulad ni Saul, ay nangangailangan ng panlabas na pampukaw para gumalaw ang kanilang kalooban. Hindi kailangan ni David ng ganoong tulong; nasa loob niya ang awit.

Gayundin, hindi kailanman nagkaroon ng mga instrumento sa santuwaryo. Maaari mong ipagtanggol ang paggamit ng instrumento sa ibang okasyon, pero sa Hapunan ng Panginoon, tayo, hindi tulad ng Israel, ay pumapasok sa loob ng tabing, kung saan ang lahat ng nakagagambala at idinaragdag ay dapat iwan sa labas. Sang-ayon ako na ang ilang pagtatangkang umawit nang acapella ay halos hindi na maituturing na “masayang ingay,” pero ang solusyon sa mahinang pag-awit ay hindi ang pagtakpan ito ng mga instrumento. Kailangan nating maglaan ng ilang oras ng fellowship para matutong umawit nang wasto ng mga himno upang ang ating pagsamba—nakatuon sa Kanya, walang palamuti, tumpak ayon sa Biblia, at espirituwal—ay pumailanlang sa Kanya.

Paghahalo ng Nilaga (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Editoryal.

Ang ilang talata ng Kasulatan—at ang ilang mangangaral—ay nagbibigay ng impresyon na dapat talagang talikuran ng mga Kristiyano ang lahat ng kanilang pag-aari. Pero totoo ba iyon? Ang dapat gawin ng mga Kristiyano ay talikuran ang pagmamay-ari sa lahat ng mayroon sila. Diyan nakasalalay ang isang maliit pero napakahalagang pagkakaiba. Ilalarawan ito ni Pablo sa misteryosong kabalintunaang ito: “gaya ng mga dukha, gayon ma'y nagpapayaman sa marami; gaya ng walang anoman, at gayon ma'y nasa amin ang lahat ng bagay” (2 Cor. 6:10). Hindi niya sinasabing dapat tayong maging dukha (bagaman kinikilala natin na ang ilan sa ating mga kapatid ay dukha sa materyal na bagay). Sa halip, isinulat ni Pablo, “gaya ng mga dukha”; dapat tayong kumilos na parang dukha—matipid sa ginagastos natin para sa sarili, pero bukas-palad sa yamang ipinupuhunan natin sa dakilang gawain ng Diyos, upang tayo'y “nagpapayaman sa marami.” Gayundin, hindi niya sinasabing wala tayong anuman, kundi ipinahahayag ng ating pamumuhay ang katotohanan na bawat sentimong magagamit natin ay hindi atin kundi sa Kanya na bumili sa atin sa pamamagitan ng Kanyang sariling dugo. Paano ka magiging katiwala (steward) kung wala kang maisasahog sa nilaga (stew)?

Ang isyung ito ng Uplook ay may mga artikulo tungkol sa apat na pangunahing larangan ng Kristiyanong pagkakatiwala—ang ating oras, talento, mga bagay at

katotohanan. Bumubuo ang mga ito ng isang buo at kumpletong kabuuan. Hindi sapat ang isa o dalawa sa mga ito para matupad ang napakalaking gawaing iniatang sa Iglesia. Halimbawa, ang pagpupuhunan ng malaking halaga ng pera nang hindi isinasakripisyo ang mga tao ay hindi magtatagumpay. Bawat assembly ay dapat handang ibigay ang pinakamahusay nilang mga lingkod sa mas malawak na ministeryo kung ganoon ang patnubay ng Espiritu. Maiisip mo ba kung gaano kalaki ang naging kapalit para sa assembly sa Antioquia nang pakawalan nila sina Pablo at Bernabe mula sa gawain sa lokal na iglesia para matupad nila ang gawaing itinawag Niya sa kanila? Pero gaano tayong lahat mas magiging dukha kung wala ang pagtuturo at mga halimbawang ibinigay ng mga lalaking ito. Mukhang malaki-laking assembly ang Antioquia, pero isipin ang dalawang mas maliit na gawain sa Listra at Derbe na handang pakawalan si Timoteo (marahil ang pinakamatalino at pinakamaaasahan nilang protégé). Hindi rin magtatagumpay ang proyekto kung magpapadala tayo ng mga lingkod nang walang panustos. Hindi dapat ayaw ng lingkod na “gumawa ng tolda” paminsan-minsan, pero pananagutin ang mga assembly sa hindi tapat na pagsuporta sa mga ipinadala nila, kapwa sa panalangin at sa panustos. May ilang kapatid na mukhang gumagamit pa ng pinansyal na balangkas ng dekada 1960, na pakiramdam nila ay napakabukas-palad na nila kahit halos pamasahe lang ang natatakpan ng kanilang kaloob. Siyempre, ang mga lingkod na ito ay umaasa sa Panginoon at hindi umaasang “bayaran sa serbisyong ibinigay,” at ayaw rin nilang maging pabigat sa maliliit o naghihirap na grupong pinaglilingkuran nila. Pero sa karanasan ko, mukhang may tuwirang kaugnayan ang materyal na pagkabukas-palad ng mga

mananampalataya at ang espirituwal na pagpapayaman sa kanila ng Panginoon, na hindi kailanman nagkakautang kaninuman.

Bukod dito, dapat nating alalahanin ang mga hindi tumawid ng karagatan pero mga misyonero rin naman, ang mga pioneer na ebanghelista na halos hindi kilala ng maraming assembly sa North America. Hindi natin dapat asahan na gugugol sila ng oras sa pag-ikot sa mga matatag nang assembly para lang “makilala” (hint, hint) para magkaroon ng “pasanin” ang mga Kristiyano para sa kanila (siko, siko). Siyempre, ang Panginoon ang tumutugon sa kanilang mga pangangailangan at alam natin na kaya Niyang gumamit ng mga uwak paminsan-minsan kapag manhid ang Kanyang bayan sa pangangailangan, pero ang gusto Niyang paraan ay gamitin ang bayan ng Panginoon upang sila rin ay mapayaman sa proseso.

Pero ang pagsasakripisyo ng ganitong mahuhusay na lingkod, at ang pagsuporta sa kanila, ay mauuwi pa rin sa wala kung sasayangin ang katotohanang ipinagkatiwala sa atin bilang banal na pagkakatiwala (2 Tim. 2:2). Ang hayaang “maanod” (Heb. 2:1) o “tumulo palayo” ang mga katotohanang ito ay panganib na mula pa noong unang siglo, pero hindi kailanman naging higit pa kaysa sa panahong ito ng kamangmangan sa doktrina at praktikal na kompromiso, kung kailan ang pagpapaubaya—kahit sa mga bagay ng Diyos—ay itinuturing na kabutihan. Tulungan nawa tayo ng Diyos na magsalita ng katotohanan sa pag-ibig pero huwag kailanman kalimutan na tayo ay “mga katiwala ng mga hiwaga ng Diyos” (1 Cor. 4:1).

Pakibasa Muna Ito! (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Napakahalagang magsimula tayo sa pag-aayos ng ating sarili sa ilalim ng Diyos.

Ang isyung ito ay bunga ng isang malalim na pasanin na tila sabay-sabay na lumalago sa puso ng maraming mananampalataya sa North America. Hindi ito masasabi nang sapat: kung ang pasaning ito ay magbubunga para sa Diyos (at hindi lang magiging paksa ng usapan), hindi ito dapat maging dahilan para umasa tayo sa lakas ng laman. Totoong tumugon si Nehemiah sa pangangailangan—lumipat siya sa Jerusalem, siniyasat ang proyekto sa kanyang nag-iisang pagsakay sa gabi, tinawag ang mga tao na bumangon at magtayo, sinagot ang mga pamumuna (na siguradong lilitaw tuwing may sinusubukang gawin para sa Diyos), at nagmungkahi kung paano pinakamabisang uusad ang gawain—pero dapat din nating mapansin ang mga sumusunod:

• ang una at pinakamahalagang hakbang ay ginawa sa santuwaryo: “Ako'y naupo at umiyak, at nanangis ng ilang araw; at ako'y nag-ayuno at nanalangin sa harap ng Dios ng langit” (Neh. 1:4). Walang mangyayari kung wala ito.

• ang pananalanging ito ay may kasamang pagsamba, pamamagitan, pagsusumamo, pagtatapat ng kasalanan at pag-angkin sa mga pangako ng Kasulatan (tingnan ang vv. 5-10).

• nagtapos ang pagsusumamo ni Nehemiah sa paghahandog ng kanyang sarili para sa paglilingkod sa Panginoon, anuman ang maging kapalit nito (v. 11)—

kasama na, siyempre, ang pansamantalang pagliban sa kanyang trabaho.

Nang masuri na ang kinakailangang pagkukumpuni at nagkaisa na ang mga tao sa gawain, malinaw na palagi silang nakikipag-ugnayan sa “Headquarters.” Malaya ang Diyos na baguhin ang anumang planong ginawa ng Kanyang mga lingkod nang may mabuting hangarin. Dito nagkakasundo ang aklat ng Nehemiah at ng Acts. Nagplano at kumilos ang mga apostol, pero nanalangin muna sila na ituro ng Panginoon ang kanilang mga hakbang. At iyon nga mismo ang ginawa Niya. Nang “kanilang tangkaing pumasok sa Bitinia” (Acts 16:7), buong-puso nilang tinanggap ang pagbabago ng direksyon mula sa Espiritu. Ang sinasadya at tuloy-tuloy na pag-aayos ng kanilang sarili sa ilalim ng paningin ng Diyos ang naging susi ng kanilang tagumpay. Isinulat ni Nehemiah nang matapos ang gawain sa loob lang ng limampu't dalawang araw: “At nangyari, nang mabalitaan ng lahat naming mga kaaway, at makita ng lahat na bansa na nasa palibot namin, sila'y nanglumong mainam sa kanilang sariling mga mata: sapagka't kanilang nahalata na ang gawaing ito ay gawa ng aming Dios” (6:16). Ganoon din, ipinaaalala sa atin ni Mark na “sila'y nagsialis, at nagsipangaral sa lahat ng dako, na gumagawang kasama nila ang Panginoon…” (16:20). Sabi naman ni Luke: “At idinaragdag ng Panginoon sa iglesia araw-araw ang mga inililigtas” (2:47, NKJV); “At ang kamay ng Panginoon ay sumasa kanila” (11:21).

Pero hindi natin dapat isipin na kailangan pa natin ng ikalawang pagtawag para gawin ang pangangaral ng ebanghelyo sa bawat kinapal. Ang Diyos ay “nag-iibig na ang lahat ng mga tao ay mangaligtas, at mangakaalam ng katotohanan” (1 Tim. 2:4). Dahil dito, si Paul—na

nasa Athens lang para hintayin ang kanyang mga kamanggagawa—ay napilitang magpahayag: “ang Dios… ngayo'y nag-uutos sa lahat ng mga tao sa lahat ng dako, na mangagsisi” (Acts 17:30). Kung natanggap na ng Iglesia ang isang “pangkalahatang pagtawag” na mag-ebanghelyo sa buong mundo, bakit may ilan pang naghihintay ng isang “mabisang pagtawag” bago sila personal na makilahok sa dakilang gawaing ito? Nang dumagsa ang 100 mananampalataya sa Little Rock, AR, para sa sama-samang pagsisikap sa ebanghelyo, may ilang nagtanong, “Bakit Little Rock?” Magalang naman naming isasagot, “Bakit hindi Little Rock, kapatid?” Tiyak na kasama ang bawat nayon, bayan at lungsod sa dakilang panawagan ng Tagapagligtas na dalhin ang ebanghelyo sa bawat kaluluwa.

Hindi nito binabalewala ang naunang sinabi. Paminsan-minsan, babaguhin ng Panginoon ang direksyon ng ating pagsisikap. Iyan ay malugod naming tinatanggap. Sino ba ang ayaw malaman na “isang pintuang maluwang at mabisa” ang nabuksan para sa atin, kahit “marami ang mga kalaban” (1 Cor. 16:9)? Talagang sasabik ang ating puso kung marinig natin ang Panginoon ng ubasan na sabihin sa atin, gaya ng sinabi Niya kay Paul tungkol sa Corinth, “Ako'y sumasaiyo, at walang taong mangangahas sumalakay sa iyo upang ikaw ay saktan: sapagka't marami akong tao sa bayang ito” (Acts 18:10). Pero kung walang tiyak na utos, gawin natin ang ginawa ng mga unang mananampalataya, “nangagsilibot na ipinangangaral ang salita” (8:4).

Taos-puso naming hangarin na ang mga sumusunod na obserbasyon mula sa Kasulatan at (sana) praktikal na mungkahi kung paano isasabuhay ang mga prinsipyong ito ay maging pampasigla sa ating lahat—sa pagbubulay,

pagkakumbinsi, pagtatapat, pakikipag-isa sa Diyos, pagtatalaga ng sarili at pagtutulungan sa dakilang gawaing ito—at na ito ay maging para sa kaluwalhatian ng Diyos lamang.

Kung Bakit Ito ay Ginintuang Sandali (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Limang walang kapantay na bagay ang nagsama-sama sa ating landas. Kailangang sunggaban natin ang mga ito—o mawawala ang mga ito.

Hindi pantay-pantay ang pagdating ng magagandang pagkakataon sa kasaysayan. Hindi araw-araw na maaabot natin ang mga ito. Tingnan ang kaguluhan sa Congo, na dati'y mabungang lupa para sa gawaing misyonero. Ang kapana-panabik na bukas na pinto sa Russia ay tila unti-unting nagsasara, sapilitang isinasara ng mismong mga taong nagsasabing sila ang kinatawan ni Kristo. Gayundin, ang mga kalayaan dito sa Kanluran, kung hindi gagamitin, ay mawawala. At ang lumalaking alon ng materyalismo sa China ay maaaring pumigil sa sigasig para sa ebanghelyo doon sa paraang hindi nagawa ng komunismo.

> *May takdang agos sa buhay ng tao,*
> *Na kapag sinakyan sa kanyang pagtaas, ay hahantong sa tagumpay…*
> *Sa ganyang kalawak na dagat tayo ngayon ay lumulutang,*
> *At kailangang sakyan natin ang agos habang ito'y pabor,*
> *O mawala ang ating mga pakikipagsapalaran (W. Shakespeare).*

Siyempre, hindi natin pinagdududahan ang kagandahang-loob ng Diyos. Nakakahanap ang Kanyang mapagtiising puso ng paraan para ibalik ang orasan,

para “isauli sa inyo ang mga taon na kinain ng balang” (Joel 2:25). Pero puno ang Biblia ng mga pangyayari kung saan nasayang ang pagkakataon, at ng babala na samantalahin ang panahon, at huwag magsugal sa posibilidad ng isa pang pagkakataon, sapagkat “hindi mo nalalaman kung ano ang ilalabas ng isang araw” (Prov. 27:1).

Ano ang nagpapaging-estratehiko sa sandaling ito ng kasaysayan para sa mga asembliya ng bayan ng Diyos? Narito ang ilang mungkahi:

1. Mayroon tayong walang kapantay na pagkakataon na makuha ang North America para kay Kristo. Mataas ang bilang ng marunong bumasa. Mayroon na ngayong mahigit 60 milyong taong ipinanganak sa ibang bansa sa kontinenteng ito, ang pinakamataas na bilang kailanman. Ibig sabihin, maaabot natin ang halos anumang mission field sa mundo—nasa mismong pintuan natin, at madalas sa ating sariling wika, at may mga kalayaang demokratiko (hanggang kailan, hindi natin alam).

2. Mayroon tayong walang hangganang hanay ng mga posibleng paraan at ministeryo. Sino, isang daang taon na ang nakaraan, ang makapanghuhula na magkakaroon tayo ng digital printing, telebisyon, radyo, email, world wide web, paglalakbay sakay ng jet, mobile phone, at lalo na ng GPS, DVD, MP3, at kung ano pa ang darating? Iniisip ba natin kung paano natin magagamit ang mga kasangkapang ito para kay Kristo? Mga mananampalataya ang nag-imbento ng codex o ng aklat na gaya ng alam natin ngayon, at sila rin ang unang gumamit ng imprenta. Kung paglilingkuran natin ang ating salinlahing konektadong-konektado (tingnan ang

Acts 13:36), tiyak na binigyan tayo ng napakaraming kasangkapan para maiparating sa kanila ang katotohanan.

3. Mayroon tayong napakahusay na salinlahi ng mga batang kampeon. Sa pangkalahatan, mayroon silang magandang kombinasyon ng seryosong paninindigan sa katotohanan ng iglesia ayon sa Bagong Tipan at ng pananabik na mag-isip sa sariwa pero biblikal na paraan tungkol sa pagtupad sa Dakilang Utos. Tila lalo silang sumisigla, hindi nanghihina, sa hamon ng mga lokal na iglesiang nahihirapan. Hindi sila handang tumakas, na lalo lang magpapalala ng problema. Gusto nilang maging bahagi ng solusyon. Saludo kami sa lahat ng ganitong "sisidlan sa kapurihan," at kailangan natin silang ipanalangin, palakasin ang loob, sanayin at suportahan sa bawat pagkakataon.

4. Mayroon tayong napakalaking imbakan ng mga "nakatenggang yaman." Marami tayong kasama na may nakatagong kakayahang espirituwal at sobra-sobrang kasanayang teknikal. Mayroon tayong milyun-milyon sa bangko at sa mga ari-arian (isang seryosong pananagutan bilang katiwala). At kahit lagi tayong nagrereklamo na abala tayo, mas marami ang oras ng ating salinlahi na magagamit ayon sa gusto natin kaysa sa alinmang naunang panahon. Mayroon tayong mabilis na transportasyon, mga gamit na nakakatipid ng oras, at karamihan ay may mahahabang bakasyon. Ang problema natin ay nasa "departamento ng pagsasayang ng oras." Ang Christian fiction, panonood ng TV, at mga libangan ay maaaring may lugar paminsan-minsan, pero kahit may pakinabang, ito ay mapapakinabangan lamang "nang kaunti" (1 Tim. 4:8).

5. Mayroon tayong estratehikong pagkakataon na pag-isipang muli ang mensaheng ating ipinapahayag. Sinasabing hindi nagbabago ang mensahe; ang mga paraan lang ang nagbabago. Pero totoo ba iyon? Siyempre, laging dapat kasama ang mga mahahalagang bahagi ng ebanghelyo. Pero iba ang paraan ng pangangaral ng mga unang Kristiyano sa mga Judiong Fariseo kaysa sa paraan ng pagsasalita nila sa mga paganong Hentil. Kailangang maunawaan natin kung paano makipag-usap sa ating post-modern na mundo. Kapag namimigay tayo ng mga tract na may kuwento ng mga kapitan ng barkong may layag at ng mga misyonero sa China, ano ang sinasabi natin? Hindi natin masisisi ang ating mga tagapakinig kung iniisip nilang luma na at walang kinalaman ang Kristiyanismo. Ngayon na ang panahon para sunggaban ang pagkakataon!

“Mapalad ang aliping yaon, na sa pagdating ng kaniyang panginoon ay masumpungang gayon ang ginagawa” (Mt. 24:46).

Ang Napabayaang Gitnang Antas (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Pumupusyaw tayo, hindi nag-aalab. Ano ang kulang sa timpla?

Madalas ay mukhang mayroon tayong makina pero walang lakas, mga prinsipyo pero walang kapangyarihan. May iba pa bang dapat matuklasan tungkol sa Iglesia sa aklat ng Acts? Panahon na ba para sa isang Powerscourt II?

Napapaligiran ng isang silid na puno ng masisigasig na batang alagad, katatapos ko lang “iwagayway ang bandila” para sa ideya ng pagtitipon ayon sa huwaran ng Iglesia na inilatag para sa atin sa Bagong Tipan. Hindi lang ito magandang ideyang teolohikal, masigasig kong sinabi sa kanila; magandang ideya rin ito sa praktika. Ang Iglesia, ayon sa disenyo ng Panginoon, ay hindi kayang tibagin ng pag-uusig; bagay na bagay para sa mabilis na pagpapalaganap ng ebanghelyo; nakaayos para mabawasan ang kaluwalhatian ng tao at mapalaki ang kaluwalhatian ni Kristo. Gagana ito sa mga katutubong tribo, sa mga kampo ng bilanggo, at sa mga dukhang napapabayaan sa looban ng mga lungsod. Ito ay simple, praktikal, at maganda. Tila dinisenyo pa nga ito para ang isang hindi magandang asembliya ay maging mabuting paaralan, na nagtuturo sa akin ng biyaya, pagtitiis, mahabang pagtitiis, pag-ibig—sa madaling salita, pagiging kawangis ni Kristo—iyon mismo ang kailangan ko.

Isang nakatatandang Kristiyano sa malapit (na sa tingin ko ay hindi natuwa sa aking sigasig laban sa tinitingnan niyang hindi katanggap-tanggap na status quo) ang nagtanong nang matalas: “Sa tingin mo ba tama ang lahat kay [John Nelson] Darby?”

Hindi naman. Nagpapasalamat kami sa kanyang mga nakatutulong na salin, sa kanyang walang-pagod na gawain sa ebanghelyo, sa kanyang napakaraming komentaryo at sa kanyang matatayog na himno. Pero hindi ako naniniwala na tama ang lahat kay Darby, lalo na tungkol sa mga konsepto ng iglesiang wasak, ng walang-katapusang sama-samang pagkadungis, at ng mga eksklusibong patakaran sa pagtanggap.

“O, pero ikaw, tama ang lahat sa iyo?” balik niya, at sa tingin ko ay may talim na parang scalpel ang kanyang boses.

Ang naging sagot ko noon: “Kapatid, kung may mga bagay na ikinababahala mo, sabihin mo sa amin, at ihahambing natin ang mga iyon sa Kasulatan para makita kung ano talaga ang katotohanan.”

Doon natapos ang usapan. Pero hindi doon natapos ang aking pag-iisip tungkol dito. Posible kayang totoo ang mga bagay na nakita namin—magaganda, matatayog, nakaaantig na katotohanan gaya ng pagkasaserdote ng lahat ng mananampalataya at ng praktikal na pagkaulo ni Kristo—pero ang kahinaan sa maraming buhay-asembliya ngayon ay may kinalaman sa mga bagay na hindi namin nakikita?

Mapapansin ng masusing nagmamasid sa mga sulat ng Bagong Tipan tungkol sa unang Iglesia na may tatlong magkakaibang antas ng impormasyon, bagaman may kaunting paghahalo sa pagitan ng mga antas. Gusto

kong imungkahi para sa inyong mapanalanging pagninilay na marami sa mga tumuturing sa sarili nila bilang mga asembliya ayon sa Bagong Tipan ang may mahusay na pagkaunawa sa dalawa sa tatlong antas na iyon. Pero ang gitnang antas ay tila napapabayaan sa ating pag-iisip sa mga araw na ito.

Ang mga Pangunahing Katotohanan ng Antas 1

Sa pinakapangunahing antas, may datos na pangkasaysayan at pangkultura. Napapansin ito ng lahat ng mananampalataya. Nakikita natin kung paano nagsalita ang mga unang mananampalataya, ang mga lugar na kanilang narating, at ang mga paraan ng paglalakbay na ginamit nila. Napapansin natin ang mga isyung hinarap nila noon—gaya ng hindi pagkain ng pagkaing inihandog sa diyus-diyosan, ang masakit nilang paghiwalay sa pambansang buhay ng mga Judio, at ang kanilang pakikipagbanggaan sa mga paganong pilosopiya at pamumuhay.

Hindi walang-kuwentang detalye ang impormasyong ito. Dapat tayong mapukaw ng napakalaking gawaing nagawa ng iilang mananampalataya na may limitadong kakayahan laban sa napakatinding pagsalungat. At marami tayong matututunan dito. May ilang kultura sa buong mundo na hanggang ngayon ay nahihirapan sa problema ng pagkaing inihandog sa diyus-diyosan. Ang mga argumentong ginamit laban sa legalismo ng mga Judio at sa pilosopiyang Griyego ay kapaki-pakinabang laban sa mga katulad na kalaban ng ebanghelyo ngayon. Pero sana ay naiintindihan ng karamihan sa atin na hindi palihim na sinasabi ng Panginoon, sa pagsasama ng antas na ito, na pergamino lang ang gamitin natin,

magsuot ng balabal at sandalyas, magsalita ng koiné Greek, o maglakbay sakay ng barkong may layag, dahil ginawa ito ng mga apostol. Gayunman, may mga prinsipyo na maaari nating ilapat ngayon.

Ang Mapagpalang mga Katotohanan ng Antas 3

Karaniwang sinasang-ayunan na may ilang katotohanan ng Bagong Tipan na halos tuluyang nawala sa Iglesia sa pangkalahatan sa loob ng daan-daang taon. Inilalantad ng Church History ni Miller at ng Pilgrim Church ni Broadbent ang mga grupong nasa gilid, inuusig at hinahamak ng mga awtoridad ng pamahalaan at ng mga iglesia ng estado, na may iba't ibang antas ng liwanag sa ilan sa mga katotohanang ito. Pero noong unang bahagi lang ng 1800s natanggal ang balot ng mga kayamanang ito ng pamilya, na matagal nang natatakpan ng alikabok ng mga taon at nakatago, napapabayaan at nakalimutan.

Hindi layunin ng isyung ito na tumutok sa mga kahanga-hangang katotohanang ito; kilala na (o dapat ay kilala na) ang mga ito ng mga mambabasa ng Uplook. Kabilang dito ang: ang nabanggit nang praktikal na pagkaulo ni Kristo at pagkasaserdote ng lahat ng mananampalataya; ang pangunguna ng Espiritu Santo; ang huling awtoridad ng Kasulatan sa lahat ng bagay ng pananampalataya at gawain; ang pagiging sentro ng lingguhang pag-alaala sa Panginoon; ang pagkakaroon ng maraming espirituwal na matatanda; ang buhay na pagkakaisa at pagkakaloob ng kaloob sa bawat miyembro ng iisang Katawan; ang mapalad na pag-asa na malapit na tayong makasama at maging katulad ni Kristo; at ang pagsasarili ng bawat lokal na asembliya. Maaari rin nating idagdag ang napakahalagang

pagkakaiba ng Israel, ng Kaharian at ng Iglesia, gaano man karaming dispensasyon ang kinikilala ng isang tao.

Kasama ng mga ito, dapat din nating tandaan ang mga pangkalahatang doktrina na hindi tiyak na tungkol sa buhay-Iglesia pero kinikilalang tamang katotohanan ng bawat tunay na mananampalataya. Halimbawa, ang pagiging tatlo at iisa ng Diyos; ang ganap na pagka-Diyos at sakdal na pagkatao ni Kristo; ang kaligtasan sa pananampalataya lamang sa natapos na gawa ni Kristo; ang walang-hanggang pagpapala ng mga sumasampalataya at ang walang-hanggang kapighatian ng mga hindi nagsisisi, at iba pa.

Ang mga dakilang pahayag na ito mula sa puso ng Diyos ay hindi kailanman maituturo nang sobra o maiingatan nang sobrang mahal. Hindi kami nananawagan na maliitin ang mga mapagpalang katotohanang ito sa anumang paraan. Isigaw ninyo ang mga ito mula sa mga bubungan. Isama ninyo ang mga ito sa inyong pasasalamat. Ituro ninyo ang mga ito sa inyong mga anak. Paniwalaan ninyo ang mga ito nang buong puso. Pero sa pagyakap natin sa mga pagpapalang ito, may iba pa ba tayong nakakaligtaang mahahalagang bahagi ng kasalukuyang programa ng Diyos para sa Iglesia?

Ang Nawawalang Gitnang Antas

Sa tingin ko, magiging mahalagang gawain para sa bayan ng Panginoon na seryoso sa pamumuhay ayon sa Bagong Tipan na buksan ang aklat ng Acts na may ganitong panalangin sa kanilang mga labi: “Panginoon, ipakita Mo sa amin ang bawat detalye sa aklat na ito. Ingatan Mo kami sa pag-aakalang alam na namin ang lahat. Ituro Mo sa amin kung ano ang nakakaligtaan

namin, at saka Mo kami bigyan ng tapang at karunungan na isabuhay ang buong payo ng Diyos.”

Sa mga susunod na pahina, gusto kong imungkahi ang labinlimang katotohanan na halos nawala na sa maraming buhay-asembliya sa North America. Ito ay mga prinsipyo at gawain na kailangan nating makita at sikaping isagawa; may ilan na maaaring nakakita na sa ilan sa mga ito, bagaman aaminin ng karamihan na may puwang pa para umunlad. (Kung ginagawa na ninyo ang ilan sa mga ito, pakiusap, huwag kayong makuntento hangga't hindi ninyo ginagawa ang lahat!) Nawa'y bigyan tayo ng Panginoong Jesus ng saganang biyaya para masayang yakapin ang anumang katotohanang ihahayag sa atin ng Espiritu mula sa Salita—gaya ng ginawa ng mga unang mananampalataya (Acts 2:41).

Mag-isip nang Malaki (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Pag-aaral sa Biblia.

Kailangan natin ang pag-iisip ni David sa isang mundong puno ng Goliath. Acts 1:6-8

Paano nagsisimula ang aklat ng Acts? Tinanong ng mga alagad ang Tagapagligtas (ilang sandali na lang bago Siya umalis), “Panginoon, isasauli mo baga sa panahong ito ang kaharian sa Israel?” (v. 6). Sumagot Siya, “Tatanggap kayo ng kapangyarihan…at kayo'y magiging mga saksi ko sa Jerusalem at sa buong Judea at Samaria, at hanggang sa kahulihulihang hangganan ng lupa” (v. 8).

Maliit ang iniisip nila—ang Israel; malaki ang iniisip ng Panginoon—ang buong mundo. Ang iniisip nila ay ang nakaraan at kung paano ito ibabalik; ang iniisip Niya ay ang kasalukuyan at kung paano ito tutubusin. Depensa ang iniisip nila; opensa ang iniisip Niya. Nananabik sila para sa Israel. Pero nananabik Siya na lumapit sa Kanya ang buong nagdurusang planeta. Kaninong pananaw ang nanaig? Malinaw na ang mga alagad ang nakahuli sa pangitain ng Tagapagligtas. Hindi nagtagal, naisulat ni Paul: “Ang inyong pananampalataya ay ibinabalita sa buong sanglibutan” (Rom. 1:8). Higit pa riyan, “ang evangelio…ay ipinangaral sa lahat ng mga nilalang sa silong ng langit” (Col. 1:23)!

Pakitandaan kung ano ang hindi ko sinasabi. Hindi ito panawagan para sa isang malawakang kilusang dinisenyo at pinatatakbo ng tao, o para sa malalaking relihiyosong “pep rally,” o para sa mga asembliyang

isang milya ang lapad pero isang pulgada lang ang lalim. Maliban sa unang pagtitipon sa Jerusalem (na pinangalat—sinadya, ayon sa pahiwatig ng Griyego), tila hindi malaki ang karamihan sa mga asembliya. Marami ang nagtitipon sa mga bahay. Gaya ng isang katawan, may malusog na hangganan ang laki. Paano makikilala nang husto ng mga pastol ang daan-daang tupa para matugunan ang kanilang mga pangangailangan? Pero ang gusto kong sabihin ay alam ng mga unang mananampalataya na ang Dakilang Utos ay para sa kanila mismo, para sa kanilang panahon. Alam ba iyon ng bawat isa sa atin? Gumigising ba tayo tuwing umaga na ito ang nasa isip? Anuman ang iba kong ginagawa para sa sarili ko, para sa pamilya ko, o para sa amo ko, ang Numero 1 kong dahilan sa pamumuhay ngayong araw ay gawin ang kalooban ng Isang namatay para sa akin. Ang kalooban Niya ay maging saksi ako para sa Kanya saanman ako pumunta at sa mga taong nakakasalubong ko. Iyan ang inakala ng mga mananampalataya sa Bagong Tipan na ibig Niyang sabihin, kaya iyan ang ginawa nila: “Kaya't ang mga nangalat ay nangagsilibot na ipinangangaral ang salita” (Acts 8:4). Hindi nila pinansin ang mga imposible; tinanggap nila Siya sa Kanyang salita.

Posible bang maabot ang bawat kinapal sa bawat salinlahi? Iyan ang paniniwala ni Jesus. Pero kung gagawin natin ito sa ating panahon, wala nang oras na dapat masayang. Higit kailanman, “ang aanihin ay totoong marami”; “ang mga bukid ay mapuputi na upang anihin”; “datapuwa't kakaunti ang mga manggagawa”; at “ang panahon ay maikli.”

Mag-isip tayo nang malaki. Halimbawang sabihin ko, “Isipin ninyo kung bigyan ng Panginoon ang mga

asembliya sa North America ng 10,000 bagong tupang sanggol na aalagaan sa darating na buwan.” Malaki na bang pag-iisip iyon? Hindi pa. Kung 1200 lang na asembliya ayon sa Bagong Tipan sa buong kontinente ang alam ko, anim o pitong tupa lang iyon bawat isa. Sa kabilang banda, ang 120 mananampalataya (hindi asembliya) sa mga unang kabanata ng Acts ay binigyan ng mahigit 8,000 tupa sa unang linggo! Iyan ang tunay na hamon. Pero inakala ng Panginoon na kaya nila ito, sa tulong ng Espiritu. At sa kung anong paraan, nagawa nga nila. Pero ang libu-libong ito ay simula pa lang ng ani; ano ba iyon kung ikukumpara sa 300 milyon sa North America? O sa mahigit anim na bilyon sa buong mundo?

Ano ang Magagawa Natin?

Kailangang lumaki ang ating mga panalangin: “para sa lahat ng [tao]” (1 Tim. 2:1). Kailangang lumawak ang ating pangitain sa gustong gawin ng Panginoon sa pamamagitan natin mismo. Kailangang maging mas estratehiko ang ating mga asembliya, gamitin nang mas matalino ang ating oras, at humanap ng mas mabubuting paraan para ihasik ang binhi. Kailangan nating suportahan nang mas mabuti ang ating mga pioneer na ebanghelista, sa praktikal na paraan at sa panalangin. Kailangan nating maging mas maalam tungkol sa mga tao sa paligid natin at sa mga pagkakataong bukas sa atin. At kailangan nating sundin ang utos ng Panginoon na maging mga saksi Niya, hinihingi ang Kanyang pagpapala sa Kanyang Salita na sinabi Niyang hindi “babalik na walang kabuluhan.”

Isang Nagkakaisang Estratehiya (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Ang pagsasarili ay naging pag-iisa-isa. Panahon na para magtulungan. Acts 14:21-23; 20:17-35

Kahit walang cell phone, email, o fax, nagkakaugnayan ang mga unang mananampalataya. Mula sa kanyang mga sulat, tila alam ni Paul ang espirituwal na kalagayan ng karamihan, kung hindi man ng lahat, ng mga asembliyang nasa saklaw ng kanyang impluwensya. Bagaman palagi silang ginigipit ng mga awtoridad ng pamahalaan at ng relihiyon, matiyaga at matigas na hinabol ng mga Kristiyano ang kanilang layunin na ma-ebanghelyo ang buong mundo. Hindi sila napigilan ng Sanedrin ng mga Judio, ng Imperyong Romano, o ng mga Pintuan ng Impiyerno. Paminsan-minsan, tila may isang bagay na makapipigil sa kanila—ang pagkakabaha-bahagi (Acts 6:1-5; tingnan din ang mga kab. 11 at 15)! Pero ang mga bagay na iyon ay nalutas nang may karunungan at mabilis, at nagpatuloy nang walang tigil ang gawain ng ebanghelyo.

“Narito, pagkabuti at pagkaligaya sa mga magkakapatid na magsitahang magkakasama sa pagkakaisa!… Sapagka't doo'y iniutos ng Panginoon ang pagpapala” (Ps. 133:1, 3). Alam kong may mga hamon, pero kung may lugar man kung saan dapat magkaisa ang mga naninindigan sa mga prinsipyo ng pagtitipon ayon sa Bagong Tipan, iyon ay sa ilalim ng bandila ng ebanghelyo at laban sa ating iisang kaaway. Mapapalad (bagaman madalas ay sugatan) ang mga mapagpayapa.

Lumakas ang aming loob dahil sa isang daang matatapang na kaluluwa na nagtipon mula sa iba't ibang asembliya para magtulungan sa ebanghelyo sa Minot, ND. Saludo kami sa kanilang tapang at biyaya, at umaasa kaming magbibigay-inspirasyon ang Panginoon sa marami pang ganitong pagtutulungan. Sa palagay ko ay nagdulot ito ng galak sa puso ng Isang nanalangin, “Upang silang lahat ay maging isa; na gaya mo, Ama, sa akin, at ako'y sa iyo, na sila naman ay suma atin: upang ang sanglibutan ay sumampalataya na ikaw ang sa akin ay nagsugo” (Jn. 17:21).

Ipinaaalala sa atin ng huling pariralang iyon na hindi natin maaasahang maniwala ang makasalanan na maaari siyang makipagkasundo sa isang banal na Diyos kung tayo mismo ay hindi makapagkasundo sa isa't isa. At kung mayroon tayong pagsang-ayon ng Panginoon, ano ang pamumuna ng tao? “Isang napakaliit na bagay” nga (1 Cor. 4:3).

Naiintindihan ko ang mga problema: anong uri ng pagsisikap sa ebanghelyo; anong uri ng musika, kung mayroon man; anong uri ng pananamit para sa mga kalahok; at ang uri ng asembliyang sana ay mabubuo pagkatapos. Pero tiyak na kayang pag-usapan at lutasin ng mga makatwirang kapatid ang mga bagay na ito kapag nakataya ang karangalan ng Diyos, ang kaligtasan ng mga kaluluwa, at ang pagpapala ng mga banal. Gaya ng isinulat ni Paul: “Kaya nga, tayong lahat na mga sakdal [magulang sa pananampalataya], ay magkaroon ng ganitong pagiisip: at kung sa anomang bagay ay iba ang inyong pagiisip, ay ihahayag din naman sa inyo ng Dios ang bagay na ito” (Phil. 3:15). Hindi inaasahan ni Paul na isusuko ng ilang Kristiyano ang mga paninindigang bigay ng Diyos na nakabatay sa malinaw

na katotohanan ng Biblia; pero kung gawain ito ng Panginoon at tayo ay Kanyang mga lingkod, tiyak na maipapakita Niya sa ating lahat kung paano Niya gustong gawin ito.

Kaya ano kaya ang hitsura ng isang nagkakaisang estratehiya na ayon sa Bagong Tipan? Narito ang ilang mungkahi.

1. Susundan natin ang kanilang landas. Tingnan natin ang paraan ng paggawa ng mga apostol. Sa Acts 14, inilatag ito ni Luke para sa atin na parang mga punto para hindi natin makaligtaan: “At nang kanilang MAIPANGARAL ANG EVANGELIO sa bayang yaon, at MAKAPAGTURO SA MARAMI, ay nagsipagbalik sila sa Listra, at sa Iconio, at sa Antioquia, na PINALALAKAS ANG MGA KALULUWA ng mga alagad, at INAARALAN SILA na manatili sa pananampalataya, at [BINABALAAN SILA] na sa pamamagitan ng maraming kapighatian ay kinakailangan tayong magsipasok sa kaharian ng Dios. At nang SILA'Y MAKAPAGHALAL NA SA KANILA NG MGA MATANDA SA BAWA'T IGLESIA, at MAKAPANALANGIN NA MAY PAGAAYUNO, ay KANILANG IPINAGTAGUBILIN SILA sa Panginoon, na kanilang sinampalatayanan” (vv. 21-23). Ayan na: pangangaral, pagtuturo, pagpapalakas, pangangaral ng pagpapatuloy, pagbababala, pagkilala, pananalangin at pagtatagubilin. Iba-iba ang haba ng panahong kinailangan para magawa ito (ilang linggo hanggang dalawang taon). Pero nagsimula sila sa mga hindi mananampalataya at umalis na may gumaganang mga matatanda sa loob ng panahong iyon.

Nagawa na rin ito sa makabagong panahon. Basahin ang Pioneer Work in Canada ni J. J. Rouse o ang talambuhay

ni Donald Ross. Ang gawain ni Oliver Smith sa Iowa ay magandang halimbawa ng matiyaga at mabisang gawain sa ebanghelyo na sinundan ng pagtatatag ng mga asembliya, gayundin ang sama-samang pagsisikap sa Newfoundland. Sa mga unang araw sa North Carolina, napatunayang mabungang lupa ito nang sundan ang mga ebanghelista ng mga taong nagpastol at nagturo sa mga bagong mananampalataya. Sa Southwestern Ontario ay may mga halimbawa kung saan naglingkod si John Martin at ang kanyang mga kamanggagawa. At ang larangang ito ang naging inspirasyon sa pagtatatag ng napakaraming gawain sa Belgium sa medyo maikling panahon. Pero hindi ito part-time na libangan. Tunay itong trabaho. Pagtutulungan. Gawain ng Panginoon.

Sa kanyang aklat na It Can Be Done, ikinuwento ni William Williams kung paano hinarap ng iilang misyonero ang hamon ng bansang Venezuela. Sa loob ng isang salinlahi, lubusan nilang na-ebanghelyo ito, ipinangaral ang ebanghelyo sa bawat lungsod, bayan at nayon sa bansa. Walang dahilan para hindi rin ito magawa dito. Marami pang kapana-panabik na gawain sa ibang mga bansa ang maaari ding banggitin.

2. Walang kailangang gumawang mag-isa. May kilala akong mga lingkod ng Panginoon sa North America na mahuhusay na ebanghelista. Nakikita nilang naliligtas ang mga tao. Pero pagkalipas ng ilang panahon, lumalayo ang mga tupang sanggol para maghanap ng damo dahil hindi sila napapakain. Sino ang lilipat sa mga ganitong lugar, maghahanap ng trabaho para mabayaran ang mga bayarin, at saka maglilingkod sa mga bagong mananampalatayang ito sa pamamagitan ng pagtuturo ng Salita?

O, nawa'y magbangon ang Panginoon ng isang hukbo ng mga batang mag-asawa na handang, gaya nina Priscilla at Aquila, lumipat sa mga bagong lugar, kumuha ng trabahong “tent-making,” at saka gamitin ang kanilang tahanan bilang tuntungan ng ebanghelyo at kanlungan ng mga bagong mananampalataya (tingnan ang Acts 18:18). Pero mas mabuti pa kung kahit dalawang mag-asawa man lang ang magtulungan sa pagtatatag ng mga bagong himpilan para sa Panginoon.

Kung ang mga Kristiyano, sa halip na maglaro sa mababaw, ay “papalaot sa malalim” para makahuli ng “maraming isda,” hindi lang isa o dalawa, kakailanganin nila ang ating tulong. “At kanilang kinawayan ang kanilang mga kasamahan na nasa kabilang daong, na sila'y magsiparoon at sila'y tulungan. At sila'y nagsiparoon, at kanilang pinuno ang dalawang daong” (tingnan ang Lk. 5:1-7).

Sa ngayon, may iilang mag-asawa na sinisikap gawin mismo ito, pero natatakot ako na kaunti lang ang natatanggap nilang pampalakas-loob. Kailangan nila ang ating regular na panalangin, pati na mga tawag, pagdalaw, at praktikal na paglilingkod. Hindi nila dapat maramdaman na nag-iisa sila at nakalimutan (tingnan ang tala mula sa Lakeland, FL sa Front Lines, halimbawa).

Ipinapanalangin mo ba ang Memphis, TN, na gumawa ang Diyos ng bagong bagay doon? Ang Phoenix (75 milya na ngayon ang lapad) na may iisang maliit na asembliya? O ang suburb nitong Mesa, na nalampasan na ngayon ang populasyon ng Atlanta? Ang Mobile, AL, at Stockton, CA, ang Tallahassee at Pensacola, FL? At sino ang namamagitan para sa Pueblo, CO at

Kalamazoo, MI? Kahit sa southern Ontario, paano ang Fort Erie at Grimsby? Isipin ang “banyagang mission field” ng Quebec at ang matinding pangangailangan ng mga katutubo, at ang mabilis na lumalaking populasyon ng mga Hispanic, Asian, Arab at African-American

3. Ituturing natin ang North America na isang mission field. Kung may misyonerong dumating mula sa ibang kontinente, aakalain nating tama lang na gumamit siya ng mapa na may mga markang nagpapakita ng mga kasalukuyang asembliya at ng mga lugar na nangangailangan ng gawain. Pero inilalabas ba natin ang ating mga mapa para tingnan ang North America? Alam ba natin ang mga katotohanan tungkol sa mga grupo ng tao sa lugar na gusto nating i-ebanghelyo? Pinag-aaralan ba natin ang mga paniniwala ng mga taong gusto nating makitang maligtas?

Talagang nag-“homework” ang mga unang mananampalataya. Sinamantala ni Paul ang pagkakaiba ng paniniwala ng mga Saduceo at mga Fariseo (Acts 22). Alam niya ang pinaniniwalaan ng mga Estoico at mga Epicureo, gayundin ng mga Judio, na nagtipon sa Mars' Hill (Acts 17). At kinailangang maunawaan ni John ang pilosopiyang Gnostiko para mabisang masagot ang mga maling pahayag nito. Hindi natin dapat ubusin ang ating buhay sa pag-aaral ng bawat kulto, pero dapat ay may malasakit tayo para alamin ang mga hadlang sa isip ng mga tao sa paglapit kay Kristo. May tiyak na sagot ang Biblia sa bawat tiyak na hamon, maging sa mga kultong kumakatok sa ating pintuan (na dapat nating kausapin nang may biyaya at katotohanan) o sa mga alon ng mga Hindu, Muslim at Buddhist na dumadagsa sa ating mga bansa.

4. Mas magkakaugnayan tayo. Kamakailan ay nakausap ko ang isang pioneer sa Montana. Tinanong ko siya, “Sasabihin mo bang mga 20 asembliya lang sa North America ang nakakaalam na nag-e-exist ka?” Inisip niyang tama iyon. Pero hindi iyon tama. Kailangan nating maging mas maalam, mas makipag-ugnayan, at mas magtulungan. Siyempre, ibig sabihin niyan ay kailangan nating bawasan ang ibang ginagawa para mapalaya ang ating mga mapagkukunan. Pero napakalaking pampalakas-loob kung bawat linggo ay hihingin natin sa isang maliit na asembliya ang kanilang listahan ng ipinapanalangin, at tatawagan ang isang nag-iisang manggagawa sa kung saan para magbigay ng lubhang kailangang pampalakas-loob. Lalo itong magiging mahalaga habang nananalangin at nagpaplano tayo na makitang isugo ng Panginoon ang daan-daang manggagawa sa mapuputing bukirin ng anihan sa kontinenteng ito.

5. Magbabahaginan tayo ng mga mapagkukunan. Ang konseho sa Jerusalem (Acts 15) ay magandang halimbawa ng mga responsableng kapatid na may iisang malasakit, na nagpulong para mapanatili ang isang maayos at nagkakaisang hanay laban sa kaaway. Hindi ba't matalino kung ang mga lalaking magkakatulad ang isip na kasangkot sa pag-aalaga sa bayan ng Diyos ay regular na magpulong bawat rehiyon? Hindi lang nila gugustuhin ang oras para sa panalangin at pampalakas-loob (sa pamamagitan ng Salita at ng magagandang ulat ng pagpapala ng Panginoon); dapat ding may oras para pag-usapan ang mga pangangailangan ng mga nahihirapang asembliya sa lugar at kung paano sila pinakamabuting matutulungan—hindi laging sa pagpapadala ng mga tagapagsalita tuwing Linggo.

Maaaring kailangan nila ng tulong sa pag-aayos ng kanilang gusali. O pagdalaw ng ating mga kabataan para tumulong sa outreach sa mga bata. O maaaring kailangan ng kanilang nahihirapang mga matatanda ng oras ng panalangin, pag-uusap, at pampalakas-loob kasama ng ibang mga matatanda.

Tandaan natin na may dalawang aspeto ang buhay ng Katawan. Ang ating pagkakaugnay-ugnay ay hindi lang sa antas ng lokal na iglesia kundi pati sa ibang mga asembliya ng mga mananampalataya (Rom. 12:5; 1 Cor. 12:13; Eph. 4:12).

Walang Tigil na Pagsaksi (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Lahat tayo ay may estratehikong bahagi sa Dakilang Operasyon ng Pagsagip.

Kanina lang ay tinanong ko ang isang napakatapat na batang alagad kung ano sa tingin niya ang kahulugan ng Dakilang Utos para sa kanya mismo. Ang sagot niya: “ang magningning para sa Panginoon kung saan ako nakatira.” Totoo naman na gusto ng Panginoon na maging ilaw tayo kung nasaan tayo. Pero paano nauugnay ang “kung saan ako nakatira” sa pagpunta “sa buong sanglibutan”? Kung mananatili lang ang bawat isa sa atin kung nasaan tayo, paano makikita ang liwanag sa mga lugar na nasa dilim pa?

Hindi ibig sabihin nito na lahat ay tinawag na tumawid sa kabilang dulo ng mundo, pero sa tingin ko ay ibig sabihin nito na lahat ay tinawag na tumawid man lang sa kabilang kalye—baka pa nga sa kabilang dulo ng kanilang lungsod, estado o probinsya.

Malinaw na may pag-urong mula sa ideya na ang bawat tao sa mundo ay maaaring misyonero o mission field. Maraming Kristiyano ang nag-iisip na hindi nila ito kaloob; iilang taong may espesyal na kakayahan lang ang kwalipikado para sa gawaing ito ng pag-eebanghelyo. Sila na ang gumawa; hindi ako para diyan, sabi natin.

May ilang buong-tapang na sumasama sa “cold call” na pagkatok sa bahay-bahay sa kapitbahayan na kasing-

saya ng isang pasyente sa dentista na nagpapa-root canal. May iba namang nag-aalangang mag-iwan ng isa o dalawang tract sa mga restawran, o baka iniisip nilang natupad na nila ang kanilang tungkulin sa pagdalo sa lingguhang gospel meeting. Siyempre, makakahanap ang Panginoon ng paraan para gamitin ang bawat kaunting ginagawa para sa Kanya, pero sapat na ba ito?

May ilang asembliya na, dahil nakokonsensya bilang grupo sa kakulangan ng personal na gawain sa ebanghelyo, ay nag-iimbita ng isang masiglang ebanghelista para ipakita sa kanila kung paano ito gawin. At malaking tulong ito—kung hindi ipaparamdam ng ebanghelista na lahat ay dapat maging walang-takot na mandirigma sa unahan gaya niya. Sa halip, dapat niyang ipaalam sa kanila na may lugar para sa lahat sa koponan. Walang hangganan ang mga posibilidad.

Hindi lahat ng mananampalataya noong panahon ng Bagong Tipan ay may kaloob ng ebanghelista, at hindi rin pare-pareho ang paraan nila. Pero pansinin, “Ang mga nangalat ay nangagsilibot na ipinangangaral ang salita” (Acts 8:4). Ang utos na pumunta “sa buong sanglibutan, at ipangaral ninyo ang evangelio sa lahat ng kinapal” (Mk. 16:15) ay kasama ka at ako. Hindi tayong lahat ay ebanghelista, pero tayong lahat ay dapat maging mga saksi. Kung handa tayong makilahok, bibigyan tayo ng Diyos ng tig-iisang paraang sadyang ginawa para sa atin para tuparin ito.

May mga kapatid na babae sa Belfast na nagpapadala ng card ng pakikiramay at babasahing pang-ebanghelyo sa bawat namatayang pamilya na nakalista sa obituary ng kanilang mga pahayagan. Isang matandang “retiradong” misyonero sa Cardiff ang nagpapadala ng pagbati sa

mga lokal na pamilyang Muslim na may alok na kurso sa Biblia. May mga ministeryo sa kulungan, mga ospital at bahay-kalinga ng matatanda na madadalaw, mga evangelistic Bible study, radyo at lokal na public access TV (madalas ay libre). May mga kids' club sa kapitbahayan, mga outreach pagkatapos ng klase, at milyon pang ibang pagkakataon. Para sa mga kasangkot na, ang aming panalangin para sa inyo ay maging kayo "…mabunga sa bawa't gawang mabuti" (Col. 1:10).

At para sa mga hindi pa kasangkot? Pansinin ang mga salita ng Ephesians 6:15, "…nangapapanyapakan ang inyong mga paa ng paghahanda ng evangelio ng kapayapaan." Paano natin inihahanda ang ating mga paa para dalhin ang ebanghelyo? Sapagkat "Anong pagkaganda ng mga paa nila na nagsisipangaral ng evangelio ng kapayapaan, at ng mabubuting bagay!" (Rom. 10:15).

Naniniwala ka ba na naliligaw ang iyong mga kapitbahay at katrabaho? Kung gayon, gumawa ka ng listahan ng panalangin para sa mga gusto mong makitang maligtas. Tiyak na ito ang unang patunay na may malasakit tayo sa kanilang kalagayan. Pagkatapos, bumili ka ng ilang magagandang gospel tract o kumuha ng audio tape na may magandang mensahe ng ebanghelyo para ipamigay. Isulat mo ang iyong patotoo, simple, malinaw, na kaunting-kaunti lang ang "Christianese" hangga't maaari, para ipamigay (ipabasa mo muna sa iba para ma-proofread). Hingin mo sa Panginoon araw-araw ang katapangan (Acts 4:29), ang "pananalita" (Eph. 6:19), ibig sabihin, ang tamang sasabihin, at ang mga pagkakataong inayos ng Diyos. Harapin mo ang araw na iniisip ang isang bagay na lalo mong kinagigiliwan sa kaligtasan ng Diyos

(makakatulong sa iyo ang Now That's Amazing Grace ni William MacDonald o ang Key Bible Concepts nina David Gooding at John Lennox) at hilingin mo sa Panginoon na hayaang may isang taong magbukas ng paksang iyon. Kaya Niya at gagawin Niya ito! Alam ko; hiniling ko na sa Kanya.

Kamatayan sa mga dahilan at sa pagnanais na maging maganda ang tingin sa atin ng mga naliligaw! Ang mga tao sa impiyerno ay umaasang sasaksihan mo ang kanilang mga kamag-anak (Lk. 16:27-28). Huwag kang maghintay hanggang alam mo na ang lahat ng sagot; sa oras na iyon, nasa langit ka na. Walang nangangailangan ng ebanghelyo doon.

Maliban sa di-pangkaraniwang kalagayan (hal., napipi ang lahat sa inyong asembliya), masasabi mo bang iglesia kayo ayon sa Bagong Tipan kung ang mga Kristiyano sa inyong lokal na samahan ay hindi tinuturuan kung paano, at hindi inaasahang, magbahagi ng ebanghelyo araw-araw? Iyan ang hitsura ng Kristiyanismo sa Acts!

Oo, Mabubuting Gawa (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Ang mabubuting gawa at ang ebanghelyo ay panalong kombinasyon. Magtulungan tayo!

Nang mamatay sina Mother Teresa at Princess Diana nang ilang araw lang ang pagitan, kitang-kita na halos walang pagkakatulad ang kanilang buhay, maliban dito: pareho silang kilala sa paggawa ng mabuti. Halata sa naging tugon ng mundo na pinahahalagahan pa rin nito ang mabubuting gawa. Hindi ba kamangha-mangha kung gaano kalaki ng ministeryo ng ating Panginoon sa lupa ang may kinalaman sa paggawa ng mabuti? Siya ay “naglilibot na gumagawa ng mabuti” (Acts 10:38), walang pagod na tumutugon sa pangangailangan ng iba. At ito ay huwarang sinunod ng mga unang mananampalataya. Halimbawa, “May isang alagad nga sa Joppe na nagngangalang Tabita…ang babaing ito ay puspos ng mabubuting gawa at ng paglilimos na kaniyang ginagawa” (Acts 9:36). Ang kanyang kaakit-akit na ministeryo ay nagpalambot sa lupa sa kahabaan ng kapatagan ng Sharon kaya't ang paghahasik ni Peter ay nagbunga ng malaking ani. Puwede rin itong mangyari ngayon, hindi ba?

Tama lang na nangaral tayo laban sa mabubuting gawa bilang paraan ng kaligtasan. Wala itong maibibigay na karapatan. Pero hindi natin dapat ipahiwatig sa ating pangangaral ng ebanghelyo na masama ang mabubuting gawa. Alalahanin si Cornelius, na ang mga panalangin at paglilimos ay umakyat bilang alaala sa harap ng Diyos

(Acts 10:4). Pansinin din ito ng mga nagsasabing hindi dinidinig ng Diyos ang panalangin ng mga hindi pa nagbabagong-loob!

Tama rin na sinalungat natin ang mabubuting gawa bilang kapalit ng ebanghelyo—ang tinatawag na social gospel. Walang duda na madaling malihis sa mga programang panlipunan na tumutugon lang sa pangangailangan ng katawan at pinababayaan ang walang-hanggang kaluluwa.

Pero matapos sabihin iyon, iniuugnay ng Ephesians 2 ang kaligtasan sa biyaya nang walang gawa sa mga sumusunod na salita: “Sapagka't tayo'y kaniyang gawa, na nilalang kay Cristo Jesus para sa mabubuting gawa, na mga inihanda ng Dios nang una upang ating lakaran” (v. 10). Ang pagiging abala ng ating buhay, ang lumalalang pag-iisa-isa sa lipunan, at ang pag-aakalang ang pamahalaan (o mga ahensyang panlipunan) na ang humahawak sa “departamento ng mabubuting gawa” ay nag-neutralize sa isa sa pinakamalalaking kalakasan natin sa pag-akay ng mga kaluluwa.

Isang batang mananampalataya na kilala ko, na naligtas mula sa isang napakagulong tahanan, ay kumuha bilang kanyang susing talata ng “Ang pag-ibig ay hindi nagkukulang kailan man.” Sinikap niyang mapanalunan ang kanyang matigas-pusong pamilya sa pamamagitan ng mga gawa ng kabaitan. Inalagaan niya ang kanyang lumpong ama, pinaliliguan at inaahitan ito habang minumura siya ng kanyang ama. Pero ang pag-ibig ay hindi nagkukulang kailan man, at naakay kay Kristo ang kanyang ama. Ang kanyang kakambal (na walang-awang bumugbog sa kanya nang sabihin niya sa pamilya na naligtas na siya) ay naabot sa kulungan. Sumunod ang

kanyang kapatid na babae. Isa-isa silang bumigay sa mapagmahal na mga gawa na nagbukas ng kanilang puso para makapasok ang Tagapagligtas.

Kapag namimigay siya ng tract sa bahay-bahay, nagdadala siya ng trash bag para pulutin ang basura sa daan, dahil, sabi niya, “Wala silang pakialam sa tract ko, pero may pakialam sila sa basura nila. Baka kung pupulutin ko ang isa, pupulutin din nila ang isa pa.” Sapagkat ang pag-ibig ay hindi nagkukulang kailan man.

Sa tingin ko, kalahati ng mga banal ay pakiramdam nila'y naiitsa-pwera. Napakahirap para sa kanila na ibahagi ang ebanghelyo sa mga estranghero. Pero matutuwa silang magpakita ng praktikal na kabaitan sa isang maysakit o nangangailangang kapitbahay. “Ang mga bagay na ito ay ibig kong patunayan mong may pananalig, upang ang mga nagsisisampalataya sa Dios ay magsipagingat na mangagpatuloy sa mabubuting gawa. Ang mga bagay na ito ay mabubuti at mapapakinabangan ng mga tao” (Titus 3:8). At sino ang aking kapwa? (Alam ko ang sagot dahil nabasa ko ang kuwento.) Sinumang dumaan sa aking landas na may pangangailangang kaya kong tugunan.

Ano ang nangyayari kapag gumagawa tayo ng mabuti? “…upang makita nila ang inyong mabubuting gawa, at luwalhatiin ang inyong Ama na nasa langit” (Mt. 5:16). Siyempre, kailangang ibigay mo sa Panginoon ang papuri; kung hindi, iisipin lang nilang mabuting tao ka. Pero iniuugnay ni Paul ang mabubuting gawa sa ating pagiging mabunga! Posible kayang hindi tayo mabunga sa ebanghelyo dahil hindi tayo “nangagpapatuloy sa mabubuting gawa”? (Titus 3:14).

Dapat palakasin ang loob ng ating mga Kristiyano dito (tingnan ang artikulo tungkol sa 2:42 Fellowship). Kailangan nating “udyukan [ang isa't isa] sa pagibig at sa mabubuting gawa” (Heb. 10:24). Ang mga mayayaman (sino ba ang hindi mayaman sa North America, kung ikukumpara?) ay dapat pagbilinan, “Na sila'y magsigawa ng mabuti, na sila'y magsiyaman sa mabubuting gawa, na sila'y magaan sa pagbibigay, handang mamahagi” (1 Tim. 6:18). Kailan mo huling narinig iyan na ipinangaral?

Ang mga balong lampas 60 taong gulang na, noong sila'y may asawa pa, ay kilala sa mabubuting gawa ay isang “blue chip” na kayamanan sa iglesia. Hindi sila dapat mapilitang magkasya sa kakaunti pagkamatay ng kanilang asawa. Dapat silang suportahan sa pinansyal para makadalaw at makagawa ng mabuti sa komunidad. Iyan ang sinasabi ng Kasulatan (1 Tim. 5:3-10).

“…Ating Tagapagligtas na si Jesucristo…na nagbigay sa kaniyang sarili dahil sa atin, upang tayo'y tubusin sa lahat ng kasamaan, at linisin sa kaniyang sarili ang isang bayang pag-aaring sarili, na masikap sa mabubuting gawa” (Titus 2:13-14).

Ebanghelista Laban sa Pastor? (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Kailangan natin ang dalawang kaloob na ito para isulong ang gawain. Nasaan sila?

Sa pagsulat sa mga banal sa Ephesus, inilarawan ni Paul ang pagkakasunod-sunod ng mga manggagawang kailangan para maitatag ang Iglesia. Ibang-iba ang listahang ito sa mga ibinigay sa Romans 12 at 1 Corinthians 12. Pansinin ang mga sumusunod:

Rom. 12/1 Cor. 12 — Eph. 4 Ang Nagbibigay: Ang Espiritu — si Kristo Ang kaloob: mga kakayahang higit sa karaniwan — mga lalaking may kaloob Mga tumatanggap: ang inyong lokal na iglesia — ang Katawan

Tila may tiyak na pagkakasunod-sunod ang listahang iyon: “At [si Kristo ay] nagbigay ng mga ilan, na mga apostol; at ng mga ilan, na mga propeta; at ng mga ilan, na mga evangelista; at ng mga ilan, na mga pastor at mga guro; sa ikasasakdal ng mga banal, sa gawaing paglilingkod, sa ikatitibay ng katawan ni Cristo” (Eph. 4:11-12). Ang mga apostol ang nauna, sinanay ng Panginoon. Pagkatapos ay ibinigay sa atin ng mga propeta ang “aral ng mga apostol” sa nakasulat na anyo, ayon sa pag-udyok ng Espiritu Santo. Kaya ngayon, bagaman wala na sa atin ang mga lalaking ito, nasa atin ang kanilang turo—sa totoo ay turo ni Kristo sa pamamagitan nila—sa Salita ng Diyos. Ito ang ating “awtoridad ng mga apostol.”

Ang unang dalawa ay mga kaloob na pundasyon (Eph. 2:20) habang ang iba ay mga kaloob para sa paglago. At ang unang kaloob para sa paglago ay ang ebanghelista. Dapat pansinin na, bagaman may mga lokal na ebanghelista na naglilingkod sa konteksto ng isang partikular na lokal na iglesia, ang mga lalaking binabanggit sa Ephesians 4 ay may ministeryong mas malawak kaysa alinmang lokal na asembliya. Ang mga ebanghelistang ito ay pumunta sa mga lugar na hindi pa napupuntahan.

Gustong-gusto ni Paul na dalhin ang ebanghelyo sa mga rehiyon kung saan hindi pa kilala si Kristo: “Oo, ako'y nagsikap na maipangaral ang evangelio, na hindi sa dakong nakilala na si Cristo, upang huwag akong magtayo sa ibabaw ng patibayan ng iba” (Rom. 15:20). Pero tila ngayon (sinasabi ko ito nang may kabaitan) marami sa mga lalaking may kaloob sa ebanghelyo at itinagubilin para sa pag-eebanghelyo ang pumunta “sa lahat ng asembliya para ipangaral ang ebanghelyo” o kaya'y napunta sa ikutan ng mga kumperensya. Makakaisip ako ng kahit dalawampung mabubuting lalaki sa ganitong kategorya. Kung tatanungin natin sila kung anong mga bagong lugar sa kontinente ang naararo nila sa nakaraang sampung taon, ano kaya ang sasabihin nila? Ang sagot ay halos wala.

Bakit ganito? Una, ang mga pioneer na ebanghelista ay mga taong nakalimutan na. Kung pumunta sila sa ibang bansa, maaalala sila. Pero dito—narinig ko nang sinabi—bakit hindi na lang sila maghanap ng trabaho? At siyempre, para sa ilan sa kanila, kalooban ng Diyos na magkaroon sila ng “tent-making” na kaayusan. Pero hindi dapat laging ganoon. “Gayon din naman iniutos ng Panginoon na ang mga nangangaral ng evangelio ay

mangabuhay sa pamamagitan ng evangelio” (1 Cor. 9:14). Sa simpleng salita, ibig sabihin niyan ay dapat nating alagaan sa pinansyal ang mga pioneer na ito. Pero ginagawa ba natin? Ang palagay ko: hindi gaanong mabuti. Marami sa atin ang halos hindi nga alam ang kanilang mga pangalan. Kailangang maitama iyan, at agad-agad.

Ano ang nagiging resulta? Isang “traffic jam” sa prosesong ito ng Ephesians 4! Kapag hindi sumusulong ang mga ebanghelista sa mga bagong lugar (tingnan ang artikulo tungkol sa pangunguna ng Espiritu), walang nabubuong bagong pagtitipon ng mga mananampalataya. Kung gayon, ano ang ginagawa ng mga may kaloob bilang pastor? Dahil napakakaunting bagong gawain ang nasisimulan, ang mga lalaking may kaloob ng pagpapastol ay nauuwi sa pananatili sa mga dati nang asembliya, kung saan ang kanilang “job description” ay katulad na katulad ng sa mga matatanda. Ang kaloob na para sana sa pagtulong sa isang grupo ng mga bagong mananampalataya ay nauuwi sa pag-uulit ng gawaing dapat ginagawa ng mga matatanda sa isang magulang nang asembliya.

Nahihirapan ang mga tunay na ebanghelista na sagutin ang walang-katapusang tanong ng mga bagong mananampalataya; gusto nilang ituloy ang ebanghelyo. Pero may kailangang mag-alaga sa mga tupang ito. Kaya isinasama ni Paul ang mga lalaking gaya nina Timothy at Titus—mga tunay na pastor—para manatili pagkatapos ng unang pagsulong ng ebanghelyo, para alagaan ang mga nagbalik-loob at makitang maitatag ang isang maayos na asembliya. Ang kanilang layunin, bilang pansamantalang mga matatanda, ay mawalan agad ng trabaho sa sandaling magbangon ang Panginoon ng

isang grupo ng mga espirituwal na pastol. Pagkatapos ay lumilipat ang mga pastor na ito para gawin ulit ang parehong bagay sa ibang lugar.

Ito ba ang huwarang sinusunod natin ngayon? Natatakot ako na hindi. Sa maraming lugar, malabo na ang hangganan ng mga kaloob; hinihiling natin sa iisang tagapagsalita na mangaral ng “ebanghelyo sa umaga at ministry sa gabi.” Nagkaroon ng diwa ng kompetisyon: mga residenteng pastor laban sa mga naglalakbay na ebanghelista at guro. Hindi dapat ganito. Kailangan ang lahat, pero bawat isa sa tamang larangan. Tulungan nawa tayo ng Diyos dito. Kailangan nating makita muli ang tatlong-hakbang na paraang ito: mga ebanghelista, mga pastor, mga guro.

Paggawa ng mga Alagad (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Ang pinakamalaking hamon. Ang pinakamagandang puhunan. Ang pinakamatinding pangangailangan.

Walang nagsasabing madali itong gawin. O kaunti lang ang hinihingi nito sa iyo. O garantisadong magtatagumpay tuwina. Pero dalawang bagay ang sigurado: iniutos ng Panginoong Jesus ang paggawa ng mga alagad at isinagawa ito ng mga iglesia sa Bagong Tipan. Ito ang utos: “Kaya't magsiyaon kayo, at gawin ninyong mga alagad ang lahat ng mga bansa, na sila'y inyong bautismuhan sa pangalan ng Ama at ng Anak at ng Espiritu Santo: na ituro ninyo sa kanila na ganapin ang lahat ng mga bagay na sa inyo'y aking iniutos…” (Mt. 28:19-20, NKJV). Ang alagad ay isang tagasunod, isang nag-aaral, isang gumagaya. Ang paggawa sa kanila ay trabaho ng iglesia. Huwag mong asahang padadalhan ng Diyos ang inyong asembliya ng tapos nang produkto; kailangan ninyong palaguin ang sarili ninyo.

Pumili ang ating Panginoon ng labindalawang lalaki. Layunin Niya na sila (maliban kay Judas) ay isugo para mangaral. Pero ang una Niyang dahilan sa pagtawag sa kanila ay: “upang sila'y makisama sa kaniya” (Mk. 3:14). Ganoon din dapat sa atin. Kailangang tapat nating makumbinsi ang mga batang mananampalataya na gusto nating makasama sila. Siyempre, mangangailangan ito ng kahandaang maging bukas at totoo. Tataas, hindi bababa, ang tingin nila sa iyo kung tapat ka.

Ang Pagsunod kay Kristo ay Umaakay sa Iba sa Kanya

Gusto mo bang makita ang uri ng gawaing nakita ni Paul at ng kanyang mga kamanggagawa sa maikli nilang pagdalaw sa Thessalonica? Talagang kamangha-mangha ito! Napakarami ang nasagip sa loob lang ng ilang linggo mula sa isang kuta ni Satanas!

Pansinin ang dalawang magkaugnay na pahayag sa unang sulat ni Paul sa mga batang banal doon: “Sapagka't sila rin ang nangagbabalita tungkol sa amin kung paanong pagpasok ang ginawa namin sa inyo; at kung paanong kayo'y nangagbalik-loob sa Dios mula sa mga diosdiosan, upang mangaglingkod sa Dios na buhay at tunay” (1 Thess. 1:9). Dito ay ikinukuwento niya ang kahanga-hangang pagbabago sa kanilang buhay. May ibinibigay ba siyang pahiwatig tungkol sa dahilan ng natatanging tagumpay ng kampanya? Ang sagot ay nasa talatang 5.

“Sapagka't ang aming evangelio ay hindi dumating sa inyo sa salita lamang, kundi naman sa kapangyarihan, at sa Espiritu Santo, at sa lubos na katiyakan; gaya ng nalalaman ninyo kung anong mga tao kami sa inyo dahil sa inyo” (1 Thess. 1:5). Ipinaliwanag niya na ang Espiritu Santo ang gumawa nito, pinasabog ang mga taga-Thessalonica mula sa batong pundasyon ng mundo sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Diyos. Pero ang kapangyarihan Niya ay hindi nababawasan hanggang ngayon. Kaya may iba pa bang dahilan?

Oo, dagdag ni Paul, “katiyakan”—matibay na patunay sa mga taga-Thessalonica na totoo ang ebanghelyo—ay nakita sa buhay ng mga lalaking nagpahayag nito. Sila ang patunay na sulit subukan ang ebanghelyo: “kung

anong mga tao kami.” Ang “home assembly” ni Paul sa Antioch ang paaralang pinag-aralan niya kung paano ito ginagawa. Kinupkop ni Barnabas ang bata at bagong-balik-loob na si Saul. May ilang nagdududa sa dating mang-uusig, at mabigat ang trabaho ni Barnabas sa paghubog sa mainiting batang Benjamita. Siya talaga ang tamang tao para sa trabahong iyon. Mahihinuha natin na napakagandang paaralan ng mga alagad ang asembliya sa Antioch dahil “ang mga alagad ay tinawag na mga Cristiano unang-una sa Antioquia” (Acts 11:26). Mga Kristiyano? Ang salita ay maliit na anyo ng Kristo—maliliit na Kristo, ang tawag sa kanila. Sobrang lapit ng pagkakahawig ng Isang sinusunod at ng mga sumusunod kaya pati mga pagano ay nakapansin. Doon natutunan ni Paul ang prinsipyong, “Kayo'y maging mga tagatulad sa akin, na gaya ko naman kay Cristo” (1 Cor. 11:1).

Hindi Kayang Gawin ang Lahat? Gumawa ng Kahit Isang Bagay

Maaaring may ilan na kayang samahan ang isang mananampalataya sa buong proseso mula pagiging alagad hanggang pagiging tagagawa ng alagad. Pero kung pakiramdam mo ay hindi mo kaya ang buong proseso, tumulong ka sa isang bahagi. Ang ministeryo mo ba ay pagdalaw sa bahay-kalinga ng matatanda? Kung gayon, magsama ka ng ilang kabataan at ipakita mo sa kanila kung paano magsalita—malinaw, diretso—sa mga matatanda. Ilibre mo sila ng pizza pauwi at pasalamatan mo sila sa kanilang pakikilahok.

Maibabahagi mo ba ang ilan sa mga aklat sa iyong aklatan na nakatulong sa iyo noong bata ka pang mananampalataya? (Baka mawalan ka ng ilan sa

proseso; sana ay makalimutan mo rin iyon.) O ipakita sa kanila kung paano gumamit ng concordance? O bigyan sila ng pagkakataong itanong ang kanilang mga tanong. Kung hindi mo alam ang sagot, mas mabuting huwag kang magkunwari—makikita nila iyon. Sabihin mo lang, “Kunin natin ang mga aklat at hanapin natin.” Hinding-hindi nila iyon makakalimutan.

Kaya kailan tayo dapat magsimula? Huli na nga tayo. Napakaraming batang Saul ang naghahanap ng isang Barnabas. Una, ipakita mo sa kanila kung paano mo ito ginagawa; pagkatapos ay hayaan mo silang gawin ito kasama mo; pagkatapos ay bantayan mo sila habang ginagawa nila ito (mahinahong pagtutuwid na may kasamang maraming pampalakas-loob); pagkatapos ay pukawin mo silang humanap ng taong tuturuan nila. Saka lang buo ang ikot.

At pagkatapos ay panahon na para magsimula ulit sa ibang tao!

Lahat ay Mag-aaral ng Biblia (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Mga naglalakad na Biblia? Hindi na ngayon. Kailangan nating bumalik sa paaralan.

Radikal na pag-iisip noon nang matuklasan ng mga kapatid na nagtitipon sa Dublin at sa Powerscourt na ang paghahati ng klero at laiko, na itinuturing na normal sa Sangkakristiyanuhan, ay lubos na hindi ayon sa Biblia. At hindi nagkataon lang na ang mga karaniwang gamit sa pag-aaral ng Biblia—ang Lexicon ni Wigram, ang Dictionary ni Vine, ang Bible ni Newberry, ang Notes ni Mackintosh, at ang mga sumunod na komentaryong isinulat para sa pangkalahatang mambabasa—ay karamihang nagmula sa panulat ng mga tinatawag na “Brethren.” Ito ay dahil naniniwala sila na bagaman hindi lahat ng Kristiyano ay iskolar, ang bawat Kristiyano ay dapat maging estudyante.

Umunlad ang mga publishing house gaya ng John Ritchie, Pickering & Inglis, Loizeaux, at Marshall, Morgan & Scott. Ang mga manunulat mula sa mga asembliya ang nanguna sa merkado ng mga ebanghelikal. Gaya ng sinabi ni Harry Ironside kay Billy Graham, “Sa malao't madali, bawat estudyante ng Biblia ay kailangang gatasan ang baka ng Brethren.”

Naniniwala ako na ang Emmaus Correspondence School pa rin ang pinakamalaking Bible correspondence school sa mundo, bagaman hinala ko na mas marami pa sa mga estudyante nito ang nasa likod ng rehas sa America kaysa nasa mga upuan ng asembliya! At bagaman ang

Believers Bible Commentary ni William MacDonald ay maaaring ang pinakaisinaling makabagong isang-tomong komentaryo sa mundo, magaling na ang karaniwang asembliya kung may isa o dalawa itong seryosong estudyante ng Salita. At madalas ay mga babae sila.

Nasa kritikal na punto na tayo ngayon. Ang paglalathala ng mga asembliya sa North America ay nakabitin sa isang hibla. Ang pampublikong ministeryo ay madalas nagpapakita ng masakit na patunay ng kakulangan sa paghahanda o kakulangan sa kasanayan sa pag-aaral ng Biblia. Bumabaling ang mga Kristiyano sa mga parachurch group para sa “food supplement” para hindi magutom. Paano natin maaasahan ang mga iglesiang ayon sa Biblia kung tayo mismo ay hindi mga Kristiyanong ayon sa Biblia? Ano ang magagawa?

Paniniwala sa Ipinangako ng Diyos

Una, kailangan nating matanto ang kamangha-manghang katotohanan na ginawa tayong lahat ng Diyos na mga estudyante ng Biblia. Ikaw ay dapat maging susing bahagi ng solusyon! Lahat ng mananampalataya ay tinatahanan ng Espiritu, ang banal na Kinasihan ng Aklat. Sa katunayan, sinabi pa ni John, “Ang pagpapahid na sa kaniya'y inyong tinanggap ay nananatili sa inyo, at hindi kailangang kayo'y turuan ng sinoman: datapuwa't…ang kaniyang pagpapahid ay nagtuturo sa inyo tungkol sa lahat ng mga bagay…” (1 Jn. 2:27).

Kanino Niya inilalahad ang katotohanan? Pakinggan ang Panginoong Jesus: “Ako'y nagpapasalamat sa iyo, Oh Ama, Panginoon ng langit at ng lupa, na iyong inilihim ang mga bagay na ito sa marurunong at matatalino, at ipinahayag mo sa mga sanggol” (Lk. 10:21). Mabuti rin

ba ito sa iyong paningin, kapatid na lalaki, kapatid na babae? Oo, ikaw ang tinutukoy Niya.

Paglalaan ng Oras sa Pag-aaral

Una, kailangan nating dumalaw sa dambana ng sakripisyo. Ang seryosong pag-aaral ng Biblia ay nangangailangan ng malaking puhunan ng oras at pagsisikap. Ano ang babawasan natin para mas makapag-aral tayo? Isang kapatid na dinalaw ko sa kanyang tahanan ang nanghinayang sa malungkot na kalagayan ng kanyang asembliya, pagkatapos ay dinala ako sa kanyang “study room” na walang kahit isang aklat para ipakita ang galing niya sa video golf. Ayokong maging malupit, pero patas na sabihin na ang “mga unang kapatid” ay hindi naaalala dahil sa kaalaman nila tungkol sa mga artista sa entablado at pelikula, sa kanilang mga damit na de-marka, o sa kaalaman nila tungkol sa pinakamagagarang restawran. Pero kilala nila ang Aklat at ang May-akda nito.

Kapag nakapaglaan na tayo ng oras, at may ilang pangunahing kasangkapan na tayo, kailangan natin ng panalangin para sa liwanag, pagtitiyaga sa pagbasa ng teksto ng Kasulatan, at sipag sa pag-iisip sa talata. Maraming tulong ang makukuha natin.

Paggamit sa Ating Natutunan

Pagkatapos, kapag may napulot na tayo mula sa Salita, kailangan nating humanap ng mabisang paraan para ibahagi ang ating natutunan (hindi kailangang sa publiko). Nakakatulong ito para maunawaan natin ito nang malinaw, maipaliwanag nang tama, maibahagi ang kasaganaan nito, at matandaan din ito. Puwede ka bang makipagkita sa isang batang mananampalataya para sa

tanghalian bawat linggo para pag-usapan ang isang talatang pareho ninyong pinag-aaralan? Ano pa ang mas nakagagalak kaysa matuklasan ang mismong kaisipan ng Diyos at, matapos makita ang himala ng katotohanang nagbubunga sa ating sariling buhay, ipagkatiwala ang mga katotohanang ito “…sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba” (2 Tim. 2:2)!

Isa pang hadlang. Ang mga nakatatandang mananampalataya, na hindi kailanman tinuruan kung paano mag-aral, ay nahihiyang ipakita ang kanilang kakulangan sa karanasan. Iyan mismo ang dapat gawin. Maging parang tupa—mapagpakumbaba! Aminin mo ang iyong pananabik (sa kabila ng iyong kakulangan sa kakayahan), at imbitahan mo ang isa pang tupa na manginain kasama mo. Hindi mo ito pagsisisihan.

Mga Babaeng Masipag sa Gawain (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Isang susing bahagi ng lakas-paggawa ng Iglesia sa Bagong Tipan.

Si Peter, sa kanyang pagtalakay sa pagkasaserdote, ay hindi kailanman bumanggit ng kasarian o ng kaloob (1 Pet. 2:5-10). Ang bawat babaeng mananampalataya ay ganap na saserdote gaya ng sinumang lalaki. Pantay ang kanyang paglapit sa Espiritu at sa katotohanan ng Salita. Malugod siyang tinatanggap sa Kabanal-banalan para sumamba, mamagitan o magsumamo. Salamat sa Diyos para sa mga babaeng sumasamba, nag-aaral at nananalangin!

May susing papel din ang babae sa pagsaksi. Bilang maharlikang saserdote, lumalabas siya para ipahayag ang mga kagalingan ng Isang tumawag sa kanya mula sa kadiliman tungo sa liwanag (2:9). Sa maraming bansa, tiyak sa Middle East, kung personal na maaabot ng ebanghelyo ang mga babaeng hindi pa ligtas, ang mga babaeng Kristiyano ang dapat gumawa nito. Ang lalaking sumasaksi sa isang babae ay maaaring maparatangan ng pakikiapid.

Bukod sa kanyang dalawahang papel sa banal at maharlikang pagkasaserdote, kapag nagtiwala ang isang babae kay Kristo, binibigyan siya ng kaloob na gagamitin para sa kaluwalhatian ng Diyos, kasing-tiyak ng bawat lalaki. May mga kaloob bang bawal at hindi maaaring makamit ng mga babae? Hindi sinasabi iyon ng Biblia.

Mga Babaeng Guro?

May kilala akong ilang kapatid na lalaki (mga kaibigan ko) na nagpipilit na ang babae ay hindi kailanman dapat nasa pormal na tungkulin ng pagtuturo, kahit sa kapwa babae; iyan ba ang itinuturo ng Kasulatan?

Naiintindihan ko ang malasakit na mapanatili ang kadalisayan ng doktrina sa lokal na iglesia; ang mga matatanda ang dapat maglatag ng pundasyon ng doktrina para sa asembliya—at kawawa ang sinumang magtangkang sirain ang pundasyong ito! Wala nang hihigit pa sa kaseryosohan ng Kasulatan: “Kung ang sinoman ay gumiba ng templo ng Dios, ay iyan ay igigiba ng Dios” (1 Cor. 3:17). Dito ay ang lokal na iglesia ang tinutukoy, at ang mga salitang “gumiba” at “igigiba” ay iisang salitang Griyego.

Dapat turuan ng mga matatanda ang lahat ng banal para bawat isa ay makapagbigay “ng katuwiran tungkol sa pagasa” na nasa kanila, at maipaliwanag kung bakit nila pinaniniwalaan ang kanilang pinaniniwalaan. Tiyak na makikita si Priscilla na aktibong nakikipag-usap tungkol sa doktrina ng Biblia sa loob ng tahanan kasama ng kanyang asawa at ni Apollos. Hindi niya sana pinangibabawan ang usapan, dahil isa siyang huwarang babae, na walang duda ay kilala sa “espiritung maamo at tahimik” (1 Pet. 3:4, NKJV). Pero sinasabi ng talata, “…Nguni't nang siya'y marinig nina Priscila at Aquila, ay kanilang isinama siya, at ipinaliwanag sa kaniya ang daan ng Dios na lalong mabuti” (Acts 18:26).

Ganito ang argumento laban sa mga babaeng nagdadaos ng Bible study kasama ng kapwa babae. Halos lahat ng makabagong kulto ay sinimulan ng mga babae (totoo). Isa sa mga dahilan ng pananahimik ng mga babae sa

mga pampublikong pulong ay dahil nadaya si Eve sa halamanan (totoo). Ang salitang ginamit para sa “turuan” sa Titus 2:4 ay sophronizo, hindi ang karaniwang salita para sa didaktikong pagtuturo (totoo). Kaya ang layunin ng Panginoon ay magsanay lang ang mga babae sa pamamagitan ng halimbawa, hindi sa pagpapaliwanag ng Salita. Totoo rin ba iyon?

Dapat nating pansinin na lahat ng maling doktrinang binanggit sa NT ay nagmula sa mga lalaki: sina Diotrephes, Hymenaeus, Alexander, Phygellus, Hermogenes, at Philetus, para banggitin ang ilan. Si Jezebel lang (sinuman o anuman ang kanyang sinasagisag) ang iniuugnay sa maling turo.

Ikalawa, totoo na dapat protektahan ang babae (nang mas mabuti kaysa ginawa ni Adam) at dapat niyang malaman na lalo siyang madaling matukso. Pero ang aplikasyong ginawa ni Paul sa talatang iyon ay inilapat din sa mga lalaki (2 Cor. 11:3). Tiyak na hindi naman natin ngayon pagbabawalan ang mga lalaki na magturo! Ang salitang Griyego na ginamit ay doon lang makikita sa ating Biblia; hindi ko gugustuhing isabit ang isang isyu sa kahulugan ng salitang iyon. Ang ibig sabihin ng salita ay “turuang maging seryoso,” at ano pa ang mas mabuting paraan kundi sa pamamagitan ng Kasulatan? Anong ibang awtoridad ang mayroon ang mga kapatid na babae para turuan ang mga nakababatang babae kung paano mahalin ang kanilang mga asawa at mga anak, maging malinis at mahinhin, at iba pa? Lalo na't ang layunin ng pagtuturo ay “upang ang salita ng Dios” ay huwag malapastangan!

Isang Natatanging Papel

Karaniwang sinasabi sa mga babae kung ano ang hindi nila puwedeng gawin sa mga pulong ng iglesia. At totoo na naglalagay ang Kasulatan ng isang paghihigpit sa babae sa kapulungan ng mga banal. Hindi siya dapat magsalita bilang kinatawan (ang salitang “larawan” sa 1 Cor. 11). Sa pagsasadula ng dakilang kuwento ng pag-ibig ng langit, gagampanan ng lalaki ang papel ni Kristo; ibinigay naman sa babae ang papel ng Iglesia. Kaya lubos na wala sa karakter kung ang babae ang magtuturo sa lalaki sa ganitong tagpuan. Mangangahas ba ang Iglesia na sabihin kay Kristo kung ano ang gagawin?

Siyempre, ang kanyang pananahimik ay hindi sa harap ng Diyos. Tahimik lang ang babae sa atin. Ang kanyang papuri ay naririnig nang buong linaw sa presensya ng Panginoon. Gayunman, malaya ang babae na kumanta nang malakas at magsabi ng “Amen” sa pagtatapos ng isang panalangin. Bakit? Dahil kumikilos siya bilang isang indibidwal na saserdote, hindi bilang kinatawan ng mga lalaki o ng Panginoon. At siyempre, nasa kanya ang mataas na karangalan ng pagiging katiwala ng mga talukbong, na nagsisilbing bantay laban sa anumang kaluwalhatiang nakikipagkumpitensya sa kaluwalhatian ng Diyos. Tandaan na ang kaluwalhatian ng lalaki ay inilalagay din sa ilalim ng talukbong ng babae.

Ngayon, bakit hindi natin bigyang-diin kung ano ang kayang gawin ng mga babae ayon sa Kasulatan? Puno ng mga halimbawa ang Bagong Tipan.

1. Anna: Magiting na balo, tapat na sumasamba, walang-takot na tagapagpatotoo, at maka-Diyos na halimbawa ng pagiging “mabunga pa sa katandaan.”

2. Mary: Sa totoo ay may anim na Mary sa Bagong Tipan, bawat isa ay maka-Diyos na halimbawa. Naiiwasan kong malito sa kanila sa pamamagitan ng pag-uugnay sa kanilang bayan: i) Mary ng Nazareth, ang ina ng ating Panginoon, “pinagpala sa mga babae,” na nagpahayag ng isa sa pinakamagagandang awit ng papuri saanman sa Kasulatan (tingnan ang pagkakahawig nito sa panalangin ni Hannah sa 1 Sam. 2); ii) Mary ng Magdala, ang babaeng hindi kailanman nakaget-over sa pagkaligtas niya, na nagtagal sa libingan at tumanggap ng utos mula kay Kristo na sabihin sa Kanyang “mga kapatid” na Siya ay buhay; iii) Mary ng Jerusalem, ina ni John Mark, na nagbukas ng kanyang tahanan para sa mga prayer meeting; iv) Mary ng Bethany, isa sa pinakamamahal na kaibigan ni Jesus, ang tanging hinayaan Siyang tapusin ang kuwento ng krus nang hindi ginagambala, kaya pinahiran Niya Siya bago Siya namatay dahil alam niyang baka wala na siyang panahon pagkatapos; v) Mary ng Emmaus, asawa ni Cleopas, malamang ang isa sa mga pumilit sa Panginoon na pumasok para pagputul-putulin ang tinapay; at vi) Mary ng Rome, isang “ina” kay Paul, na walang duda ay nag-alaga sa kanya nang naroon siya sa kabisera.

3. Dorcas: “May isang alagad nga sa Joppe na nagngangalang Tabita…ang babaing ito ay puspos ng mabubuting gawa at ng paglilimos na kaniyang ginagawa” (Acts 9:36), na ginawang kaakit-akit ang ebanghelyo para may maakay.

4. Phoebe: isang kapatid na babae sa pamilya; isang lingkod ng iglesia; isang banal, hiwalay sa mundo; at isang katulong (tagapagtanggol) ng marami na mga kapus-palad sa buhay.

5. Priscilla: laging binabanggit kasama ng kanyang asawa (3x P & A; 3x A & P); handang isugal ang kanilang leeg para kay Paul; lumipat para makitang masimulan ang isang bagong asembliya; nagtrabaho gamit ang kanilang mga kamay para mapalaya si Paul; may asembliyang nagtitipon sa kanilang tahanan; siya at ang kanyang asawa ay maingat na tumulong kay Apollos sa Salita.

6. Euodias at Syntyche, Tryphena at Tryphosa at lahat ng iba pang “kamanggagawa” sa ebanghelyo.

Marami pang ibang halimbawa ng pagpapatuloy sa tahanan, pagbibigay, panalangin, pagdalaw, pag-aliw, pagtuturo sa mga nakababatang babae at mga bata, mabubuting gawa, pagpapalakas ng loob, at marami pa! Ituloy ninyo, mahal na mga kapatid na babae! Kailangan namin kayo at nagpapasalamat kami sa Diyos para sa inyo.

Panalangin at Pag-aayuno (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Ang sikreto ng kanilang kapangyarihan ay ang pagkaalam na wala silang kapangyarihan!

Ang maliit na bahaging ito ay hindi para ipaalala sa bayan ng Panginoon ang napakahalagang kahalagahan ng panalangin. Naniniwala ako na ang buhay-panalangin ng maraming Kristiyano (kasama ang sumulat nito) at ang ministeryo ng panalangin ng maraming asembliya ay maaaring mapabuti nang malaki. Pero sa tingin ko ay alam na natin iyan. Hindi iyan katotohanang nakaligtaan natin sa aklat ng Acts. Bawat pahina ng kasaysayan ng unang Iglesia ay puno ng insenso ng mga banal na pumapailanlang sa Diyos.

Tila lalaki nang husto ang sigla ng ating mga panalangin kung malulutas ang ilan sa iba pang mga isyung ito. Halimbawa, kung "…isang pintuang maluwang at mabisa ang [nabuksan] sa [atin], at marami ang mga kalaban" (1 Cor. 16:9). Biglang magkakaroon ng kapit ang ating mga panalangin; kasali na ulit tayo, sa halip na nanonood lang mula sa gilid.

O kung tayong lahat ay nasa Aklat ulit, lubog hanggang siko sa muling natuklasang katotohanan—ano kaya ang magiging epekto niyan sa ating pakikipag-ugnayan sa Trono? O kung inaasahan nating gagabayan tayo ng Espiritu sa isang pagkakataong kasinlaki ng Diyos—ibig kong sabihin, talagang gagabayan tayo, sa halip na tayo ang nagpaplano at umaasang sasang-ayunan na lang Niya! Pero ang sa tingin ko ay maaaring nakakaligtaan

natin ay ang agarang pananalangin sa NT. Hindi nila sinasabi, gaya ng minsan nating sinasabi, “Dapat nating ipanalangin iyan.” Nanalangin agad sila sa mismong sandaling iyon. Ganoon din ang nakikita natin sa mga panalangin ni Nehemiah, at ni Paul—pinuputol pa niya ang sarili niyang pagsusulat ng liham! At sa tingin ko ay nakakaligtaan din natin ang walang-tigil na pananalangin sa NT. Iyan ang tunay na kahulugan ng pag-aayuno, hindi ba? Huwag munang tumanggap ng tawag. Kalimutan ang tanghalian. At pati hapunan, kung umabot doon. Manalangin lang nang manalangin. Manalangin hanggang dumating ang sagot sa lahat, kasinglinaw ng trumpeta sa hangin ng umaga. Kasing-tiyak ng tinig ng Diyos.

Panginoon, turuan Mo kaming manalangin…nang ganoon!

Pagtanggap sa Bisita at Pagsasamahang 2:42 (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Pagtanggap sa Bisita

Ang ospital ng langit, kung saan hinahalikan ng pag-ibig ang mga sugat na hindi nakikita ng doktor.

Naku, noong bata pa ako… siguro lampas na ako ng 50; mas madali na akong magbalik-tanaw ngayon. Pero totoo talaga na noong bata ako, madalas magpunta ang mga mananampalataya sa bahay ng isa't isa. Ngayon, wala na tayong gaanong maidadahilan. Ang mga mananampalataya sa North America ay karaniwang may malalaking bahay, at may mga sasakyang may aircon na maginhawang naghahatid sa kanila kahit saan. (Sabi nga ng tatay ko, "Si Solomon sa kaniyang buong kaluwalhatian ay hindi nakasakay sa ganito!") May mga freezer tayo at microwave, mga plato't pinggan na pang-labindalawahan, at dishwasher pa na tatapos sa hugasin (siguro nakakapagtaka itong basahin ng mga kapatid natin sa India at Africa na tumatanggap ng magasin). Pero sa kabila ng lahat ng ito, lalo tayong nag-iisa at nagkakalayo sa isa't isa.

Ang pagkakantahan ng mga himno sa paligid ng piano sa bahay ng isang mananampalataya ay napalitan na ng mga entertainment center na nagpapatugtog ng musika para sa atin. Mas gusto pa nga natin sa headphones na walang ibang makakarinig. Mas mabuti ba tayo dahil dito? Hindi naman. Noong mga panahong iyon natin

naihasa ang ating mga batang tinig, natutong kumanta nang may iba't ibang boses, nag-enjoy sa pagsasamahan ng bata at matanda, at dumami ang mga awit na alam natin (gaya ng Redemption Songs, na may 1000 himno at koro!).

Sa mga tahanan ng isa't isa namin nakita ang mga Kristiyano na tumatawa—at umiiyak. Nakita namin ang nasa likod ng ngiti tuwing Linggo at ng mga plantsadong polo. Natuto kaming makiramay sa kanila, at pahalagahan sila bilang tunay na tao. Kapag nalaman mo ang mga pasakit ng puso nila at ang mga pagsubok nila araw-araw, mas nagiging mapagpasensiya ka sa kanilang mga kahinaan. Naging tunay silang mga kaibigan, at hindi sila basta-basta mabitawan kapag dumating ang mga problema sa asembleya, na talagang dumarating paminsan-minsan.

"Kilala ninyo ang sangbahayan ni Estefanas… na sila'y nangagtalaga sa pagmiministerio sa mga banal" (1 Cor. 16:15). Puwede sana silang magkaroon ng magagandang dahilan para hindi ito gawin—kulang sa oras, gipit sa pera, o gusto lang nila ng sariling katahimikan—pero hindi nila mapigilan ang sarili nila. Para silang adik dito; "itinalaga nila ang kanilang sarili" na gawin ito, at wala silang pinayagang humadlang. Mabuhay ang mga ganiyang sambahayan ngayon! Magiging isa ba ang sa inyo? Kailangan ninyong italaga ang sarili ninyo para dito. Pero sa huli, ito ang magiging pinakamabuting magagawa ninyo para sa sarili ninyong pamilya, at isa rin sa pinakamabuting magagawa ninyo para sa pamilya Niya.

Pagsasamahang 2:42?

Isa na namang pulong? Iyan ba ang kailangan natin? Mungkahi lang po.

Heto ang isang bagay na dapat pag-isipan. Alam natin na ang mga unang mananampalataya ay may sariling pag-aaral ng Biblia, nagsasamahan sa mga tahanan ng isa't isa, sumasamba nang personal sa buong linggo, at nananalangin "nang walang patid." Pero naniniwala tayo na ang mga salita sa Acts 2:42 ay tungkol sa sama-sama nilang buhay bilang isang katawan ng mga mananampalataya—kahit tatlo man lang sa apat!

Heto ang talata: "At nagsipanatiling matibay sa turo ng mga apostol at sa pagsasamahan, sa pagpipira-piraso ng tinapay at sa mga pananalangin." Kung naniniwala tayo na ang talatang ito ay tumutukoy sa mga gawain ng iglesiang nagtitipon, bakit wala tayong pulong para sa pagsasamahan? At kung mayroon, ano kaya ang itsura nito?

Ang pagsasamahan ay ang pagbabahagi ng mga bagay na pare-pareho nating tinataglay. May mga personal na pagsubok, mga tagumpay, mga pagkilos ng Panginoon para sa atin (pagbibigay sa atin ng trabaho, pagbibigay ng pagkakataon sa isang kapamilya na magpatotoo, at iba pa) na hindi bagay sa Hapunan ng Panginoon (isang panahon ng pag-alaala sa Panginoon, mas nakatuon kaysa sa pangkalahatang pagsamba), at baka masyadong matagal naman para sa pulong-panalanginan. Pero napakalaking pampalakas-loob sana kung maibabahagi ng mga banal ang ganitong mga tunay na karanasan sa buhay. Talagang "mangagudyukan [tayo] sa pagibig at sa mabubuting gawa" (Heb. 10:24). Puwede ba itong maabuso? Puwede

bang may mangibabaw? O may mag-imbento ng kuwento? Siyempre. Pero narinig na nating lahat ang mga "panalanging pahalang" o natiis na natin ang hindi angkop na pangangaral o pagsamba. Kung maayos ang paghawak, sa palagay ko ay puwede itong maging isa sa mga pinakanakapagpapalakas-loob na gawain natin!

Ang Pangunguna ng Espiritu (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Para lang ba ito sa isang oras tuwing Linggo ng umaga?

Bihira ang kabanata sa aklat ng Mga Gawa na hindi malinaw na nagpapaalala sa atin ng mahalagang impluwensiya ng Banal na Espiritu sa buhay at ministeryo ng Iglesia. Binibigyang-diin ng mga unang kabanata ang minsanang-para-sa-lahat na bautismo ng Espiritu, isang (bahagyang) katuparan ng Joel 2 at ng pangako ni Juan Bautista na ang Isang darating kasunod niya ay magbabautismo, hindi sa tubig, kundi sa Espiritu (Acts 11:16). At ganoon nga ang nangyari.

Ang makasaysayang pangyayaring ito ang nagdala sa mga alagad sa isang bagong-bagong pamumuhay. Inakay sila ng Espiritu sa katotohanan, ginabayan ang kanilang pagmimisyon, at binigyan ng kapangyarihan ang kanilang pangangaral. Tungkol sa marami ay mababasa natin na sila'y napuspos ng Banal na Espiritu—halimbawa, si Pedro (4:8); si Esteban (6:5) at ang mga kapwa niya diakono; at si Pablo (9:17). Hindi lang iyon, mababasa rin natin: "At nang sila'y makapanalangin, ay nayanig ang dakong pinagkakatipunan nila; at silang lahat ay nangapuspos ng Espiritu Santo, at kanilang sinalita ng buong tapang ang salita ng Dios" (4:31). Ito ba ang paliwanag kung bakit kulang tayo sa tapang sa pagpapatotoo ngayon?

Aktibong kumikilos ang Espiritu sa kanilang gawain ng ebanghelyo. Itinuro Niya sila sa pinakamagagandang lugar para mangisda (tingnan ang 8:29; 9:10).

Pinatunayan din ng Espiritu ang gawain (5:32). Isusulat ni Pablo kalaunan: "Sapagka't ang aming evangelio ay hindi dumating sa inyo sa salita lamang, kundi naman sa kapangyarihan, at sa Espiritu Santo, at sa lubos na katiyakan" (1 Thess. 1:5). Hindi ba natin nararamdaman na marami sa ating mga gawain at ministeryo bilang Kristiyano ay "sa salita lamang"? Nasaan ang pagpapahid na isinulat ni Juan?

Sino ang makapagsasabi na mangyayari ang mga nakatala sa Mga Gawa kung wala ang ministeryo ng Espiritu na sumusumbat, nagpapalakas, gumagabay at nagpapalakas-loob? Siya ang susi sa paglago ng Iglesia.

Siya ba ang nangingibabaw na impluwensiya sa buhay-asembleya ngayon? Masyado ba tayong tumutol sa maling pagdidiin sa Espiritu ng kilusang Charismatic kaya bihira na natin Siyang maisip? Lumiit na lang ba ang pangunguna ng Espiritu sa isang oras o higit pa tuwing Linggo ng umaga, sa paggabay sa pagsamba sa Hapunan ng Panginoon? Halata bang puspos ng Espiritu ang mga nangangaral ng Salita? Nag-aayuno at nananalangin ba ang mga matanda para hanapin ang pangunguna ng Espiritu sa pagsusugo ng mga bagong kawal na gagawa ng magigiting na bagay sa Dakilang Digmaan (13:2)? Ang mga pinagkatiwalaan ng ebanghelyo ba ay naglalaan ng seryosong oras sa pagtingin sa Espiritu para sa gabay kung saan tayo dapat gumawa, at kung paano natin ito dapat gawin?

Alam ko na puwede ring maging sobra ang pagiging banal sa bagay na ito. Gaya ng kuwento tungkol kay Harry Ironside. Nang tanungin ang isang binata kung puwede niyang ihatid si Dr. Ironside sa isang pulong, sumagot siya na ipapanalangin muna niya ito. "Ayokong

siya ang maghatid sa akin," sabi ni Ironside. Bakit naman? "Baka matuklasan niyang kalooban ng Panginoon na ihatid ako, tapos magpasiya siyang hindi pala kalooban ng Panginoon na ibalik ako!"

Gayunpaman, talagang nababahala na ako sa sobrang pag-iiskedyul ng mga mangangaral, kung minsan ay ilang taon pa bago dumating ang petsa. Kung gabayan ako ng Panginoon na magtagal pa sa isang lugar, o dumalaw sa isang lugar na nangangailangan, walang gaanong silbi na sabihin ko sa Espiritu, "Sa tingin ko po maisisingit ko iyan sa huling bahagi ng 2006."

May panahon na ang mga manggagawa ng Panginoon ay ginagabayan ng Panginoon Mismo. Hindi ko sinasabing hindi kayang gabayan ng Panginoon ang isang grupo ng mga matanda na mag-imbita ng isang ministro ng Salita sa kanilang asembleya. Iniisip ko lang kung gaano karaming espirituwal na pagsasanay ang pumapasok sa pagpupuno ng mga kalendaryo ng pangangaral ng asembleya. Naging parang serbisyo na lang ba tayo ng pulpito para sa mga ministro?

Heto ang isang mahalagang bahagi na baka, sa unti-unting pagguho, ay nagbago mula sa pagiging pinagsasanayan ng Espiritu tungo sa pagiging inaayos ng tao. Puwede ba kayong manalangin kasama ko tungkol dito? Kailangan natin ng mas malinaw na gabay sa gawain ng Diyos, para makapasok tayo sa mga pintong binubuksan Niya sa halip na iuntog ang ulo natin sa pader. Kailangan nating ipahayag ang ebanghelyo "sa kapangyarihan, at sa Espiritu Santo, at sa lubos na katiyakan." Kailangan nating ibalik sa Espiritu ang nararapat Niyang lugar.

Epekto sa Komunidad (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Alam ng buong mundo na naroon sila at kung ano ang ginagawa nila.

Paano nagkaroon ng ganoon kalaking epekto ang mga unang mananampalataya? Sa pamamagitan ng banal na pamumuhay na hiwalay sa sanlibutan, ng mabubuting gawa na kasabay ng walang-pagod na pagpapatotoo ng ebanghelyo, ng halatang pag-ibig sa isa't isa, at ng matalinong pagpaplano.

Nagugulo ang buong lungsod kapag dumating ang mga Kristiyano. Pinag-uusapan sila ng karaniwang tao sa palengke at sa mga mansiyon ng mayayaman at tanyag. Kilala sila sa mga bilangguan at sa mga palasyo. Ang mga alipin gaya ni Onesimo ay nakarinig ng ebanghelyo mula sa kanilang bibig, pero ganoon din si Cesar. May mga nanunuya o umuusig sa kanila; may mga naniniwala sa kanila; walang hindi pumapansin sa kanila. Sabi ng mga nag-aakusa sa kanila, "Ang mga taong ito na nagsisigulo sa sanglibutan ay nagsiparito naman" (Acts 17:6).

May paraan ang mga mananampalataya sa kanilang ginagawa. Ang mga ebanghelista ay unang pumupunta sa malalaking sentro: Corinto, Tesalonica, Efeso, Roma. Pagkatapos, gaya ng isusulat ni Pablo sa mga taga-Tesalonica, "Sapagka't mula sa inyo'y umalingawngaw ang salita ng Panginoon, hindi lamang sa Macedonia at Acaya, kundi sa bawa't dako ay lumaganap ang inyong pananampalataya sa Dios" (1 Thess. 1:8). Tungkol sa

pananatili niya sa Efeso, sinabi ni Lucas, "…ang lahat ng nagsisitahan sa Asia ay nangakarinig ng salita ng Panginoong Jesus, maging mga Judio at gayon din ang mga Griego" (Acts 19:10). Sa pagtatayo ng mga himpilan sa mga sangandaan, nakabuo sila ng mga lugar ng impluwensiya na kumakalat hanggang sa kaloob-looban ng lupain.

Kailangan nating pag-isipan ito dito sa North America. Sa panahong milyon-milyon ang lumilipat sa mga lungsod, maraming asembleya roon ang lumiit o nawala habang ang mga Kristiyano ay lumilipat sa suburbs o sa probinsiya, naghahanap ng mas mabuting kapaligiran para sa kanilang pamilya. Hindi ito dapat pintasan, pero sino ang aabot sa mga lungsod para kay Cristo? Nitong mga nakaraang taon ay may mga bagong asembleyang nasimulan sa ilang malalaking sentro, pero marami pang iba ang nangangailangan ng isang grupo ng tapat at walang-takot na mga manggagawa na haharap sa mga lungsod na kasing-sama ng—pero mas malaki pa kaysa—Corinto o Roma.

Habang pinag-iisipan ni Hitler ang paglusob sa Poland, minamaliit niyang tinanong ang kaniyang mga heneral, "Sino ang mamamatay para sa Danzig?" Lubha siyang nagkamali sa tibay ng loob ng mga Allies; libu-libo ang nag-alay ng buhay para pigilan siya. Pero dumarating sa atin ang tanong na iyan ngayon. Iaalay ba natin ang ating buhay para itaboy pabalik ang mga kapangyarihan ng kadiliman sa San Francisco o Toronto, Miami o Vancouver, Phoenix o Detroit? Salamat sa Diyos sa mga Kristiyanong naroon! Kailangan nila ang ating malasakit sa panalangin at pampalakas-loob. Pero higit pa ang kailangan nila. Kailangan nila ng mga kawal na tutulong para baligtarin ang agos. Marami ring katamtamang-

laking lungsod na kailangang ipanalangin at iyakan, at pagpaguran habang may panahon pa tayo.

Madalas na unang pinupuntahan ng mga apostol ang mga naniniwala sa iisang Diyos, kung saan bahagi ng gawain ay tapos na. Dapat nating pag-isipan ito. Sa halip na ituring na harang ang mga pangunahing relihiyon, kilalanin natin na may ilang bagay silang naituro nang tama at magsimula tayo roon. Naniniwala ba sila na si Jesus ay Diyos? Na ang tao ay makasalanan? Naniniwala ba sila sa langit at gusto nilang makarating doon? Lahat ng ito ay magagandang panimula para sa pagpapatotoo.

Kung tinatanggihan sila ng mga sinagoga, handa ang mga apostol na makipag-usap sa mga palaisip ng kanilang panahon. May mga tumututol sa paraan ni Pablo sa burol ng Marte, at sinasabing walang asembleyang naitatag doon (sa abot ng ating nalalaman). Pero dapat pansinin na sa pagkakataong iyon, "may ilang lalake na nagsilakip sa kaniya, at nagsisampalataya: na sa mga yao'y si Dionisio na Areopagita, at isang babaing nagngangalang Damaris, at mga iba pang kasama nila" (Acts 17:34). Lima man lang iyan, at malamang ay higit pa. Talagang lalakas ang loob ko kung, sa isang hindi planadong paghinto sa Boston, ay iharap ako sa mga propesor sa Harvard (isang katulad na sitwasyon) at makita kong ganoon karami ang naligtas!

Malinaw na pag-iisip, tapat na pananalita, banal na pamumuhay, masipag na paggawa, mapagsakripisyong pagbibigay, praktikal na pagmamalasakit—hindi kataka-takang itinuring silang banta ng mga makamundong kapangyarihan at masayang nakinig sa kanila ang karaniwang tao. Gusto natin ng mga iglesia ng Bagong

Tipan? Kailangan natin ng pamumuhay ng Bagong Tipan.

Ang Pagtatalaga ng mga Matanda (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Muntik ko nang makaligtaan ito. Kinailangan kong ipahinto ang imprenta para maisama ito.

Kailangan kong ipaliwanag agad ang pamagat. Hindi ako sumasama sa mga taong maraming sinasabi tungkol sa mga kulang na matanda, pero kaunti lang ang ginagawa para tulungan sila. Gaya ng narinig na sa akin ng maraming mambabasa ng Uplook, may mga perpektong matanda—ang problema, nasa langit na silang lahat. Ang mga ibinigay sa atin ng Panginoon ay aaminin na hindi sila perpekto. Pero ang panawagan sa mga tupa ay hindi pintasan ang kanilang mga matanda; ni hindi man lang tanggapin ang isang paratang laban sa kanila na walang patunay (1 Tim. 5:19). Siyempre, malaya tayong may panalanging "pamanhikan sila na gaya sa isang ama" (v. 1). Tayo mismo ang dapat kumilos para kilalanin sila (1 Thess. 5:12); para igalang sila (1 Tim. 5:17); "Kayo'y magsitalima sa inyong mga pinuno, at kayo'y pasakop sa kanila: sapagka't sila'y nangagpupuyat dahil sa inyong mga kaluluwa..." (Heb. 13:17).

Kaya ang artikulong ito ay hindi tungkol sa pangangailangan na maging tapat sa pangkalahatan ang mga matanda. Malinaw iyan sa lahat ng mananampalataya, at ang sinumang matanda na hindi kasing-tapat ng nararapat ay dapat alam na iyon.

Ang partikular na pagtatalagang gusto kong talakayin ay napakabihira, siguro dahil kakaiba ito para sa isang

matanda. Parang kabaligtaran pa ito ng likas na hilig ng matanda na alagaan ang mga tupa. Ang mga matanda, ayon sa kahulugan mismo, ay mga "tagapangasiwa" na nakatingin sa loob, nagbabantay sa maliit na kawan na ipinagkatiwala sa kanila.

Ang pagtatalagang ito ay isang pananabik na makitang may iba pang asembleyang isisilang mula sa sarili nilang asembleya sa lalong madaling panahon. Walang magulang na madaling magpaalam sa kanilang mga anak habang lumalaki sila at umaalis sa bahay. Pero iyan naman talaga ang layunin, hindi ba? Hindi natin pinalalaki ang mga anak para maging mabuting anak sa atin, kundi para maging mabuting magulang sa ating mga apo. Ganoon din sa lokal na iglesia.

Pakinggan muli ang mga salita ni Pablo kay Timoteo: "At ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa gitna ng maraming saksi, ay siya mo ring ipagkatiwala sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba" (2 Tim. 2:2). Karaniwang tinatanggap na ang unang henerasyon ng mga taong tapat ay ang mga matanda na inatasan siyang makitang maitatag sa bawat lugar. Pero sino naman ang susunod na henerasyon ng mga taong tapat na dapat ihanda ng mga matandang ito? Totoo, dapat turuan ng mga matanda ang buong kawan, pero parang ang sinasabi ni Pablo ay tungkol sa mga matanda na nagsasanay ng isa pang grupo ng mga matanda!

Ito ang pagtatalagang dapat taglayin ng bawat grupo ng mga matanda: Sa sandaling pahintulutan ng Panginoon, gusto naming makitang may isa pang asembleyang isisilang mula sa asembleyang ito. Nakatalaga kami rito, hindi dahil likas naming gustong paalisin ang ilan sa

mga tupang mahal namin at inaalagaan, kundi dahil naniniwala kaming ito ang huwaran ng Bagong Tipan.

Alam ko kung ano ang iniisip ng ilang matanda. "Halos hindi na nga kami makatagal! Hindi namin maisip na pakawalan ang ilan sa pinakamagagaling naming tao para magsimula ng ibang asembleya!" Teka lang! Hindi ko sinasabing mangyayari ito bukas. Pero kung walang ganitong pangitain ang mga matanda, magkakaroon nito ang iba sa asembleya, at sa bandang huli ay may maliliit na grupo ng mga tupang walang pastol na hihiwalay para magsimula pa rin ng kung ano—may tulong man o wala ng mga matanda. Lagi natin itong nakikita. Naniniwala tayo na talagang nagsisimulang lumago ang isang Kristiyano kapag nagsimula siyang mag-isip nang lampas sa sarili niya. Ganoon din sa mga asembleya. Isa sa pinakamagagandang nangyari sa asembleya sa Greensboro, NC, ay ang pagsisimula ng grupo sa Reidsville. Ganoon din sa Tulsa at Little Rock. At ako mismo ay hindi sana lumago kung hindi napagpasiyahan ng mga kapatid sa St. Catharines na panahon na para lumawak—una ay naging dalawa, tapos tatlo, tapos apat, tapos limang asembleya—dahil walang pagkakataon ang mga binata. Laging may ibang nauunang lumusong sa tubig bago kami; ayaw ng mga matanda na nakahiga lang kami sa tabi ng tangke nang 38 taon!

Gusto nating maging tapat sa pagtatalaga ang ating mabubuting binata? Saan? Sa isang trabahong pakitang-tao lang? Sabihan mo ang isang atleta, "Mag-training ka na para sa Olympics—ang Olympics ng 2048." Bakit pa siya mag-aabala? Marami pang panahon. Pero kung ang bawat grupo ng mga matanda ay nakatalaga sa mithiin na sa lalong madaling panahon ay gusto nilang makita ang malulusog, pinag-isipang mabuti, at balanseng mga

bagong grupo na maingat na itinanim sa lupang nasubok na ng gawain ng ebanghelyo, ano ang magiging epekto nito sa mga binata? Aba, sabik ang bawat grupo ng mga matanda na sanayin sila, mismong kasama nila sa gawain, para maihanda sila sa susunod na asembleyang sisimulan. At ang mga binata—ang ibig kong sabihin ay mga tapat, seryoso, oo, "mga taong tapat"—ay makakakita ng pangitaing sulit pag-alayan ng buhay.

Mapagsakripisyong Pamumuhay (Setyembre 2004)

Mula sa Uplook, Setyembre 2004. Artikulo.

Ang tunay na Kristiyanismo ay napakaradikal na napapahiya pati ang mga panatikong Komunista. Nakita ko ito sa China, at napaisip ako, Kung iyan ang Kristiyanismo, ano bang nilalaro natin?

May isang pananaw na madalas ulitin (kahit ng mga nagsasabing mahigpit silang sumusunod sa huwaran ng Bagong Tipan para sa Iglesia) na ang diwa ng pagbabahaginan na nakita noong panahon ng Bagong Tipan ay hindi na dapat gawin natin ngayon. Gustung-gusto nating sipiin ang Acts 2:42, pero bihira tayong magbasa hanggang talatang 44, "At ang lahat ng mga nagsisisampalataya ay nangagkakatipon, at pinagsamasama nila ang lahat ng mga bagay." Pero kung sakaling hindi natin napansin sa unang pagkakataon, itinuring ng Espiritu ng Diyos na sapat ang kahalagahan nito para isingit muli: "At ang karamihan ng nagsisisampalataya ay may isang puso at isang kaluluwa: at sinoma'y walang nagsabing kaniya ang anoman sa mga bagay na kaniyang tinatangkilik; kundi sa kanila'y pagaari ng lahat" (4:32). Nagsisimula ang talatang 33 sa "At." Iniuugnay nito ang praktikal na pagbabahaginan ng mga ari-arian sa talatang 32 sa "dakilang kapangyarihan" at "dakilang biyaya" na halata sa mga mananampalataya. Hmmm!

Linawin natin. Sa isang panig ng usapin, wala sa ating pera, oras, lakas o kakayahan ang talagang atin. Lahat ng ito ay regalo mula sa Diyos at ipinagkatiwala sa atin

para sa Diyos. Pero sa kabilang panig, kinikilala ng Diyos ang karapatan sa sariling ari-arian. Makikita natin ang dalawang panig na ito sa Acts 5.

Tungkol sa lupa niya, sinabi ni Pedro kay Ananias, "Samantalang hindi naipagbibili, di baga ikaw ang may-ari? at nang maipagbili na, di baga nasa iyong kapangyarihan?" (5:4). Oo, ganoon nga.

Alam nila na magastos ang Kristiyanismo. Sabi ng Komunismo, "Ang sa iyo ay akin." Pero sabi ng Kristiyanismo, "Ang akin ay sa iyo." Pinipilit ang Komunismo; kusang-loob ang Kristiyanismo. Pero masayang binitawan ng mga unang mananampalataya (at pati ng mga nasa tinatawag na unang "kilusang Brethren") ang kanilang mga ari-arian para sa Dakilang Layunin. Inaasahan nilang magastos ang Kristiyanismo dahil nakita nila ang halaga nito. "Tinanggap [nila] na may kagalakan ang pagsamsam sa [kanilang] mga tinatangkilik," yamang alam nilang mayroon silang "lalong mabuti at nananatiling kayamanan" sa langit (Heb. 10:34).

Para sa kanila, sulit si Cristo. Ipinagbili rin ng Panginoong Jesus ang lahat ng mayroon Siya (Mt. 13:46). Alang-alang sa atin ay naging dukha Siya. Ano ang ipinagkait ng Diyos na hindi Niya ibinahagi sa atin? Puwedeng maging bukas-palad ang sanlibutan; tayo ay tinawag para maging mapagsakripisyo. Gaya ni Jesus.

Pag-iingat na Walang Dungis (Oktubre-Nobyembre 2004)

Mula sa Uplook, Oktubre-Nobyembre 2004. Editoryal.

Puno ng mantsa ang mundo.

Baka mahirap ninyong paniwalaan, pero hindi lang ako sapat ang edad para maalala ang mga "Dick and Jane" na babasahin sa mga pampublikong paaralan—kasama ang kanilang tanyag na asong si Spot (ibig sabihin, "Mantsa")—natatandaan ko pa nga hanggang sa mga araw na pinagtatalunan pa ng mga Kristiyano kung magkakaroon ba ng telebisyon o hindi! Noong panahong iniisip ng mga banal na ang Araw ng Panginoon ay dapat buong-buo para sa Panginoon. Noong ang mga moda na nakakaagaw-pansin o itinuturing na mahalay ay iniiwasan ng mga seryosong mananampalataya. May mga pagmamalabis, alam ko. May mga mangangaral na ang naging "tawag" nila ay ang maging tagapayo sa pananamit, pinalalaki ang maliliit na bagay, at parang hindi na nakalampas sa panlabas, at hindi "makapagbigay biyaya sa nangakikinig" (Eph. 4:29).

Pero sa kabila ng mga paglihis na iyon, parang mas simple ang mga panahong iyon, at sa maraming paraan, mas mabuting panahon. Ngayon, sa mga tindahan ng antigo na lang makikita sina Dick at Jane. Itinuturing silang masyadong matabang para sa mga batang nagpapasabog ng daan sa mga digital na patibong na kayang pumatay at kumakatay ng di-mabilang na cyber-kontrabida sa kanilang mga video screen. Ang isang nanay na nasa bahay lang at isang tatay na nagtatrabaho, kasama ang mga anak na maayos ang

ugali, ay masyadong malayo sa realidad para seryosohin. At kaunti na lang ngayon ang mangangahas na banggitin ang pag-iwas sa mga makamundong libangan, sa takot na isiping wala silang kultura. Hindi natin dapat asahang tumutol sa pagkamakamundo ang mga makamundo; parang pagtatanong sa isda tungkol sa tubig, iyon lang ang alam nila. Pero napakalayo na ng pagbagsak kaya may ilang di-mananampalataya sa paligid natin na sumisigaw na laban sa lumalaganap na kadiliman. Gayunman, dahil sa pakikipagkompromiso, halos nawalan na ng boses ang evangelical na iglesia laban sa paparating na agos.

Sa Kasulatan, ang pagkamakamundo ay hindi gaanong inilalarawan ayon sa kung ano ang mayroon tayo o ginagawa. Sa katunayan, nagbabababala si Pablo laban sa paraang "Huwag hawakan, huwag lasahan, huwag tangnan" sa pagharap sa problema (Col. 2:21). Sa halip, ito ay nasa kung ano ang iniibig natin: "Kung ang sinoman ay umiibig sa sanglibutan, ang pagibig ng Ama ay wala sa kaniya" (1 Jn. 2:15). Isinugo tayo sa isang misyon sa sanlibutan pero hindi tayo taga-sanlibutan (Jn. 17:14-18). Paano natin "iibigin ang sanlibutan" ng mga tao (Jn. 3:16), pero "huwag ibigin ang sanlibutan" (1 Jn. 2:15) bilang isang sistema—relihiyoso, pang-ekonomiya, panlipunan at pampulitika—isang sistemang salungat sa lahat ng nakalulugod sa Diyos?

Una, may mga tiyak na utos moral sa Salita (na walang lusot!). Halimbawa, "Huwag kayong makipamatok ng kabilan sa mga di nagsisisampalataya" (2 Cor. 6:14). Ano ba sa "huwag" ang hindi natin maintindihan? O kaya, "Ang nagnakaw ay huwag nang magnakaw: kundi bagkus magpagal, na gumawa ng kaniyang mga kamay ng mabuting bagay, upang magkaroon siya ng

maibibigay sa nangangailangan" (Eph. 4:28). Ginagawa ng Diyos na mapagkawanggawa ang mga magnanakaw. Marami pang ibang ganitong nakatutulong na utos.

Mayroon ding malalawak na prinsipyo na dapat ilapat sa mga detalye ng buhay: "Gawin ninyo ang lahat sa ikaluluwalhati ng Dios" (1 Cor. 10:31). "At huwag kayong makipagkaisa sa mga gawang walang bunga ng kadiliman" (Eph. 5:11). "Igalang ninyo ang lahat ng tao. Ibigin ninyo ang kapatiran. Matakot kayo sa Dios. Igalang ninyo ang hari" (1 Pet. 2:17). Sa mga ito, hindi sinasabi sa atin nang tiyak kung paano gagawin ang mga ito, pero inaasahang gugustuhin nating gawin, at hahanap tayo ng praktikal na paraan para mangyari ang mga ito habang nagpapasakop tayo sa Espiritu. Pero sa ikatlong bahagi natin matatagpuan ang pinakamalaking hamon. Tinatawag ito ng ilan na "gray areas," pero wala nang mas maraming kulay-abo sa mundo kaysa sa balahibo ni Spot. Itinuturo ni Pablo na ang ilang usapin ay maaaring itim para sa isang mananampalataya at puti naman para sa iba, pero dapat seryosong itanong ng bawat Kristiyano ang mga tanong, hingin ang tulong ng Panginoon para makita ang sagot Niya, "magkaroon … ng lubos na katiyakan sa kaniyang sariling pagiisip" (Rom. 14:5), at maging magiliw sa mga maaaring iba ang tingin dito.

Paano tayo makatatakas sa ipu-ipo ng makamundong impluwensiya (2 Tim. 2:22)? Sa pamamagitan ng buong-pusong pagbubuhos ng ating lakas sa kabilang direksiyon—"sundin mo ang katuwiran, ang pananampalataya, ang pagibig, ang kapayapaan." Marami na akong problema sa puso ko kahit hindi ko pa pinakakain ng "mga walang kabuluhan at nakapipinsalang [pita], na siyang naglulubog sa mga tao

sa kapahamakan" (1 Tim. 6:9). Kung gusto nating "[ingatan ang ating sarili] na walang dungis sa sanglibutan" (Jas. 1:27), magagawa lang natin ito sa matiyagang pagpupursige.

Kaya takbo palayo sa mga mantsa, takbo!

Mga Tanong tungkol sa mga Tanong (Oktubre-Nobyembre 2004)

Mula sa Uplook, Oktubre-Nobyembre 2004. Artikulo.

May masamang tanong ba? Sabi ng Aklat, Oo.

Ayon kay Webster, ang tanong ay "isang pahayag na nagtatanong na madalas gamitin para subukin ang kaalaman" o "isang paksa o bahagi nito na pinagtatalunan o bukas sa talakayan." Bagama't totoo ang mga ito sa maraming pagkakataon, ang kahulugan ng ugat na salitang Latin na quaerere ay "maghanap, magtanong."

Mula sa "Sinabi nga ba ng Dios…?" ni Satanas hanggang sa tanong ng anghel kay Juan sa Revelation 17:7, may 3,298 tanong ang Biblia. Napakagandang paraan ito ng pagkatuto. Siyempre, may iba't ibang paraan ng pagtatanong: umaasa ng oo—"Sasama ka, hindi ba?" o umaasa ng hindi—"Hindi mo gusto ang ganiyang klase ng musika, ano?" o walang inaasahang partikular na sagot—"Nasarapan ka ba sa lasa?" Mas malinaw nating nakikita ang bigat ng pakiusap ng babaing Samaritana sa mga kababayan niya nang sabihin niya, "Halikayo, tingnan ninyo ang isang Lalaking nagsabi sa akin ng lahat ng ginawa ko. Hindi kaya Siya ang Mesiyas?"

Maraming talata ang nakasalalay sa pagsunod sa ayos ng tanong at sagot. May 40 tanong ang Job 38; 22 ang 2 Samuel 19; 20 ang 1 Corinthians 9. At ilan sa pinakamakapangyarihang bahagi ng Salita ay nasa anyong tanong at sagot, gaya ng Romans 8:31-39 at Galatians 3:1-5.

Binabanggit ng Bagong Tipan ang mabubuti at masasamang tanong. Sa katunayan, nagbibigay si Pablo ng apat na mahigpit na babala sa kaniyang mga sulat-pastoral:

• "Ni huwag makinig sa mga katha at sa mga kaangkanang walang katapusan, na pawang nagbibigay ng mga pagtatanong, kay sa pagpapatibay na mula sa Dios na sa pananampalataya: gayon ang gawin mo" (1 Tim. 1:4).

• "Kung ang sinoman ay nagtuturo ng ibang aral, at hindi sumasangayon sa mga salitang magagaling, sa makatuwid baga'y ang mga salita ng ating Panginoong Jesucristo, at sa aral na ayon sa kabanalan; siya'y palalo, na walang nalalaman, kundi nahuhumaling sa mga pagtatanong at sa mga pagtatalo tungkol sa mga salita, na pinanggagalingan ng inggit, pagtatalo, mga paglait, mga masasamang hinala" (1 Tim. 6:3-4).

• "Datapuwa't ang mga tanong na mangmang at walang kabuluhan ay iyong tanggihan, yamang nalalaman mong ang mga ito'y nagbubunga ng mga pagtatalo" (2 Tim. 2:23).

• "Datapuwa't iwasan mo ang mga tanong na walang kabuluhan, at ang mga kaangkanan, at ang mga pagtatalo, at ang mga pagtatalo tungkol sa kautusan; sapagka't ang mga ito'y walang mapapakinabang at walang kabuluhan" (Titus 3:9).

Pero sa kabila nito, puno ng mga tanong ang mga sulat ni Pablo—at nagbunsod pa ng mga tanong—mabubuti, malulusog, nakatutulong na mga tanong na nag-akay sa marami sa katotohanan.

Ang unang beses na naririnig nating magsalita ang Panginoon ay pagkatapos ng panahon Niya kasama ang mga guro sa templo, kung saan Siya ay "…nakikinig sa kanila, at nagtatanong sa kanila" (Lk. 2:46). Sa isip ko, ang mga iyon ay mga tanong na talagang humuhukay nang malalim.

Ang unang pangyayaring ito na nakatala sa buhay ng ating Panginoon ay nagpapaalala sa atin na ang mga tanong ay maaaring retorikal, kung saan alam na ng nagtatanong ang sagot pero tinatawagan ang nakikinig na pag-isipan mismo ang sagot. Ganoon ang tanong sa Halamanan, "Adan, saan ka naroon?" at ang gitnang sigaw ng ating Panginoon mula sa krus, "Dios ko, bakit…?"

Pagkatapos tiisin ang sunud-sunod na tanong buong araw mula sa iba't ibang sekta ng mga Judio, sinabi ni Jesus, "Tatanungin ko kayo ng isang tanong, at sagutin ninyo ako, at sasabihin ko sa inyo kung sa anong kapamahalaan ginagawa ko ang mga bagay na ito" (Mk. 11:29).

Sa isa pang pagkakataon, ibinigay ng Panginoon ang tanong na tumapos sa lahat ng tanong: "At walang taong nakasagot sa kaniya ng anoman, ni sinoman ay hindi nangahas mula sa araw na yaon na tumanong pa sa kaniya ng anoman" (Mt. 22:46).

Itinatampok ng isyung ito ang sampung tanong na pinakamadalas itanong sa akin sa mga Question and Answer session. Sa katunayan, parang hindi kumpleto ang isang kumperensiya kung hindi lilitaw ang ilan sa mga laging-itinatanong na ito. Baka makatulong ang mga komentong kasama rito para malutas ang mga ito

at bigyang-daan ang iba pang tanong na magpapalawak sa ating pananaw sa Biblia.

Sa ilang lugar, walang laman ang Question Box; walang maitanong ang bayan ng Panginoon. Gaya ng sabi ng tatay ko, "Ang trahedya ay hindi kapag walang sagot ang bayan ng Panginoon; kundi kapag wala man lang silang tanong."

Ang sarili nating pag-aaral ng Biblia ay magbibigay ng mga sagot sa mga tanong at ng mga bagong tanong na magtutulak sa atin na mag-aral pa. Akayin nawa tayo ng Panginoon na lalo pang makilala Siya at ang Kaniyang pinagpalang Salita. Kung tutuusin, ang isang mabuti at nakapagpapaisip na tanong ay madalas na mas nakatutulong kaysa sa isang madulas at mababaw na sagot.

Ang Pitong Pinakamalaking Hadlang (Oktubre-Nobyembre 2004)

Mula sa Uplook, Oktubre-Nobyembre 2004. Artikulo.

Ang malinaw at handang mga sagot sa mga tanong na ito ay tutulong na sandatahan kayo para sa laban.

1. Kung may Diyos, at kung mabuti Siya, bakit may sakit at pagdurusa sa mundo? Bakit nilikha ng Diyos ang diyablo? Bakit Niya hinahayaang magpatuloy ang kasamaan?

Paliwanag ni Cliffe Knechtle: "Huwag kang magkamali na gamitin ang moral na galit bilang argumento laban sa pag-iral ng Diyos. Sapagkat kung walang Diyos, walang awtoridad na magsasabi kung ano ang ganap na tama at kung ano ang ganap na mali." Siyempre, kung tatanggihan mo ang Diyos dahil may pagdurusa sa mundo, wala nang maiiwan sa iyo kundi kawalan ng pag-asa.

Sinasabi ng Biblia na hindi lang nilikha ng Diyos na perpekto ang mundo, kundi isinama pa rito ang mga nilalang na puwedeng pumili na ibigin at kilalanin Siya nang personal. Ibig sabihin, siyempre, puwede rin silang pumili na hindi Siya ibigin, at maghimagsik pa laban sa Kaniya. At iyon, sabi ng Biblia, ang mismong nangyari. Lahat ng dalamhating nakikita mo sa mundo ay bunga ng isang digmaang sibil sa sansinukob.

Pero hindi lang iyan ang sinasabi ng Biblia tungkol sa kasamaan at pagdurusa. Ipinapaliwanag din nito na bagama't hindi ang Diyos ang may pananagutan sa

kasamaan, nakahanap Siya ng paraan para gamitin ito sa kabutihan kung makikipagtulungan tayo sa Kaniya.

Una, ginagamit Niya ito para makuha ang ating pansin. Isinulat ni C. S. Lewis: "Bumubulong ang Diyos sa atin sa ating mga kasiyahan, nagsasalita sa ating budhi, pero sumisigaw sa ating mga sakit: ito ang Kaniyang megaphone para gisingin ang isang binging mundo."

Ikalawa, ang sakit ay paraan ng Diyos para luminaw ang mga bagay. Ang isang tawag mula sa ospital tungkol sa isang mahal sa buhay ay nagpapaalala sa atin kung ano talaga ang mahalaga sa buhay.

Ikatlo, ang pagdurusa—gaya ng pagpunta sa dentista o sa siruhano—ay puwedeng sumakit sa atin para pagalingin tayo. Ang ilang bagay sa buhay na akala natin ay pakinabang ay lumalabas palang pabigat, gaya ng sobrang kalayaan o sobrang pera. Ang ibang bagay naman na akala natin noong una ay masama ay nauuwi sa ating kabutihan. Maraming tao ang nagpapasalamat sa Diyos na nagka-cancer sila, o nakulong, dahil iyon ang kinailangan nila para makilala Siya.

Iniisip ng ilan na dapat alisin agad ng Diyos ang lahat ng kasamaan. Pero ibig sabihin niyan, aalisin din Niya ang bawat makasalanan. Sinasabi ng Diyos na aalisin Niya sa mundo ang kasamaan at pagdurusa, pero inuuna ni Jesus na iligtas ang pinakamaraming makakaya, para anyayahan silang lumipat ng panig, ibaba ang kanilang sandata ng paghihimagsik, magsisi, at maniwala sa ebanghelyo.

2. Paano ko seseryosohin ang Kristiyanismo kung napakaraming mapagkunwari sa iglesia? At bakit napakaraming denominasyon? Isa pa, hindi ba saklay lang ang Kristiyanismo para sa mahihina?

Inilaan ni Jesus ang Kaniyang pinakamatatalim na salita para sa kasalanan ng pagkukunwari. Bakit? Dahil hangga't nagpapanggap ako na ako ang hindi naman ako, hinding-hindi ako magiging ang taong idinisenyo ng Diyos na maging ako. Siyempre, ang paghusga agad sa lahat ng Kristiyano bilang mapagkunwari ay parang pagsasabing bulok ang lahat ng mansanas dahil nakakita na ako ng ilang bulok sa buong buhay ko. Totoo, mataas ang pamantayan ng Kristiyanismo para sa mga tagasunod nito, at walang lugar para idahilan ng isang Kristiyano ang kaniyang kasalanan. Pero ang pagsukat sa Kristiyanismo ayon sa ginagawa ng ilang Kristiyano ay hindi pagkakita sa pinakapunto.

Madalas ipalagay na nag-aangkin ng pagiging perpekto ang mga Kristiyano dahil itinuturo ng karamihan ng relihiyon na ang perpektong tao lang ang makatitiyak sa langit. Pero kapag nag-aangkin ng ganoong katiyakan ang isang Kristiyano, nakabatay ito sa pagtitiwala niya sa pagiging perpekto ni Cristo at ng Kaniyang gawa, hindi sa sarili niyang kalagayan!

Kaya ang tunay na tanong ay: "Ano ang palagay mo kay Cristo?" Siya ang Tagapagligtas, at walang makikitang moral na kapintasan sa Kaniya. Gayunman, dapat sikapin ng Kaniyang mga tagasunod na ipakita ang Kaniyang biyaya, pag-ibig at kabanalan sa ating buhay, upang "makita nila ang inyong mabubuting gawa, at luwalhatiin ang inyong Ama na nasa langit."

Ang dami ng denominasyon—maliban sa mga huwad na kulto na sadyang pinipilipit ang Kasulatan—ay hindi dapat maging di-malalampasang problema sa isang tunay na naghahanap. Bagama't may ilang bagay sa Biblia na kailangang ipaliwanag, ang pinakamahalagang mensahe—na pinaniniwalaan ng bawat tunay na Kristiyano—ay hindi na kailangang ipaliwanag. Kailangan lang itong paniwalaan. Ang apat na bahagi ng mensahe: i) ang lahat ay nagkasala; ii) ang kaluluwang nagkakasala ay mamamatay; iii) si Cristo Jesus ay naparito sa sanlibutan upang iligtas ang mga makasalanan; iv) manampalataya ka sa Panginoong Jesucristo at maliligtas ka.

Saklay ang Kristiyanismo? Hindi ah! Ano ang silbi ng saklay sa isang patay? Ang kailangan ng lahat ay bagong buhay, at iyan ang iniaalok ng ebanghelyong Kristiyano.

3. Hindi ba lahat ng relihiyon ay humahantong din sa Diyos sa bandang huli? Sinasabi mo bang mali ang lahat ng ibang relihiyon? Mahalaga ba kung ano ang pinaniniwalaan mo basta tapat ka?

Inilarawan ng isang estudyante ang kaniyang paniniwala na parang isang bundok na inaakyat ng lahat, iba-iba ang daan pero lahat ay patungo sa iisang tuktok. May isang malubhang depekto ito. Gagana lang ito kung mapapatunayan mong paakyat ang sangkatauhan! Mahirap itong paniwalaan sa henerasyong nakakita ng dalawang Digmaang Pandaigdig, ng pagguho ng pamilya at ng karaniwang kagandahang-asal, at namumuhay na laging pinaaalalahanan ng walang-tigil na pagdanak ng dugo sa buong mundo. Sabi ng Biblia, lalong sumasama ang tao.

Ito ang nakagugulat na katotohanan: sa dami ng relihiyon sa mundo, maraming daan nga. Iyan ang sinasabi ng Isaiah 53: Bawat isa ay lumihis sa kaniyang sariling daan. Pero iisa lang ang Tagapagligtas! Wala ngang ibang relihiyon na nag-aalok man lang ng isa; sinasabi nila na kailangang tamuhin ng tao ang sarili niyang kaligtasan sa sarili niyang mga gawa.

Ang "politically correct" na pagtingin sa mga bagay sa Kanluran ngayon ay ang ipalagay na pantay-pantay ang bisa ng lahat ng paniniwala. Ang moral relativism na ito ay inilantad kung ano talaga ito sa sumusunod na talata ni Hadley Arkes: "Sa isang lipunan, sinusunog ang isang balo sa pugon ng bangkay ng kaniyang asawa; sa iba naman, nasusunog siya sa araw sa beach sa Miami. Sa isang lipunan, nagrereklamo ang mga tao sa kusinero tungkol sa roast beef; sa iba naman, ibinabalik nila ang roast beef at kinakain ang kusinero." May pagkakaiba ba?

Alam nating lahat sa karanasan na hindi sapat ang pagiging tapat para matiyak na makararating ka sa iyong pupuntahan. Kailangan mo ring dumaan sa tamang daan. Dito ay napakalinaw ni Jesus: "Ako ang daan, at ang katotohanan, at ang buhay: sinoman ay hindi makaparoroon sa Ama, kundi sa pamamagitan ko" (John 14:6).

4. Paano naman ang mga taong hindi pa nakarinig kay Jesus? Mapupunta ba silang lahat sa impiyerno? Paano magpapadala ang isang mapagmahal na Diyos ng sinuman sa impiyerno? At makatarungan ba na maparusahan magpakailanman, gaano man karami ang kasalanan mo sa loob ng 70 o 80 taon?

May ilang bagay na alam natin nang tiyak. Hindi kailanman nagbibigay ang Diyos ng impormasyon para lang kilitiin ang ating pagkamausisa. Kung hindi tayo ang hukom sa bagay na ito, walang obligasyon ang Diyos na sabihin sa atin kung paano pagpapasiyahan ang hatol na ito. Pero alam natin na "ang Hukom ng buong lupa" ay gagawa ng tama. At ang Hukom na iyon ay walang iba kundi si Jesus Mismo. Ano ang sinasabi Niya sa John 3? "At ito ang paghatol, na ang ilaw ay naparito sa sanglibutan, at inibig pa ng mga tao ang kadiliman kay sa ilaw; sapagka't masasama ang kanilang mga gawa" (John 3:19). Kaya dumating na ang ilaw, pero ayaw tumugon ng mga tao.

Alam din natin na ang lahat ng naligtas ay naligtas sa pamamagitan ni Cristo at ng Kaniyang natapos na gawa. Walang ibang tagapagligtas. At may tunay na lugar na tinatawag na impiyerno. Hindi ito ginawa para sa sangkatauhan; ginawa ito para sa diyablo at sa kaniyang mga anghel. Pero kung pipiliin ng ilang tao na manatiling kasama ng diyablo sa kaniyang paghihimagsik, malaya silang makibahagi sa kaniyang kapalaran. Kung tutuusin, hindi ba ipinapakita ng impiyerno na sineseryoso ng Diyos ang mga pasiya ng tao? Hindi Niya kinakaladkad ang mga tao papuntang

langit habang nagsisipa at nagsisisigaw sila. Kung ayaw nila sa Kaniyang Anak, tiyak na ayaw rin nila sa langit, dahil mapupuno ang langit ng Kaniyang kaluwalhatian. Isipin mong kasama mo ang milyon-milyong Kristiyanong umaawit ng mga salmo at hindi ka makalabas kahit kailan! Isang bangungot iyan ng di-mananampalataya na napakalaki ng sukat. Kaya nga sinabi ni Jesus sa kagalang-galang na si Nicodemo, "Inibig pa ng mga tao ang kadiliman kay sa ilaw." Kailangang ipanganak si Nicodemo mula sa itaas kung umaasa man siyang makita ang kaharian ng Diyos.

Pero balikan natin ang tanong kung sino ang maaaring maligtas. Alam natin na marami ang naligtas na hindi nakarinig kay Jesus, noong panahon ng Lumang Tipan. Hindi lang mga tulad ni Abraham, na "nagalak" na makita ang araw ni Cristo, kundi pati ang mga tulad ni Rahab at ng mga tao sa Nineve—na malinaw na naligtas dahil gagamitin sila bilang mga saksi ng taga-usig sa Huling Paglilitis (Mt. 12:41). Ano ang alam nila tungkol kay Jesus?

Sabi ni David Gooding: "Kapag sinasabi ng Romans 2 na ang kabutihan ng Diyos sa mga tao ay para akayin sila sa pagsisisi, ang kabutihang iyon ba ay para sa mga Judio lang o pati sa mga Gentil? Sa tingin ko, ang Diyos, na hindi nagtatangi ng tao, ay naging mabuti rin sa mga Gentil. Sinabi ito ni Pablo sa mga taga-Listra, Acts 14. Hindi pinabayaan ng Diyos ang Kaniyang sarili na walang saksi; naging mabuti Siya sa kanila.

"Ngayon, sinasabi ng Romans 2 na ang kabutihang ito ng Diyos ay para akayin ang mga tao sa pagsisisi. Inasahan ba ng Diyos na magsisisi sila? Maliban kung hindi Siya tapat, siyempre inasahan Niya. Ano talaga

ang nangyari nang magsisi sila? Ipinahiwatig ba ng Diyos, sa pamamagitan ng Kaniyang pananahimik, 'Nagsisi kayo, pero siyempre hindi sapat iyan. Hindi Ko inihayag sa inyo ang paraan ng kaligtasan at wala Akong balak ihayag. Kaya nagsisi kayo pero walang kaligtasan para sa inyo'?

"Isa pang pahiwatig sa Lumang Tipan ng saloobin ng Diyos sa mga Gentil ay ang tanyag na talatang ito, 'Kayo'y magsitingin sa akin, at kayo'y mangaligtas, lahat na taga wakas ng lupa: sapagka't ako'y Dios, at wala nang iba' (Isa. 45:22). Parang ipinahihiwatig nito na interesado ang Diyos na iligtas ang mga Gentil, at ibinabatay Niya ang paanyayang iyon, kung titingnan ang konteksto, sa katotohanang Siya ang Manlilikha. Walang ibang Diyos, at sa Diyos lamang may kaligtasan. Kaya hinikayat ang mga Gentil na tumingin sa Diyos at maligtas. Maliban kung nagsasabi ang Diyos ng mga bagay na sa huli ay walang kahulugan at nakatutuksong hindi tapat, tiyak na seryoso Niyang sinabi ito, inaanyayahan ang mga Gentil na tumingin sa Kaniya at maligtas."

Tungkol naman sa pagdurusa ng parusa magpakailanman, tatlong bagay ang dapat isaalang-alang: i) gusto ba nilang lumabas sa lugar ng pagdurusa kung ang tanging kapalit ay ang mamuhay sa kaluwalhatian ni Cristo? ii) titigil ba sila sa pagkakasala —at sa gayon ay titigil sa pagpapalaki ng kanilang utang —kapag namatay sila? iii) ano ang angkop na parusa sa pagkakasala sa kamatayan ng Anak ng Diyos at hindi kailanman pagsisisi rito? Mag-ingat tayo kapag iniisip nating mas maawain tayo kaysa sa Diyos. Kung tutuusin, ipinahahayag mismo ng Kaniyang Salita na wala nang

ibang matatakasan kung "ipagwalang-bahala [ng mga tao] ang ganitong dakilang kaligtasan."

5. Hindi ba pinatutunayan ng ebolusyon na hindi na kailangan ang Diyos? Hindi ba kayang ipaliwanag ng siyensiya ang lahat ng kailangan nating malaman?

Sabi ni John Lennox: "Sa loob ng maraming siglo, ang theism ang nangingibabaw na pananaw, na ang Diyos ang Manlilikha at Tagapag-ingat ng sansinukob. Iyon ang pananaw ng maraming nangungunang tao sa rebolusyong pang-agham. Ito ay…nakagugulat na sorpresa sa maraming…intelektwal na marami sa mga taong iginagalang nila sa siyensiya bilang may pananagutan sa malaking pag-usbong ng siyensiya noong ika-16, ika-17 at ika-18 siglo ay hindi lang mga theist, kundi mga Kristiyanong theist. Sa katunayan, 90% ng mga nagtatag na miyembro ng Royal Society of Great Britain ay mga mananampalataya. Si Sir Alfred North Whitehead, isa sa mga nangungunang mananalaysay ng siyensiya sa lahat ng panahon, ay nagsabi nito, 'Naging makaagham ang mga tao dahil inasahan nilang may batas sa kalikasan, at inasahan nilang may batas sa kalikasan dahil naniniwala sila sa isang Tagapagbigay ng Batas.' Malaki ang utang natin sa makabagong siyensiya sa mga taong pinakilos ng kanilang paniniwala na sa likod ng sansinukob ay may isang Diyos na Manlilikha, kaya tiyak na hindi magkasalungat ang siyensiya at Kristiyanismo sa kanilang isip."

Tungkol naman sa tanong ng ebolusyon—na ang ibig sabihin ay ang lahat ng nakikita natin sa sansinukob ay maipaliliwanag ng isang di-personal na puwersa na

basta-bastang kumikilos sa walang-isip na materya—malayo pa itong mapatunayan. Ikinakatwiran ni Michael Behe, Associate Professor of Biochemistry sa Lehigh University, na "ang pinakanakakukumbinsing ebidensiya ng disenyo ay hindi matatagpuan sa mga bituin o sa mga fossil, kundi sa mga sistemang biochemical. Gumagamit si Behe ng mga halimbawa gaya ng paningin, pamumuo ng dugo, at paglilipat sa loob ng cell para ipakita na ang buhay ay binubuo ng kamangha-manghang hanay ng mga kemikal na makina, na gawa sa mga piyesang pinong-pino ang pagkakatimpla at umaasa sa isa't isa, na hindi kayang ipaliwanag ng kasalukuyang mga naturalistikong paliwanag. Sinuri ni Behe ang propesyonal na literatura ng siyensiya at ipinakita na tahimik na tahimik ito sa paksang ito, natitigilan sa kariktan ng pundasyon ng buhay." Isinulat ni Behe: "Mahalagang maunawaan na hindi tayo naghihinuha ng disenyo mula sa hindi natin alam, kundi mula sa alam natin.… Ang isang taong mula sa isang primitibong kultura na nakakita ng sasakyan ay maaaring manghula na pinatatakbo ito ng hangin o ng isang antelope na nakatago sa ilalim ng kotse, pero kapag binuksan niya ang hood at nakita ang makina, agad niyang malalaman na dinisenyo ito. Sa parehong paraan, binuksan ng biochemistry ang cell para suriin kung ano ang nagpapatakbo rito at nakita natin na ito rin ay dinisenyo.

"Nagulat ang mga tao noong ikalabinsiyam na siglo nang matuklasan nila, mula sa mga obserbasyon ng siyensiya, na maraming katangian ng biyolohikal na mundo ang maiuugnay sa magandang prinsipyo ng natural selection. Nakagugulat naman sa atin sa ikadalawampung siglo na matuklasan, mula sa mga obserbasyon ng siyensiya, na ang mga pangunahing

mekanismo ng buhay ay hindi maiuugnay sa natural selection, at samakatuwid ay dinisenyo. Pero kailangan nating harapin ang ating pagkagulat sa abot ng ating makakaya at magpatuloy. Patay na ang teorya ng ebolusyong walang gumagabay…"

Hindi matalino na isipin ang Diyos bilang "Diyos ng mga puwang." Paliwanag ni John Lennox: "Habang sumusulong ang siyensiya, parang naiipit ang Diyos sa mga puwang ng kaalamang pang-agham, at siyempre, paliit Siya nang paliit…Napakamapanganib ng ideyang ang Diyos ay Diyos lang ng mga puwang. Nauwi ito sa deism—na ang Diyos, kung umiiral man Siya, ang nagpasimula ng lahat at saka basta na lang Niya hinahayaang tumakbo ito. Makikita mong hindi magtatagal sa daang iyan bago mo mawala nang tuluyan ang pag-iral ng Diyos. Habang itinutulak ng siyensiya nang palayo nang palayo ang mga hangganan, lalong hindi na kailangan ang Diyos. Kaya napupunta tayo sa naturalism, isang kalagayan kung saan nawala na ang pag-iral ng Diyos; ang sansinukob na lang ang umiiral bilang isang saradong sistema ng sanhi at bunga.…

"May ilang lohikal na problema sa loob ng naturalism na dapat ituro. Dahil naniniwala tayo sa Diyos bilang Diyos ng katuwiran at pag-iisip, ginagabayan tayo ng Kasulatan sa konklusyon na kapag tinalikuran ng mga intelektwal ang Diyos, sinasabi ng Romans na nagdidilim ang kanilang pang-unawa.

"Si Propesor J.B.S. Haldane ay isang ateista, pero nakita niya na ang sukdulang anyo ng reductionism na nagpapaliit sa lahat sa physics, chemistry at mathematics lang ay may lohikal na depekto sa kaibuturan nito. Ganito niya ito sinabi, 'Kung ang aking

mga proseso ng pag-iisip ay itinatakda lamang ng galaw ng mga atom sa aking utak, wala akong dahilan para ipalagay na totoo ang aking mga paniniwala. Lalo na, wala akong dahilan para maniwala na ang aking utak ay binubuo man lang ng mga atom.'

"Napakakakaibang sitwasyon nito. Kung tayo ay basta na lang ibababa, gaya ng sabi ni George Gaylord Simpson, sa pagiging produkto ng isang likas na proseso na hindi tayo isinaalang-alang, kung gayon, sa huli, totoo na ang mga kaisipan sa ating isip ay bunga lang ng galaw ng mga atom sa ating utak. Kung gayon, bakit pa natin paniniwalaan ang mga ito? May lohikal na kahangalan sa kaibuturan nito."

Patuloy ni Lennox: "Kuwentuhan ko kayo. Sa Siberia, ilang taon na ang nakararaan, nagbigay ako ng lektyur, na pinangunahan ng Communist Party, tungkol sa 'Ang Paghahanap ng Kahulugan at mga Pagpapahalaga sa Katapusan ng Ikadalawampung Siglo.' Isang lalaki, isang matataas na pulitiko, ang galit na galit. Pumunta siya sa harapan at gumuhit ng kidlat sa pisara at sinabi, 'Dati ay naniniwala ang mga tao na Diyos ang may gawa niyan, at ngayon ay alam na natin kung paano gumagana ang kidlat.'

"Tumingin ako nang diretso sa pulitikong ito, at sinabi, 'Nagtataka ako kung gaano tayo nagkakasundo. Ang Diyos na hindi mo pinaniniwalaan ay hindi ko rin pinaniniwalaan. Ang isang Diyos na naglaho nang matuklasan mo kung paano gumagana ang kidlat ay hindi naman karapat-dapat paniwalaan, hindi ba?' Pagkatapos ay tumingin ako sa mga nakikinig at sinabi ko, 'Ang kaibigan nating ito, hinala ko ayon sa kaniyang lohika, nang matuklasan niya kung paano gumagana ang

mainspring ng relo, ay tumigil na rin siyang maniwala sa gumawa ng relo.'

"Napakaraming tao ang nag-aakala na kapag natuklasan mo na ang isang mekanismo, napawi mo na ang ideya ng isang taga-disenyo. Kaya sa siyensiya, ang tanging lugar na makikita mo ang Diyos ay sa mga lugar na wala tayong naiintindihan. Kalokohan iyan. Ang totoo ay kabaligtaran. Habang lalong masalimuot ang mga mekanismong natutuklasan mo, lalo dapat itong magpalaki ng iyong pagkamangha sa napakatalinong Isip na nag-imbento ng mga ito."

6. Kung si Jesus ang Mesiyas na ipinropesiya sa mga Kasulatang Hebreo, bakit hindi Siya nakilala ng karamihan ng mga Judio—lalo na ng mga lider ng relihiyon?

Nang sumigaw ang mga lider sa Jerusalem, "Hindi si Jesus kundi si Barabas," malinaw nilang ipinakita kung bakit nila Siya tinanggihan. Si Barabas ay isang manlalaban para sa kalayaan laban sa mga Romano, at gusto ng mga pinuno ng mga Judio ang isang Mesiyas na magliligtas sa kanila mula sa kanilang mga kaaway sa lupa. Kaya ang sinabi ni Jesus kay Pilato, "Kung ang kaharian ko'y sa sanglibutang ito, ay makikipaglaban nga ang aking mga alipin" (Jn. 18:36). Hindi rin nagustuhan ng mga Judio ang lubos na pag-aangkin ni Jesus sa kanilang buhay dahil sa paggigiit Niya na Siya nga ang Diyos na nahayag sa laman. Tumutol sila sa pagiging "Panginoon ng Sabbath" Niya, sa pagpapatawad Niya ng mga kasalanan laban sa Diyos, at sa pagsasabi Niya sa kanila na makikita pa nila Siya sa kaluwalhatian ng Kaniyang kaharian (na nagdulot ng

parehong inis gaya nang sabihin ni Jose sa mga kapatid niya na yuyukod sila sa kaniya).

Pero ang pagtanggi ng mga lider ng mga Judio sa mga pag-aangkin ni Jesus ay hindi nagpapahina sa argumento ng Biblia; pinalalakas pa nga ito. Kung tutuusin, maraming propeta sa Lumang Tipan ang nagbabala na ang Mesiyas ay "hinamak at itinakuwil ng mga tao; taong ng kapanglawan, at bihasa sa karamdaman: at gaya ng isang pinagkublihan ng mukha ng mga tao siya'y hinamak, at hindi natin hinalagahan siya" (Isa. 53:3). Nagbabala si David tungkol sa "bato na itinakuwil ng nangagtayo ng bahay" (Ps. 118:22). Si Pablo, na sumisipi kay Isaias, na sumisipi naman sa Diyos, ay nagtanong, "Sino ang sumampalataya sa aming balita?" Siyempre, gaya ng itinuro ni Pablo, marami ring Judio (kasama na siya) ang sumampalataya at tumugon kasama ni Juan, "Ang Panginoon nga!"

7. Paano makatitiyak ang isang tao? Maraming Kristiyano ang nagsasabing kapangahasan ang sabihing alam mo bago ang huling paghuhukom. Kung tutuusin, sinabi ni Jesus na may ilang tatayo sa labas na kumakatok na akala nila ay dapat nasa loob sila. Hindi ba puwedeng isa ka sa mga taong iyon?

Kung tayo ay makatitiyak, may ilang bagay na kailangan. Una, kailangang nakasalalay ito sa isang natapos na gawa na walang posibilidad na mabigo. Iyan ang ginawa ni Jesus sa Kalbaryo. Hindi matatakasan ang lohika. Napatunayang perpekto Siya, at limang paglilitis ng Kaniyang mga kaaway ang lubos na nagpatunay nito. Kung perpekto Siya, hindi Siya namatay para sa sarili Niyang mga kasalanan. Sinasabi Niya na ang ating mga

kasalanan ang dahilan ng Kaniyang kamatayan. Kaya, dahil "ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan," kahit isang kasalanang hindi nabayaran ay magpapanatili sana sa Kaniya sa libingan. Ang muling pagkabuhay ni Cristo ang ating resibo ng bayad para sa kasalanan na lubos na nakasiya sa Diyos.

Pero kailangan din nating magkaroon ng salita ng Diyos tungkol dito. At mayroon nga tayo. Sabi Niya: "At ang kanilang mga kasalanan at ang kanilang mga kasamaan ay hindi ko na aalalahanin pa" (Heb. 10:17). At ipinahahayag ni Jesus, "At sila'y binibigyan ko ng buhay na walang hanggan; at kailan ma'y hindi sila malilipol, at sinoman ay hindi sila aagawin sa aking kamay" (Jn. 10:28). "Ang mga bagay na ito ay isinulat ko sa inyo na nagsisisampalataya sa pangalan ng Anak ng Dios; upang inyong maalaman na kayo'y may buhay na walang hanggan, at upang kayo'y magsisampalataya sa pangalan ng Anak ng Dios." (1 Jn. 5:13).

Tungkol naman sa mga taong nakatayo sa labas (na akala nila ay dapat nasa loob sila), ano ang sinasabi nila? Nagtiwala kami sa natapos na gawa ni Cristo? Hindi! Gumawa kami ng mga himala sa pangalan mo. Ang inaangkin nila ay karapat-dapat sila sa isang lugar sa langit dahil sa kanilang mga nagawa.

Pansinin ang sagot ni Cristo. Hindi Niya sinasabing, Nakilala Ko kayo noon, pero hindi na ngayon. Sa halip, malungkot Niyang ipinahahayag: "Hindi ko kayo nakilala kailan man." Ang sinumang lumalapit sa Diyos ay dapat maging tapat tungkol sa kaniyang kasalanan; ang anupamang iba ay pagpapanggap lang sa ibang pangalan. Dahil ang mga kasalanan mo lang ang tamang magpapakilala sa iyo sa Diyos—ganito: "Dios, ikaw

nawa'y magdalang habag sa akin na isang makasalanan" (Lk. 18:13).

Paglilingkod sa Ating Henerasyon (Oktubre-Nobyembre 2004)

Mula sa Uplook, Oktubre-Nobyembre 2004. Artikulo.

Mabilis na tumatakbo ang orasan para sa mga Boomer.

Namamatay na ang mga Boomer. Alam ko iyan. Ang kaibigan ko noong bata pa ako, na isang taon ang tanda sa akin, ay wala na. Ganoon na lang. Wala na. Magkasama kaming nagbibisikleta, lumalangoy tuwing mainit na hapon ng tag-araw, nag-aaral sa iisang paaralan. Magkasama kaming nagsasamahan sa iisang lokal na iglesia kung saan sinikap namin—paminsan-minsan, pautal-utal—na pukawin ang aming mga kaloob, at magkasamang natisod papasok sa pagiging lalaki. Makikita mo siyang nakatayo sa mga larawan ng kasal ko. May masasayang alaala sa puso ko tungkol sa mga panahong iyon.

Anyway, dalawang linggo na ang nakararaan, habang nasa Ireland ako, nakatayo ang kaniyang pamilya sa paligid ng kaniyang libingan. Isang umaga sa trabaho, may naramdaman siyang paninikip sa dibdib. Pumunta siya sa lokal na ospital, binigyan ng gamot, at iniwan nang isa o dalawang sandali lang. Pero pagbalik ng nars, wala na siya. Ganoon na lang. Ang kaniyang pagpanaw ay isang taimtim na paalala sa akin na nauubos na ang panahon para maabot ang henerasyong ito.

Walang tiyak na mga petsa na nagtatakda sa henerasyong Baby Boomer, pero maraming tagamasid ang gumagamit ng panahon mula 1946 (nang ang pagtatapos ng digmaan sa Europe ay nagpasimula ng mabilis na pagdami ng mga ipinapanganak) hanggang

1964 (nang ang malawakang paggamit ng Pill ay nagpababa ng bilang ng mga ipinapanganak). Sabi ng isang pag-aaral (Spring 2004 ng magasing Biography):

Pagdating ng 1959, mahigit 50 milyon na ang mga batang wala pang 14 na taong gulang na nakatira sa United States. Magkakasama, sila ay mahigit 30 porsiyento ng populasyon. Kasindami ng mga bata noong 1959 ang lahat ng taong nakatira sa US noong 1881…

Ang baby boom ang magiging pinakamalaking pangyayari sa populasyon sa kasaysayan ng Amerika…. Napakarami ng mga Boomer kumpara sa iba, napakayaman, at napakapinagpala ng malamig na kapayapaan ng Cold War (sa kabila ng Vietnam), kaya magkakaroon sila ng motibo, kakayahan at pagkakataon na hubugin muli ang bansa (pp. 49-53).

Siyempre, simpleng aritmetika ang magpapakita na kahit ang pinakahuling ipinanganak sa henerasyong iyon ay 40 na ngayon. Ang pinakamatanda ay malapit nang mag-60. Kung aabutin pa natin ang henerasyong ito—ang aking henerasyon—para kay Cristo, kailangan nating gawin ito ngayon.

Anong mga bagay ang makatutulong sa atin na maunawaan ang mga Boomer para mas maging mabisa tayo sa pag-abot sa kanila ng ebanghelyo? Sinasabi ng Kasulatan na ang isang taong nagtayo na ng depensa laban sa atin ay "mahirap kamtan kay sa matibay na bayan" (Prov. 18:19). Kapag naghahangad tayong gumawa ng magigiting na bagay para sa Diyos, walang saysay na subukang pumasok sa kaluluwa ng isang tao sa bahaging pinakamatibay ang kaniyang depensa. Sa halip, dapat nating itanong: Saan mahina ang

henerasyong ito? Saan tayo makakakita ng daan papasok sa kanilang materyalistiko, makasarili, at madalas na mapang-uyam na puso?

Sa pagtatasa sa henerasyong ito, patuloy ng artikulo:

Itinuring ng maraming komentarista ang mga Boomer na makasarili, o mapagpalayaw sa sarili, isang henerasyong hindi kailanman kinailangang magsakripisyo gaya ng mga nauna sa kanila…Pero makitid ang paningin ng ganitong pagtingin at hindi nito nakikita ang iba pang ibang-ibang takbo…ang tuluy-tuloy na pagdami ng nagsisimba; ang pagsabog ng pagbibigay sa kawanggawa; ang pagsabog ng pagnenegosyo…Bagama't itinulak nila ang bansa patungo sa liberalismo noong bata pa sila, itinulak din nila itong pabalik sa konserbatismo nang tumanda sila.

Sang-ayon ka man o hindi sa pagtatasang iyon, totoo na marami sa mga dating yumakap sa malaya at kontra-establisimyentong diwa ng dekada 60 at 70 ay tumalikod na nang 180 digri mula roon. Alam ko dahil nakikilala ko sila sa mga lokal na asembleya sa buong kontinente. Kahit paano, naabot at nailigtas sila ng ebanghelyo.

Pero hindi na dekada 60 at 70 ngayon. Hindi na nag-eeksperimento ang mga Boomer sa mga droga at sa malayang pag-ibig. Sa halip, ngayon ay nakikipagbuno sila sa mga anak na nalulong sa droga, sa mga nasisirang pag-aasawa, sa kawalang-katiyakan sa pananalapi, sa mga katawang araw-araw na nagpapatunay sa kanila na sila'y mortal (kamamatay lang ni Superman!), at sa mga magulang na unti-unting lumulubog sa madilim na mundo ng Alzheimer's.

Marami sa kanila ang parang nabakunahan laban sa Tunay na Bagay dahil sa relihiyon ng kanilang mga

magulang. Pero kung makukuha natin ang kanilang tiwala, may mga mabibigat silang tanong, na marami ang nawalan na ng pag-asang masagot. Mga tanong gaya ng: Kung may mabuting Diyos, bakit napakalungkot ng mundo? May paraan bang malaman nang tiyak na may langit? At malaman kung pupunta ako roon? Mapagkakatiwalaan ko ba talaga ang Biblia? Maiintindihan ko ba ito?

Kumbinsido ako na makikinig ang mga Boomer kung patutunayan natin ang ating tiyak na pag-asa sa pamamagitan ng pamumuhay nang may malasakit, kontento at matagumpay sa harap nila. Kailangang nandiyan tayo para sa kanila sa kanilang mga panahon ng krisis at handa tayong magbigay ng tunay na sagot sa kanilang tunay na mga problema (1 Pet. 3:15). At wala nang panahong dapat sayangin.

Dalawang Mukha (Disyembre 2004)

Mula sa Uplook, Disyembre 2004. Editoryal.

Si Janus daw ang diyos ng mga pinto. May isang pinto sa harap natin ngayon.

Habang papatapos ang 1950, hindi ko maiwasang isipin na ang tatay kong purong Scottish ay sabik na naghihintay sa napapanahong pagdating ng isang bagong maliit na tax deduction, isang deduction na magagamit para sa buong nakaraang taon! Pero sayang, hindi ito natuloy. Kahit ginugol ng mahal kong nanay ang mga huling oras ng taon hanggang sa Bagong Taon sa paghihirap sa panganganak sa akin sa ospital, pinaghintay ko ang lahat hanggang sa ikatlong araw ng Enero.

Pero kamangha-manghang nagtagumpay ang biyaya, at bawat Abril ay lumipas nang hindi ipinadarama sa akin ang di-maaayos na pinsala sa pananalapi na idinulot ng aking hindi napapanahong kapanganakan.

Minsan napapaisip ako: Ang hilig ko ba sa kasaysayan, sa pagbabalik-tanaw, ay may kinalaman sa pagkapanganak ko sa buwang ipinangalan kay Janus, ang Romanong diyos na may dalawang ulo? O dahil lang tumatanda na ako? Baka pareho. Ang Bagong Taon at ang mga kaarawan ay nagpapaisip sa karamihan ng tao. Kapag magkalapit pa ang mga ito para sa akin, puwedeng dumaluyong sa kaluluwa ko ang isang malaking agos ng damdamin at pagsusuri sa sarili. Sana, gaya ng pagtaas ng tubig sa dagat, maanod ng karanasang ito ang mga dumi at magdala ng bagong sigla sa ating buhay.

Bagama't ang mga mananampalataya ay may buhay na walang hanggan na ngayon pa lang, nagtitiis muna tayo sa makitid na daanan sa pagitan ng panloob na dagat ng mga alaala sa likuran natin at ng walang-hanggang karagatan ng mga posibilidad sa harap natin. Siyempre, may mga bagay na mas mabuting kalimutan na—mga dating sakit ng loob, mga kabiguan at mga kasalanang "natakpan na ng dugo," mga panghihinayang sa mga bagay na sana'y nangyari, pati na ang mga nakaraang tagumpay na maaaring magpalaki ng ating ulo o magtulak sa atin na magretiro nang maaga at magpahinga na lang sa ating mga karangalan. Lahat ng ito ay pinagsama-sama ni Pablo, at tinawag tayong kalimutan "ang mga bagay na nasa likuran" (Phil. 3:13).

Sa kabilang mukha naman, may mga bagay na mahalagang alalahanin. "Aking babanggitin ang mga gawa ng Panginoon; sapagka't aalalahanin ko ang iyong mga kababalaghan ng una" (Ps. 77:11). Makikita ang Kaniyang mga gawa saanman; walang tigil Siyang gumagawa para sa atin. Ang Kaniyang mga kababalaghan ay maaaring hindi natin madalas makita, pero naroon din ang mga ito sa mga panahon ng krisis o malaking pangangailangan.

Gaya ng nakasulat sa aming masthead, nagsimula ang ministeryo ng magasing ito noong 1928, pitumpu't pitong taon na ang nakararaan. Pero iniabot sa akin ang baton noong 1990, at sinimulan namin ang buong-anyong Uplook noong Enero 1991. Kaya ngayong buwan, binalikan namin ang mga unang taon at pumili ng ilan sa pinakamagagandang artikulo para sa aming isyung pang-alaala.

Siyempre, marami pang artikulo ang puwedeng isama. Pero ang aking (talagang basta-basta at napakapersonal na) mga panuntunan ay ang mga ito: dapat maikli ang mga artikulo—isang pahina o mas maikli, maliban sa iilan; dapat gawa ng mga kasalukuyang manunulat (noong panahong isinulat); at dapat may kinalaman sa mga mambabasa ngayon. Umaasa akong makatutulong ang mga ito sa inyo.

Pero habang tinatanaw rin natin ang hinaharap, iiwan ko sa inyo ang isang kuwento mula sa likod na pabalat ng edisyong Nobyembre 1991:

Ikinukuwento ang tungkol sa isang batang babae na naglalakbay nang malayo sa buong bansa. Sa buong araw, maraming ilog ang tinawid ng kanilang tren. Madalas ay nakikita na ang tubig bago pa sila makarating, habang paliku-liko ang mga ilog sa kabundukan. Walang sinasabi ang bata, pero alam ng nanay niya na may bumabagabag at nagpapatakot sa kaniya. Iyon ay dahil hindi niya maintindihan kung paano ligtas na matatawid ang ilog na nilalapitan nila. Pero habang papalapit sila, may lumilitaw na tulay at iyon ang nagiging daan pakabila. Ilang beses na nangyari ang ganoon.

Sa wakas, sumandal ang bata sa kaniyang upuan, at huminga nang malalim dahil nakahinga na ng maluwag. "May naglagay po," sabi niya sa nanay niya, "ng mga tulay para sa atin sa buong daan!" Ganiyan ang ginagawa ng Diyos para sa Kaniyang mga anak sa bawat milya ng paglalakbay pauwi.

E Ano Ngayon? (Disyembre 2004)

Mula sa Uplook, Disyembre 2004. Artikulo.

May lugar naman siguro ang estadistika, pero huwag kang maligaw sa gulo-gulong mga numero.

Gaya ng kudzu, ang baging mula sa Silangan na gumagapang sa buong tanawin ng timog-silangang U.S., ang estadistika ay gumagapang sa bawat bahagi ng ating buhay. Parang walang hindi nito naaabot. At parang walang makapipigil dito.

Ayon sa kahulugan, ang estadistika ay tungkol sa mga datos at numero ng pulitika tungkol sa kalagayan ng estado. Ngayon, ang estadistika ay tumutukoy na sa kahit ano—pati sa Iglesia. Sa maraming lugar, ito na ang naging batayan ng mga pagpapasiya sa iglesia. Hindi pa katagalan, ang sukatan ng isang asembleya ay ang espirituwal nitong temperatura. Ano ang tono ng kanilang pagsamba? Ang alab ng kanilang mga panalangin? Ang kaalaman nila sa Salita? Ang sigasig nila para sa mga kaluluwa? Wala akong natatandaan na napag-usapan ang laki ng kanilang gusali, badyet, o kongregasyon, o kung gaano kabisa ang kanilang telemarketing.

Makabubuting suriin natin kung paano tinasa ng Panginoon ang isang asembleya. Hindi na natin kailangang manghula. Ibinibigay sa atin ng Apocalipsis ang Kaniyang pagsusuri sa pito. Walang binanggit na mga bilang, ni mga paraan, ni kung ano ang tingin sa kanila ng komunidad. May papuri sa katapatan sa mga tungkulin, sa pagkapoot sa mga bagay na kinapopootan Niya, sa pagtitiis sa kahirapan, sa kadalisayan ng

doktrina, sa malambot-pusong paglilingkod, sa pagdurusa alang-alang sa katuwiran, at sa pakikiisa sa Kaniyang pangalan sa panahon ng Kaniyang pagkatakuwil. Mayroon ding pagsaway: dahil inihiwalay ang paggawa sa pag-ibig; dahil sumunod kay Balaam sa pakikipagkompromiso sa kultura, relihiyon, at lipunan; dahil sumunod kay Jezebel sa pagsira sa kaayusan ng Diyos at sa katotohanan ng Diyos; dahil hinayaan, sa pagpapabaya, na humina ang asembleya hanggang sa nanganganib na itong mamatay; at dahil naging sobrang tiwala sa sarili nilang kakayahan kaya halos hindi na nila maramdaman ang praktikal na pangangailangan sa ministeryo ni Cristo sa asembleya.

Kung, sa kabilang banda, gagamit tayo ng estadistikang paraan para tasahin ang mga iglesia sa Asia Minor, baka maganda pa ang lumabas na resulta ng Laodicea. Pero napatahimik na ang tinig ng Panginoon; hindi na hinahanap ang Kaniyang presensiya—parang walang nakapansin na wala na Siya! Inakit sila ng kanilang mga ari-arian palayo sa ginto ng langit. Ang kanilang mamahaling moda ang sumira sa kanila para sa simple, puti, at linong kasuotan ng mga saserdote ng langit. At gaya ng isang taong unti-unting nabubulag, natuto silang umangkop sa pamamagitan ng paniningkit ng mata sa buhay. May pag-asa pa ba? May nagmumungkahi na sukatin natin ang problema ayon sa dami.

Inaamin ko na wala akong gaanong tiwala sa estadistikang pagsusuri. Paano ako matutulungan ng kaalaman na karamihan ng iglesia sa Amerika ay medyo maliliit? Dapat ko bang isipin na maliliit ang mga iglesia sa Amerika dahil a) mahirap na bahagi ng mundo ang Kanluran para magpalago ng iglesia, o b) hindi tayo

masyadong nagsisikap dahil yakap-yakap tayo ng mundong parang pugita, o c) itinakda ng Diyos na manatili ang mga asembleya sa ganitong kayang-hawakang laki (gaya ng pagpapaupo ng Panginoon sa karamihan nang tiglilimampu at tig-iisandaan), o d) ang tunay na Kristiyanismo ay laging isang maliit na kawan? Baka naman hindi rin lumapit sa katotohanan ang ating mga kaibigang estadistiko pagkatapos nilang tipunin ang kanilang mga numero kaysa noong bago pa?

Iiwan kaya ni Felipe ang Samaria at ang malaking pagkilos doon para salubungin ang taga-Etiopia kung gumagamit siya ng estadistika? Uutusan kaya ni Pablo ang asembleya sa Corinto na manindigan laban sa maluwag na pamantayang moral ng lungsod; na ihiwalay ang kanilang sarili sa pakikipagkompromiso sa relihiyon; na malinaw na itakda ang pagkakaiba ng lalaki at babae sa kaayusan ng iglesia—gayong alam niyang babawasan ng mga usaping ito ang kasikatan ng iglesia sa Corinto sa komunidad? Nagmungkahi ba siya na suriin muna ang mga inaasahan ng mga pagano sa asembleya at saka ito baguhin para maging komportable sila roon? Para sa isang taong may ganoon kalaking pananabik na makitang maligtas ang mga kaluluwa, hindi siya kailanman nagmungkahi na magpasok ng dramang Griego para pagandahin ang kanilang pag-abot sa iba.

Parang plastik ang estadistika; kaya mong baluktutin para lumabas ang kamangha-manghang mga konklusyon. Kapag naririnig kong ginagamit ito para tasahin ang kalagayan ng iglesia, hindi ako napapahanga. Ang reaksiyon ko ay "E ano ngayon?" Nakaka-relate ako sa David Copperfield ni Charles Dickens: "Galit na tiniyak sa kaniya ni Mrs. Gupp na wala raw lugar doon para makapagpaikot ng pusa; pero,

gaya ng tamang sinabi ni Mr. Dick…, 'Alam mo, Trotwood, hindi ko naman gustong magpaikot ng pusa. Hindi ako kailanman nagpapaikot ng pusa. Kaya, ano ang kahulugan niyan sa akin?'"

Gaya ng estadistika sa iglesia, halos wala.

© Uplook Ministries. Ginamit nang may pahintulot. Isinalin sa Tagalog ng KEE Philippine Missions.